

**SVEUČILIŠTE U ZADRU**  
**Odjel za kroatistiku i slavistiku**

**PROGRAM**

**PREDDIPLOMSKOGA I DIPLOMSKOGLA STUDIJA  
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI  
I  
KROATISTIKE I JUŽNOSLAVENSKIH FILOLOGIJA**

**usuglašen s ECTS bodovnim sustavom**

**Zadar, 2005.**

**Voditelj projekta izrade programa**

prof. dr. Josip Lisac

**Koordinatorica za ECTS-bodove**

doc. dr. Divna Mrdeža-Antonina

Autori opisa programa su nositelji predmeta i njihovi suradnici.

Ovaj je program studija definiran na sjednici Stručnoga vijeća Odjela za kroatistiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru 21. veljače 2004. U sadanjoj verziji jednoglasno je usvojen na sjednici istoga vijeća 8. ožujka 2005.

## **1. UVOD**

Studiji na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost bit će sljedeći:

1. Preddiplomski i diplomski studij *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni studij)
2. Preddiplomski i diplomski studij *Kroatistika i južnoslavenske filologije* (jednopredmetni studij)

### **a) Razlozi za pokretanje studija**

- Studiji se prilagođuju suvremenim uvjetima i tržišnim potrebama. To znači da će se (ovisno o studiju) studenti nakon završetka studija zapošljavati kao nastavnici i profesori u osnovnim i srednjim školama (državnim i privatnim), kao animatori u literarnim radionicama, u uredništvima novina i časopisa te uopće u nakladništvu, kao urednici na radiju i televiziji, u turizmu, u javnim sektorima prevodilaštva i lektorskih poslova, u odjelima za kulturu regionalne i lokalne samouprave itd. Konkretnosti će se iznijeti u točki 2.

- Studiji su koncipirani tako da uvode studente u problematiku koju proučavaju, ali i tako da ih upoznaju s najnovijim znanstvenim spoznajama. Nastojat će se pružiti najbolja moguća znanja, posebno u segmentima u kojima sami nastavnici ostvaruju najbitnije učenjačke rezultate. Na taj način uvodit će se i studenti u znanstveni rad.

- Novi studiji na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost po prirodi stvari nisu lako usporedivi s programima uglednih inozemnih visokih učilišta, posebno onih iz zemalja Europske unije. Razumije se, teško je uspoređivati kroatistiku u Hrvatskoj s kroatistikom u drugim zemljama, osim u Bosni i Hercegovini (Mostar), kao što bi bilo teško uspoređivati anglistiku u Engleskoj s onom u Hrvatskoj. To znači da studij kroatistike u Zadru (a i drugdje u Hrvatskoj) ima prednosti u odnosu na postojeće stanje kroatistike u Europi. Ujedno će u Zadru način studiranja biti usklađen s onim u Europi. Naravno, znatnih podudarnosti ipak ima, pa se već uspostavljaju veze s kroatistikom u drugim zemljama (Italija, Austrija, Njemačka, Madžarska, Slovačka, Češka itd.). Ekvivalentne ili analogne programe nalazimo u Hrvatskoj (Zagreb, Osijek, Rijeka, Pula, Split), i to kod dijela predloženih naših studija.

b) Predlagач ima velika iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa, jer se je studij kroatistike u Zadru desetljećima uspješno ostvarivao, a današnji iskusniji nastavnici sudjelovali su u osmišljavanju i realiziranju dosadanjih programa.

c) Kako je vidljivo, predlažu se dva preddiplomska i dva diplomska studija, a interes je pokazan, osim u visokoškolskom sustavu, u znanosti, prosvjeti, turizmu, kulturi, medijima, izdavaštvu, sudovima, na prevodilačkom području, u diplomaciji itd.

d) Studiji će biti otvoreni prema pokretljivosti studenata, jer će se broj bodova ostvarenih na našim studijima moći priznati i drugdje u Hrvatskoj (uz stanovite razlike o kojima još nije moguće pouzdano govoriti), a i izvan nje. Također će se na našim studijima priznavati bodovi ostvareni na kroatistici u Hrvatskoj i izvan nje.

e) Predložili smo dva preddiplomska i dva diplomska studija jer je slična praksa drugdje, koliko smo upoznati, dala dobre rezultate.

## **2. OPĆI DIO**

- 2.1. Nazivi studija:
  1. *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni studij)
  2. *Kroatistika i južnoslavenske filologije* (jednopredmetni studij)

2.2. Nositelj studija: Sveučilište u Zadru

Izvođač studija: Odsjek za hrvatski jezik i književnost Odjela za kroatistiku i slavistiku

- 2.3. Trajanje studija:
  1. 3+2
  2. 3+2

2.4. Uvjeti upisa na studij: Studenti se upisuju na studije na temelju rezultata na razredbenom postupku i na temelju uspjeha postignutog u srednjoj školi iz odgovarajućih predmeta. Do uvođenja državne mature razmotrit će se ideja o posebnostima bodovanja ovisno o tom iz kojih škola dolaze kandidati.

2.5. *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni studij): Završetkom preddiplomskog studija student stječe kompetencije za rad u ustanovama za odgoj i obrazovanje djece i mladeži, za animatora u literarnim radionicama u osnovnoj školi, za rad u uredništvima novina, časopisa i drugdje u nakladništvu.

*Kroatistika i južnoslavenske filologije*: Završetkom preddiplomskog studija student stječe kompetencije za rad u svim kulturnim područjima, u medijima i turizmu, uključujući i prevodilačke aktivnosti.

2.6. *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni studij): Završetkom studija student je osposobljen za posao profesora u osnovnim i srednjim školama, za uredničke poslove na radiju i televiziji, u znanstvenim i stručnim časopisima. Naravno, osposobljen je i za poslijediplomski studij. Za praćenje toga studija dovoljni su preddiplomski studiji hrvatskoga jezika i književnosti u Hrvatskoj i u Mostaru (BiH) te djelomično dovoljni preddiplomski studiji kroatistike u drugim zemljama.

*Kroatistika i južnoslavenske filologije*: Završetkom studija student je osposobljen za posao profesora hrvatskog jezika i književnosti u osnovnim i srednjim školama, u nizu kulturnih područja, u diplomaciji, medijima i u turizmu, uključujući i prevodilačke aktivnosti.

2.7. Predlaže se pokretanje dvaju studijskih programa u kojima su preddiplomski i diplomski dijelovi objedinjeni u cjelinu, a razlog je taj što se u preddiplomskom studiju dobivaju opća i temeljna znanja za praćenje i uspješno pohadanje diplomskih studija. Potrebna su i moguća na tim studijima cjelovitija znanja, pa se zato studiji nastavljaju, i to prema principu da se ide od općega prema pojedinačnom, od temeljnih prema produbljenijim znanjima. Naravno, neki od onih što završe diplomske studije nastaviti će obrazovanje na poslijediplomskim studijima. Uz to, oni sa završenim diplomskim studijima zapošljavat će se lakše nego oni s manjim obrazovanjem.

## **2.8. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija**

1. prvostupnik hrvatskog jezika i književnosti – *bacalaureat*; magistar hrvatskog jezika i književnosti

2. prvostupnik kroatistike i južnoslavenskih filologija – *bacalaureat*; magistar kroatistike i južnoslavenskih filologija

## **3. OPIS PROGRAMA**

### **3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati i brojem bodova**

#### **3.1.1. Popis izbornih predmeta za odjele Sveučilišta**

Dijalektologija

Dječja književnost i književnost za mlade

Ekonomika obrazovanja

Hrvatski jezik (opće programske osnove)

Komparativna književnost staroga vijeka I i II

Osnove filmske umjetnosti

Osnove govorništva

Poljski jezik

Sintagmatika i sintaksa teksta

Duhovna kultura srednjovjekovlja

Svjetska književnost I

Teatrologija

#### **3.1.2. Predmeti po semestrima s brojem sati i brojem ECTS bodova \***

##### ***Hrvatski jezik i književnost – jednopredmetni studij***

###### **a) Preddiplomski studij**

###### **I. semestar**

Nastavnik	Predmet	Broj sati	Bodovi
Dr. Peričić Mr. Kuvač-Levačić	Teorija književnosti	2+2	5
Dr. Sambunjak	Staroslavenski jezik	2+2	5
Dr. Mamić Mr. Brkić	Jezične vježbe I.	0+0+4	5

\* Predmeti koji se u tablicama nude u parovima izborni su unutar Odjela ili Sveučilišta.

<b>Dr. Peričić</b> ili <b>Dr. Rados</b> <b>Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Svjetska književnost I.</b>  <b>Uvod u studij književnosti</b>	<b>2+2</b>  <b>2+2</b>	<b>5</b>  <b>5</b>
<b>Dr. Sambunjak</b> ili <b>Dr. Stančić</b> <b>Čupković, prof.</b>	<b>Slavenska filologija</b>  <b>Uvod u znanost o jeziku</b>	<b>2+2</b>  <b>2+2</b>	<b>5</b>  <b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

## II. semestar

<b>Dr. Stančić</b>	<b>Uvod u teoriju jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac</b>	<b>Povjesna gramatika hrvatskoga jezika</b>	<b>4+0</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić</b>	<b>Svjetska književnost II.</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić</b> <b>Mr. Brkić</b>	<b>Jezične vježbe II.</b>	<b>0+0+4</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Babić</b> ili <b>Dr. Babić</b> <b>Mr. Miletic</b>	<b>Hrvatski mediji</b>  <b>Osnove govorništva</b>	<b>2+2</b>  <b>2+2</b>	<b>5</b>  <b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

## III. semestar

<b>Dr. Babić</b>	<b>Hrvatska usmena književnost</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža-Antonina</b>	<b>Pregled starije hrvatske književnosti</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac</b>	<b>Povijest hrvatskoga književnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>

Sveučilište ili <b>Dr. Rados Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Izborni kolegij iz jedne od stranih književnosti</b>  <b>Interpretacija književnoga teksta</b>	2+2  2+2	5  5
<b>Dr. Peričić ili</b>	<b>Svjetska književnost III.</b>	2+2	5
Sveučilište	<b>Izborni kolegij</b>	2+2	5

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

#### **IV. semestar**

<b>Dr. Lisac</b>	<b>Dijalektologija</b>	2+2	5
<b>Dr. Mrdeža-Antonina</b>	<b>Epika i lirika srednjega i ranog novoga vijeka</b>	2+2	5
<b>Dr. Babić</b>	<b>Teorija usmenoknjiževnih oblika</b>	2+2	5
Sveučilište ili <b>Dr. Jurišić</b>	<b>Slobodni izborni Hrvatski književni povjesničari</b>	2+2 2+2	5 5
<b>Dr. Jadrešić Mr. Miletic ili Dr. Stančić</b>	<b>Ekonomika obrazovanja Suvremena hrvatska leksikologija</b>	2+2 2+2	5 5

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

#### **V. semestar**

<b>Dr. Rados</b>	<b>Hrvatska književnost 19. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić</b>	<b>Fonologija hrvatskoga standardnoga jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Sambunjak</b>	<b>Stilistika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac Vladović-Relja, prof.</b> ili <b>Dr. Lisac Ćuto, prof.</b>	<b>Poljski jezik</b> <b>Ruski jezik</b>	<b>1+3</b> <b>1+3</b>	<b>5</b> <b>5</b>
<b>Dr. Mamić</b>	<b>Morfologija hrvatskoga standardnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

## **VI. semestar**

<b>Dr. Rados</b>	<b>Hrvatska književnost 20. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Stančić</b>	<b>Sintaksa rečenice</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Brozović-Rončević Juran, prof, Vuletić, prof. (Centar za onomastička istraživanja)</b> ili <b>Dr. Mamić</b>	<b>Hrvatska povjesna toponimija</b>  <b>Hrvatsko pravno nazivlje</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža-Antonina ili</b>	<b>Povijest hrvatskoga stiha</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Maštrović</b>	<b>Milan Begović</b>		
	<b>Završni pismeni rad</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

--	--	--	--

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

**Završni pismeni rad prijavljuje se nakon upisa u VI. semestar. Iskorišteno je 150 bodova. Ostatak do 180 bodova predviđen je za tjelovježbu, informatiku, strani jezik ( talijanski, engleski, njemački, francuski ili ruski u prvom i drugom semestru ) i ostale kolegije na Sveučilištu po izboru.**

### b) Diplomski studij

#### VII. semestar

<b>Dr. Mamić Ili</b>	<b>Tvorba riječi u hrvatskom standardnom jeziku</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Rados Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Dječja književnost i književnost za mlade</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Maštrović</b>	<b>Hrvatska drama 19. i 20. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža - Antonina</b>	<b>Starija hrvatska dramska književnost</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Odjel za filozofiju ili Dr. Sambunjak</b>	<b>Estetika Duhovna kultura hrvatskoga srednjovjekovlja</b>	<b>2+2 2+2</b>	<b>5 5</b>
<b>Sveučilište</b>	<b>Izborni kolegij</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>

**Ukupan broj sati: 18. Ukupan broj bodova: 25.**

#### VIII. semestar

<b>Dr. Stančić</b>	<b>Sintagmatika i sintaksa teksta</b>	<b>1+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Rados</b>	<b>Suvremena hrvatska proza</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Musa ili</b>	<b>Hrvatska književnost u BIH i dijaspori</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>

<b>Dr. Lisac</b>	<b>Hrvatska narječja</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić ili Dr. Babić</b>	<b>Komparativna književnost staroga vijeka</b>  <b>Mit, obred, običaj</b>	<b>2+1</b>  <b>2+1</b>	<b>5</b>  <b>5</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Metodika nastave (školske recepcije) hrvatske književnosti</b>	<b>1+1</b>	<b>2</b>
<b>Dr. Mamić Mr. Miletic</b>	<b>Uvod u metodiku nastave hrvatskog jezika</b>	<b>1+1</b>	<b>3</b>

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25.**

## **IX. semestar**

<b>Dr. Rados</b>	<b>Vladimir Nazor</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža- Antonina ili Sveučilište</b>	<b>Razvoj i mijene kazališnih oblika</b>  <b>Izborni kolegij</b>	<b>2+1</b>  <b>2+1</b>	<b>5</b>  <b>5</b>
<b>Dr. Babić ili Sveučilište</b>	<b>Osnove filmske umjetnosti</b>  <b>Izborni kolegiji</b>	<b>2+1</b>  <b>2+1</b>	<b>5</b>  <b>5</b>
<b>Dr. Stančić ili Dr. Sambunjak</b>	<b>Sociolingvistički pristup jeziku</b>  <b>Stil hrvatskoglagoljskih sakralnih tekstova</b>	<b>2+1</b>  <b>1+2</b>	<b>5</b>  <b>5</b>
<b>Dr. Mamić Mr. Miletic</b>	<b>Metodičke osnove suvremene nastave hrvatskoga jezika</b>	<b>1+1</b>	<b>2</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Metodika nastave</b>		

	<b>govornog i pismenog izražavanja</b>	<b>1+1</b>	<b>3</b>
--	--	------------	----------

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25.**

#### **X. semestar**

<b>Dr.Mamić Mr. Miletić</b>	<b>Suvremene metodičke osnove nastave jezičnog izražavanja</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Medijska kultura u nastavi</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
	<b>Rad s mentorom</b>	<b>3</b>	<b>5</b>
	<b>Diplomski rad</b>	<b>7</b>	<b>10</b>

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25.**

**Preostali bodovi otpadaju na pedagoško-psihološki modul.**

*Kroatistika i južnoslavenske filologije – jednopredmetni studij \**

a) Preddiplomski studij

I. semestar

Nastavnik	Predmet	Broj sati	Bodovi
<b>Dr. Peričić Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Teorija književnosti</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Sambunjak</b>	<b>Staroslavenski jezik</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Sambunjak</b>	<b>Slavenska filologija</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić ili Dr. Rados Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Svjetska književnost I. Uvod u studij književnosti</b>	<b>2+2 2+2</b>	<b>5 5</b>
<b>Sveučilište ili Dr. Stančić Čupković, prof.</b>	<b>Izborni kolegij Uvod u znanost o jeziku</b>	<b>2+2 2+2</b>	<b>5 5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

II. semestar

<b>Dr. Stančić</b>	<b>Uvod u teoriju jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac</b>	<b>Povjesna gramatika hrvatskoga jezika</b>	<b>4+0</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić</b>	<b>Svjetska književnost II.</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić Mr. Brkić</b>	<b>Jezične vježbe II.</b>	<b>0+0+4</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Babić ili Dr. Babić Mr. Miletic</b>	<b>Hrvatski mediji Osnove govorništva</b>	<b>2+2 2+2</b>	<b>5 5</b>

\* Eventualno će studij u budućnosti obuhvatiti i bugaristiku  
 Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25

### III. semestar

<b>Dr. Babić</b>	<b>Hrvatska usmena književnost</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić</b>	<b>Svjetska književnost III.</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac</b>	<b>Povijest hrvatskoga književnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
Odjel za povijest ili Odjel za klasičnu filologiju	<b>Izborni kolegij</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić</b> ili Sveučilište	<b>Uvod u komparativnu književnost</b>  <b>Izborni kolegij</b>	<b>2+2</b>  <b>2+2</b>	<b>5</b>  <b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25**

### IV. semestar

<b>Dr. Lisac</b>	<b>Dijalektologija</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža-Antonina</b>	<b>Epika i lirika srednjega i ranog novoga vijeka</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Babić</b>	<b>Teorija usmenoknjiževnih oblika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Hajdić</b> ili <b>Dr. Lisac</b> <b>Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Makedonski jezik</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Jadrešić</b> <b>Mr. Miletic</b>	<b>Slovenski jezik</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
	<b>Ekonomika obrazovanja</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>

<b>ili</b>			
<b>Dr. Stančić</b>	<b>Suvremena hrvatska leksikologija</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

#### V. semestar

<b>Dr. Rados</b>	<b>Hrvatska književnost 19. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić</b>	<b>Fonologija hrvatskoga standardnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Sambunjak</b>	<b>Stilistika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić</b>	<b>Morfologija hrvatskog standardnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Jurišić</b> <b>ili</b> <b>Dr. Jurišić</b>	<b>P. P. Njegoš</b> <b>Srpski književni povjesničari</b>	<b>2+2</b> <b>2+2</b>	<b>5</b> <b>5</b>

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

#### VI. semestar

<b>Dr. Rados</b>	<b>Hrvatska književnost 20. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Stančić</b>	<b>Sintaksa hrvatskoga standardnog jezika</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Hajdić</b> <b>ili</b> <b>Dr. Jurišić</b> <b>Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Makedonska narodna i srednjovjekovna književnost</b> <b>Hrvatsko-slovenski književni utjecaji</b>	<b>2+2</b> <b>2+2</b>	<b>5</b> <b>5</b>
<b>Dr. Matek Šmit</b>		<b>2+2</b>	<b>5</b>

<b>Vladović-Relja, prof.</b>	<b>Poljska pripovijetka 20. st.</b>		
<b>ili</b>			
<b>Dr. Matek Šmit</b>	<b>Ruska književnost 19. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>

  

	<b>Završni pismeni rad</b>	<b>4</b>	<b>5</b>
--	----------------------------	----------	----------

**Ukupan broj sati: 20. Ukupan broj bodova: 25.**

**Završni pismeni rad prijavljuje se najkasnije do upisa u VI. semestar. Iskorišteno je 150 bodova. Ostalo do 180 predviđeno je za tjelovježbu, informatiku, strani jezik ( I. i II. semestar ) i ostale kolegije na Sveučilištu po izboru.**

#### **b) Diplomski studij**

##### **VII. semestar**

<b>Dr. Maštrović</b>	<b>Hrvatska drama 19. i 20. stoljeća</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža - Antonina</b>	<b>Starija hrvatska dramska književnost</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Sveučilište</b>	<b>Izborni kolegij</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Jurišić</b>	<b>Romani Meše Selimovića</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>ili</b>			
<b>Dr. Jurišić</b>	<b>Srpska drama</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Lisac Vladović-Relja, prof.</b>	<b>Poljski jezik</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>ili</b>			
<b>Dr. Lisac Ćuto, prof.</b>	<b>Ruski jezik</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>

**Ukupan broj sati: 18. Ukupan broj bodova: 25.**

##### **VIII. semestar**

<b>Dr. Stančić</b>	<b>Sintagmatika i sintaksa teksta</b>	<b>1+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Rados</b>	<b>Suvremena hrvatska proza</b>	<b>2+2</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Peričić</b>	<b>Posrednici britanske književnosti u</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>

<b>ili</b>	<b>hrvatskoj kritici od 1914. do 1940.</b>		
<b>Dr. Babić</b>	<b>Hrvatska književnost Boke kotorske</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Metodika nastave (školske recepcije) hrvatske književnosti</b>	<b>1+1</b>	<b>2</b>
<b>Dr. Mamić Mr. Miletić</b>	<b>Uvod u metodiku nastave književnosti</b>	<b>1+1</b>	<b>3</b>

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25**

#### **IX. semestar**

<b>Dr. Rados</b>	<b>Vladimir Nazor</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mrdeža-Antonina</b>	<b>Razvoj i mijene kazališnih oblika</b>	<b>2+1</b>	<b>3</b>
<b>ili</b>			
<b>Dr. Jurišić Mr. Kuvač-Levačić</b>	<b>Kratka priča u suvremenoj slovenskoj književnosti</b>	<b>2+1</b>	<b>3</b>
<b>Dr. Babić</b>	<b>Osnove filmske umjetnosti</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>ili</b>			
<b>Dr. Hajdić</b>	<b>Makedonska književnost 19. i 20. stoljeća</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Stančić</b>	<b>Sociološki pristup jeziku</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>ili</b>			
<b>Dr. Sambunjak</b>	<b>Stil hrvatskoglagoljskih sakralnih tekstova</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Mamić Mr. Miletić</b>	<b>Metodičke osnove suvremene nastave hrvatskoga jezika</b>	<b>1+1</b>	<b>2</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Metodika nastave govornog i pismenog izražavanja</b>	<b>1+1</b>	<b>3</b>

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25.**

## X. semestar

<b>Dr.Mamić Mr. Miletic</b>	<b>Suvremene metodičke osnove nastave jezičnog izražavanja</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
<b>Dr. Musa</b>	<b>Medijska kultura u nastavi</b>	<b>2+1</b>	<b>5</b>
	<b>Rad s mentorom</b>	<b>3</b>	<b>5</b>
	<b>Diplomski rad</b>	<b>7</b>	<b>10</b>

**Ukupan broj sati: 16. Ukupan broj bodova: 25.**

**Preostali bodovi otpadaju na pedagoško-psihološki modul**

## 3.2. OPIS PREDMETA

### Dijalektologija

**Sadržaj:** Upoznavanje s dijalektologijom kao genetskolinguističkom disciplinom. Osnovni podatci o hrvatskim narječjima. Osnovna literatura o hrvatskim dijalektima.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje s dijalektologijom kao lingvističkom disciplinom. Pokušaj osposobljavanja za samostalan dijalektološki rad na terenu.

**Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:** Nastava na predavanjima i u seminarima. Provjera znanja na seminarima (rasprava o pročitanoj literaturi).

**Obavezna literatura:** Ferdinand de Saussure, *Tečaj opće lingvistike*, Zagreb, 2000. (četvrti dio: Zemljopisna lingvistika); *Encyclopaedia Britannica*, "Dialect", 1974, V, 698-701; Dalibor Brozović, "Tri razdoblja u razvitku naše dijalektologije", *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 1, 1960; Josip Lisac, *Hrvatski govori, filolozi,isci*, Zagreb, 1999.

**Dopunska literatura:** Milan Moguš, *Čakavsko narječe – fonologija*, Zagreb, 1977, poglavlje "Literatura", str. 92-96; Mijo Lončarić, *Kajkavsko narječe*, Zagreb, 1996, poglavlje "Bibliografija", str. 171-198; Josip Lisac, *Hrvatska dijalektologija 1.* Literatura uz pojedina poglavlja

## **Dječja književnost i književnost za mlade**

**Sadržaj:** Upoznavanje korpusa hrvatske dječje književnosti i književnosti za mladež te njihova europskoga i svjetskoga konteksta, kao i posebnosti s obzirom na književnost namijenjenu odraslim čitateljima.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Osposobljavanje budućeg nastavničkog odgojiteljskog, knjižničarskog, pedagoškog, psihološkog, odgojiteljskog i sl. kadra u pedagoškim ustanovama i knjižnicama za izravan rad s djecom kroz uvažavanje njihovih specifičnih čitateljskih i estetskih interesa, njihovo osposobljavanje za prepoznavanje različitih čitateljskih navika i potreba djece kao i različitih tipova čitatelja te prilagođavanje vlastitoga rada tim individualnim potrebama. Predmet bi također trebao osposobiti studente i buduće nastavnike za permanentno istraživanje čitateljskog interesa djece u svom budućem radu, kako bi ih mogli postupno, ali uspješno voditi ka najvišim stupnjevima čitateljskog umijeća u kojima čitanje nije mučna obveza nego sredstvo postizanja emotivnog, estetskog i kognitivnog zadovoljstva.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava će se odvijati na predavanjima i seminarima. Za vrijeme trajanja kolegija studenti bi trebali pročitati nekoliko najvažnijih djela ( cca 10-ak ) i o njima bi se vodio razgovor na satu seminara. Prema vlastitoj želji, mogli bi izabrati i oblik diskusije na internetskim grupama koje bi prema zadanim temama moderirao izvođač kolegija. Diskusije bi bile vezane uz literarnu analizu, ali i uz načine na koje mlade čitatelje uvesti u cjelovit svijet djela.

**Obvezna literatura:** Milan Crnković: *Dječja književnost*, Školska knjiga, Zagreb, 1990..

**Dopunska literatura:** M. Crnković – D. Težak, *Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955. godine*, Znanje, Zagreb, 2002.

pogovor knjige: Joža Skok, *Od riječi do igre*, : izbor dramskih i lutkarskih tekstova, Školska knjiga, Zagreb, Jugoslavenski festival djeteta, Šibenik, 1985., str. 248.-257.

Stjepan Hranjec: *Hrvatski dječji roman*, Znanje, Zagreb, 1998.

*Dječji hrvatski klasici*, Školska knjiga, Zagreb, 2004.

*Kršćanska izvořišta dječje književnosti : priručnik za studente i učitelje*, Alfa, Zagreb, Visoka učiteljska škola, Čakovec, 2003.

Stjepan Hranjec, *Smijeh hrvatske dječje književnosti*, 2000.

Milan Crnković: *Hrvatska dječja književnost do kraja XIX stoljeća*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

Ivo Zalar, *Pregled hrvatske dječje poezije*, Školska knjiga, 1991.

Roberta Seelinger Trites, *Disturbing the Universe: Power and Repression in Adolescent Literature*, University of Iowa Press, 2000.

- časopis *Umjetnost i dijete*

### Internet izvori

<http://www.engl.niu.edu/style/archives/vol35n3.html>  
<http://www.litline.org/ABR/PDF/Volume19/trites.pdf>

**Bodovna vrijednost:** 5, 2 boda za pohađanje nastave, 3 boda za aktivno sudjelovanje na nastavi, seminarima i diskusijama

**Način polaganja ispita:** Konačna ocjena bit će prosjek ocjena seminarskog rada i razgovora o pročitanim djelima.

**Način evaluacije:** Studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka.

### **Duhovna kultura hrvatskoga srednjovjekovlja**

**Sadržaj:** Prikazuju se predaje, vjerovanje i predrasude, duhovnost, svečanosti i norme ponašanja, odnos prema prirodi i odnos prema svetome, kult mrtvih, natprirodna bića i zaštita od zlih duhova, pretkršćanska božanstva, viša i niža, ortodoksija i heterodoksija, kler i smostanski redovi te sakralna umjetnost Hrvata u srednjem vijeku kao slavensko nasljeđe i kao rezultat prožimanja s duhovnim kulturama naroda koje su Hrvatima prethodili na prostorima povijesne postojbine odnosno kao utjecaj koji su na Hrvate izvršile velike civilizacije srednjeg vijeka – Bizant i Rim i druga relevantna kulturna žarišta; posrednička i stvaralačka uključenost hrvatske književnosti, vjere i umjetnosti u znakovni prostor srednjovjekovne Europe. Pristup je interdisciplinaran: folklor, jezik, umjetnosti, književnost, mit, obredi, teologija i egzaktna znanost.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Student će steći znanja iz srednjovjekovne hrvatske duhovne kulture koja će mu koristiti u sposobnost tumačenja tekstova i razumijevanja značenja, posebice simbola koji upućuju na religijsko i eshatološko, uz to što će razvijati vještine uočavanja interdisciplinarnih problema i načine njihova rješavanja.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari, samostalno istraživanje, diskusija, internet, konzultacije, posjeti muzejima, knjižnicama i bibliotekama, mentorski rad: studentu se pruža mogućnost izbora diplomskoga rada.

**Obvezna literatura:** Sambunjak, S. i Smiljanić, F.: O besmrtnosti i svjetlosti kazuju kosti, *Dometi*, 12, Rijeka, 1982. (67-76) Pejaković, M. i Gattin, N.: *Starohrvatska sakralna arhitektura*, Zagreb, 1982. Sambunjak, Slavomir: Bernard od Clairvauxa u hrvatskoj srednjovjekovnoj književnosti, *Filozofska istraživanja*, god. 7., sv. 4., Zagreb, 1987. (1289-1307) Šanjek, Franjo: *Crkva i kršćanstvo u Hrvata I. Srednji vijek*, Zagreb, 1988. Sambunjak, Slavomir: Franjevački siromaški rigorizam u pjesmi Svět' se ko'nča, U: *Iskoni bě Slovo: zbornik radova o glagoljici i glagoljašima zadarskog kraja i Crkvi svetog Ivana Krstitelja*, Zagreb, 2001. /str. 68-82/)

**Dopunska literature:** Vyncke, Frans: La religione degli Slavi, U: Storia delle religioni a cura di Henri-Charles Puech, 5: *Slavi, Balti Germani e Celti*, Roma-Bari, 1977.

Szafrański, Włodzimierz: Religia Słowian. U: *Zarys dziejów religii*, Warszawa, 1986. (Str. 442 – 463) Konstantinović-Čulinović: *Aždajkinja iz Manite Drage*, Split, 1989.

Dadić, Žarko: *Egzaktne znanosti hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb, 1991.

Hercigonja, Eduard: *Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb, 1994. Osterrieder, Markus: *Sonnenkreuz und Lebensbaum. Irland, der Schwarzmeer-Raum und die Christianisierung der europäischen Mitte*. Stuttgart, 1995. Novak, Slobodan Prosperov: *Povijest hrvatske književnosti*, 1. Od početka do krbavske bitke 1493, Zagreb,

1996. Fučić, Branko: *Terra incognita* (drugo izdanje), Zagreb, 1998. Belaj, Vitomir: *Hod kroz godinu*, Zagreb, 1998. \*\*\**Glagoljica i hrvatski glagolizam* (zbornik), Zagreb-Krk, 2004.

**Bodovna vrijednost:** 5. Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 2 boda pisanje seminarskih radova, 1 bod učenje literature.

**Način polaganja ispita:** Ocjenjuje se seminarski rad, prati i ocjenjuje aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

### **Ekonomika obrazovanja**

**Sadržaj:** U kolegiju Ekonomika obrazovanja studenti stječu znanja o obrazovnom managementu. Ekonomika obrazovanja sastoji se od sljedećih tematskih jedinica: Obrazovni sustav i elementi sustava. Obilježja obrazovne djelatnosti kao javnog dobra. Obrazovni management. Suvremeni marketing i obrazovanje. Problemi marketinga u obrazovnim organizacijama. Specifičnosti marketinga u obrazovanju. Marketing kao poslovna filozofija i koncepcija. Marketing kao poslovna funkcija. Kritika marketinga u obrazovanju. Upravljanje obrazovnim sustavom. Analiza vanjskih čimbenika. Analiza potrošača. Analiza konkurenčije. Analiza unutarnjih čimbenika. Određivanje ciljeva. Određivanje strategije. SWOT analiza. Organiziranje sustava. Stvaranje sustava. Upravljački informacijski sustav. Marketing informacijski sustav. Elementi marketinga miksa u obrazovanju. Proizvodi i usluge. Cijena. Distribucija. Promocija. Marketing koncepcija u obrazovnom sustavu Republike Hrvatske.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se upoznaju s upravljačkim i tržišnim problemima na koje uprava škole u svom radu i razvoju nailazi i osposobljava ih se za uspješno rješavanje tih problema.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, terenski rad, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija, internet

**Obvezna literatura:** Z. Jašić, Uvod u ekonomiku obrazovanja, Informator, Zagreb, 1979.

P. Kotler, K. F. A. Fox, Strategic marketing for educational institutions, Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1985.

V. Polić, Obrazovanje i ekonomski razvoj, Školska knjiga, Zagreb, 1974.

**Dopunska literatura:** P. Jurković, Osnove ekonomike društvenih djelatnosti, Ekonomski institut, Zagreb, 1986.

P. Kotler, Marketing for nonprofit organizations, Prentice Hall, New Jersey, 1982.

M. Meler, Društveni marketing, Ekonomski fakultet Osijek, Osijek, 1994.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda predavanja, 2 boda seminar, 1 bod konzultacije

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad, aktivno sudjelovanje u nastavi

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Epika i lirika srednjega i ranog novoga vijeka**

#### **Sadržaj**

Pripovjedna proza u srednjovjekovlju. Epika u ranonovovjekovlju: humanistički, renesansni i barokni ep. Epske vrste u XVIII. stoljeću: pojačana konjunktura poetike usmene epike u pisanoj književnosti.

Srednjovjekovna lirika. Humanistička i renesansna lirika. Petrarkizam u hrvatskoj lirici XVI.stoljeća. Barokna ljubavna lirika. Smanjenje lirske produkcije u XVIII. stoljeću i porast broja poetika u lirici toga stoljeća.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija.** Student usvaja spoznaje o epskim i lirskim vrstama u različitim razdobljima, utjecaju poetskih mijena na usvojenu antičku podjelu prema rodovima, pojavi novih žanrova, kategoriju epskog i lirskog u raznovrsnim žanrovima, stvaranje žanrovskehih hibrida, te domaće epske i lirske vrste prema srodnim pojавama u europskim književnostima.

#### **Obavezna literatura:**

I.

**Fališevac, Dunja:** *Hrvatska srednjovjekovna proza*, Zagreb, HFD, 1980, str. 171.

**Nemec, Krešimir:** *Povijest hrvatskoga romana, Od početka do kraja 19. stoljeća*. Zagreb, Znanje 1994, 287 str.

**Fališevac, Dunja:** *Kaliopin vrt, Studije o hrvatskoj epici*, I, Split 1997, i knjiga II, Split 2001.

**Dukić, Davor:** *Epski žanrovi i poetike u književnosti XVIII. stoljeća*, Književni krug Split, 2003.

II.

**Tomasović, Mirko:** *O hrvatskoj književnosti i romanskoj tradiciji*, Zagreb, Mladost, 1978.

**Bogdan, Tomislav:** *Lice ljubavi*, Zagreb, ZZK, 2002.

**Čale, Frano:** *Petrarca i petrarkizam*, Zagreb, ŠK, 1971.

**Kravar, Zoran:** *Studije o hrvatskom književnom baroku*, Zagreb 1975.

**Slamnig, Ivan:** *Hrvatska poezija sedamnaestog stoljeća*, Zagreb 1964.

**Dani hvarskog kazališta.** *Književnost XVIII. stoljeća, Tematski i žanrovske aspekti*, Književni krug Split 1997, i *Književnost XVIII. stoljeća, Tematski i žanrovske aspekti*, 1998.

**Dopunska literatura:**

**Dani hvarskog kazališta.** *Književnost XVIII. stoljeća, Tematski i žanrovske aspekti*, Književni krug Split 1997, i 1998.

**Dukić, Davor:** *Epski žanrovi i poetike u književnosti XVIII. stoljeća*, Književni krug Split, 2003.

**Dukić, Davor:** *Sultanova djeca. Predodžbe Turaka u hrvatskoj književnosti*, Zadar, Thema, 2004.

**Fališevac, Dunja:** *Kaliopin vrt, Studije o hrvatskoj epici*, I, Split 1997, II, 2001.

**Fališevac, Dunja:** *Poetika Lucićeva kanconijera*, Dani hvarskog kazališta, 113, 1987, str. 181-202.

**Fališevac, Dunja:** *Stari pisci hrvatski i njihove poetike*, Zagreb 1989.

**Katičić, Radoslav:** *Korijeni i pretpostavke hrvatske renesansne književnosti*, Studia Slavica, 1979.

**Kravar, Zoran:** *Das Barock in der kroatischen Literatur*, Köln, Weimar, Wien, 1991.

**Kravar, Zoran:** *Funkcija i struktura opisa u hrvatskom baroknom pjesništvu*, Zagreb 1980.

**Kravar, Zoran:** *Nakon godine MDC, Studije o književnom baroku i dodirnim temama*, Dubrovnik 1993.

**Kravar, Zoran:** *Stih i kontekst*, Split, Književni krug Split, 2000.

**Kravar, Zoran:** *Studije o hrvatskom književnom baroku*, Zagreb 1975.

**Pavličić, Pavao:** *Judit i Osman kao tipovi epa*, "Umjetnost riječi", 20, 1976, br. 4, str. 433-466.

**Pavličić, Pavao:** *Rasprave o hrvatskoj baroknoj književnosti*, Split 1979.

**Pavličić, Pavao:** *Stih i značenje*, ZZK, Zagreb 1993.

**Petrarka i petrarkizam u slavenskim zemljama.** Radovi Međunarodnog simpozija, *Petrarca e il petrarchismo nei paesi slavi. Atti del convegno internazionale*. Dubrovnik, 6-9. XI. 1974, Zagreb, JAZU, 1984, sv. 1, XLIV + 462 str., 2, 463-857. str.

**Petrović, Svetozar:** *Problem soneta u starijoj hrvatskoj književnosti*, Rad JAZU, 350, 1968, str. 5-304.

**Sigetska epopeja od Karnarutića do Vitezovića (1584-1684).** Zbornik radova Zadar, 1986.

**Slamnig, Ivan:** *Hrvatska poezija sedamnaestog stoljeća*, Zagreb 1964.

**Slamnig, Ivan:** *Hrvatska versifikacija*, Zagreb, Liber, 1981.

- Slamnig, Ivan:** *Svjetska književnost zapadnoga kruga*, Zagreb, 1973.
- Šojat, Olga:** *Kajkavski pisci od 18. do pol. 19. st.*, PSHK, knj. 16, prir., Zagreb 1979.
- Švelec, Franjo:** *Osnovi Zoranićeve poetike*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 3, 1964, str. 99-116.
- Tatarin, Milovan:** *Od svita odmetnici. Rasprave iz književnosti XVIII. stoljeća*, Književni krug Split, Split 2000.
- Tomasović, Mirko:** *Hrvatska renesansna književnost u europskom kontekstu*, u: *Hrvatska književnost u europskom kontekstu*, Zagreb, 1978, 167-192.
- Tomasović, Mirko:** *Poeti i začinjavci*, Dubrovnik, Ogranak Matice hrvatske, 1991.
- Tomasović, Mirko:** *Zoranić i Petrarka*, "Forum", 14, 1975, br. 1-2, str. 36-58.
- Torbarina, Josip:** *Hektorovićevo "Ribanje" u kontekstu europske tradicije*, "Forum", 8, 1969, br. 3, str. 325-354.
- Torbarina, Josip:** *Italian Influence on the Poets of the Ragusan Republic*, London, Williams and Norgate.
- Torbarina, Josip:** *Strani elementi i domaća tradicija u Zoranićevim "Planinama"*, "Zadarska revija", 8, 1959, br. 1, str. 7-24.
- Vodnik, Branko:** *Slavonska književnost u XVIII. vijeku*, Zagreb 1907. Pretisak Vinkovci 1994.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda seminar, 1 bod mentorski i 1 bod samostalni rad, 1 bod predavanja

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Fonologija hrvatskoga standardnog jezika

**Sadržaj:** Fonemi hrvatskoga standardnoga jezika, njihova razdioba, njihova akustička i artikulacijska obilježja.

Fonemske alternacije i njihova uvjetovanost.

Odnos pravopisa i pravogovora.

Prozodijska obilježja hrvatskoga jezika, razlikovanje naglasaka te bilježenje naglasaka i duljina.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti stječu temeljne spoznaje o hrvatskom jeziku na fonološkoj razini, upoznaju fiziologiju glasova, njihovu distinkтивnu ulogu i ponašanje u govornom lancu. Uočavaju razloge zbog kojih se zbivaju glasovne promjene. Produbljuju spoznaju o odnosu između pravogovora i pravopisa te o glavnim prozodijskim obilježjima hrvatskoga jezika.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminari

**Obvezna literatura: (dio iz knjige)**

Mamić, M. – Pandžić, V. – Kekez, J. (1998). *Hrvatski I Jedinstveni udžbenik za prvi razred strukovnih tehničkih (četverogodišnjih) škola*. Zagreb: Profil internacional. Str. 9-60.

Barić, E. & al. (1995). *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga. Str. 39-93.

**Dopunska literatura:** u naknadnom dogovoru sa studentima

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** Praćenje sudjelovanja studenata u problemskim pitanjima na predavanjima. Praćenje studenata na seminarima. Ocjena seminarскога rada.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Hrvatska drama 19. i 20. stoljeća**

**Sadržaj:** Povjesna tragedija 19. st. / Pučki igrokazi / Komedije / Stilske tendencije hrvatske moderne / Jednočinke / Artistička i veristička drama / Ekspresionizam / Socijalni realizam / Političko kazalište / Postmoderna / Repertoar hrvatskih kazališta / Estetski, teorijski i politički aspekti dramskog stvaralaštva / Pisci i djela

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti će se upoznati s dramskim stvaralaštvom 19. i 20. st. Temeljem istraživanja pojedinih estetskih, teorijskih i političkih aspekta dramskog stvaralaštva upoznat će najvažnije označnice dramskog stvaralaštva u tom razdoblju, te ulogu dramske književnosti u ukupnosti hrvatskog književnog, kazališnog i uopće kulturnog života.

**Oblici provođenja nastave:** predavanja i seminarski rad.

**Obvezna literatura:** Branko Hećimović, Hrvatska dramska književnost između dva rata, *Rad JAZU*, br 353, 1968.; Miroslav Šicel, Književnost moderne, *Povijest hrvatske književnosti*, knj. 5., 1978; Nikola Batušić, Hrvatska drama 19. stoljeća, 1989.; Tihomil Maštrović, Drama i kazalište hrvatske moderne, 1990.; Boris Senker, Hrestomatija novije hrvatske drame I, 1895.-1940., 2000.; Hrestomatija novije hrvatske drame II, 1941.-1995., 2001.

**Dopunska literatura:** Branko Hećimović, 13 hrvatskih dramatičara, 1976.; Darko Suvin, Dramatika Iva Vojnovića, 1977.; Nikola Batušić, Povijest hrvatskoga kazališta, 1978.; O djelu Iva Vojnivića (zbornik- ur. F. Čale), 1981.; Tihomil Maštrović, Hrvatsko kazalište u Zadru, 1985.; Stanko Lasić, Krležologija ili povijest kritičke misli o M. Krleži I-III, 1989.; Tomislav Sabljak, Teatar J. P. Kamova, 1995.; Recepacija Milana Begovića (zbornik – ur. T. Maštrović), 1998.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** Ispit se sastoji od pismenog i usmenog dijela.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Hrvatska usmena književnost**

**Sadržaj:** Povijest usmene književnosti kao teorijsko pitanje. Uvjeti postanka i opstanka usmene književnosti (poganska tradicija, kršćanstvo te društveni, kulturni, civilizacijski i urbani utjecaji). Hrvatska usmena književnost u korpusu cjelovite povijesti hrvatske književnosti. Bilježenje i zapisivanje usmene književnosti. Usmeno-književni zapisi u stilskim formacijama: srednjovjekovlje, renesansa, barok, prosvjetiteljstvo, romantizam, realizam, modernizam, 20. stoljeće. Značajniji zapisivači i istraživači hrvatske usmene književnosti Korijeni hrvatske kulture, baština Hrvata iz pradomovine, sveza s kršćanstvom, tijek hrvatske povijesti, obredi i običaji u Hrvata od najstarijih vremena do danas. Usmeno-književna komunikacija danas. Usmena književnost i hrvatska tradicijska kultura. Zapisi usmene književnosti danas

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Upoznavanje s problematikom, naročito u smislu obradbe utjecaja folklora na pisanu književnost.

**Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** Maja Bošković-Stulli-Divna Zečević: Usmena i pučka književnost, PHK knjiga I., Liber-Mladost, Zagreb, 1978

Josip Kekez: Usmena književnost u: Uvod u književnost (priredili Zdenko Škreb-Ante Stamać), Globus, Zagreb, 1986.(ili 5. izdanje., 1998.)

Josip Kekez: Hrvatski književni oikotip, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta, Zagreb, 1992.

Stipe Botica: Lijepa naša baština. Književno-antropološke teme. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1998.

**Dopunska literatura:**

Stipe Botica, Biblja i hrvatska kulturna tradicija, Zagreb, 1995.  
Josip Kekez, Prva hrvatska rečenica, Matica hrvatska, Zagreb, 1988.  
Usmena književnost (priredila Maja Bošković-Stulli, Školska knjiga, Zagreb, 1988.  
Ivan Lozica, Poganska baština, Golden marketing, Zagreb, 2001.  
Trpimir Macan, Povijest hrvatskog naroda, Matica hrvatska, Zagreb, 1992.  
Ivo Frangeš, Povijest hrvatske književnosti, NZMH-Cankarjeva založba, Zagreb-Ljubljana, 1987.  
Milovan Gavazzi, Godina dana hrvatskih narodnih običaja, Zagreb, 1991. (3. izdanje)  
Vitomir Belaj, Hod kroz godinu, Golden marketing, Zagreb, 1998.

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

**Hrvatski jezik - OPO**

**Sadržaj:** Kultura govorenja i pisanja, obradba temeljnih problema fonetike i fonologije hrvatskoga jezika, sve glasovne promjene, odnos jezičnih zakonitosti i pravopisne i gramatičke norme. Okvir rada određuje temeljni studij studenata.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Popravljanje znanja hrvatskoga standardnog jezika u pisanom i usmenom obliku.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava se provodi u vidu jezičnih vježbi, analiziranje, zaključivanje, a tematski određuje prema potrebi studenata. Znanje se provjerava testovima nakon završetka određenih tematskih cjelina, kao i preko sudjelovanja studenata u nastavi.

**Obvezna literatura:** Barić i dr., Hrvatska gramatika, Zagreb, 1995, Težak – Babić, Hrvatska gramatika, Zagreb, 2003, Babić – Finka – Moguš, Hrvatski pravopis, 1996., IV. izdanje ili isto ponovljeno.

**Dopunska literatura:** Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika.

**Bodovna vrijednost:** 2. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## **Hrvatski mediji**

### **Sadržaj kolegija:**

#### **1. Novi pristup osnovama novinarskog izražavanja i tehnologije novinarskog posla**

- novinarstvo na dodiplomskim i postdiplomskim studijima
- komunikacijski «kanali» i mediji

#### **2. Analiza i osnove novinarskog izričaja**

- vijest kao osnova priopćavanja
- izvještaj, bilješka, obični razgovor
- tematski pristup
- interview
- reportaža, osvrt, komentar
- od bilješke do kolumnе ( i natrag)
- ankete – opće ispitivanje javnog mijenja i specijalizirane ankete

#### **3. Interaktivna radionica**

- Struktura i značajka pisanog novinstva
- Razlikovanje književnog i novinskog izričaja
- Struktura medija javnosti i komunikacijske sheme
- Interaktivni pristup s aspektima događaja, pojavnosti
- Kultura i etika književnog i medijskog izričaja
- Informiranje i činjenice
- simulacija i interakcija izvješćivanja
- interaktivni pristup novinarskom poslu i poduci
- simulacija događaja i izvještavanje "s lica mjesta"
- postavljanje pitanja i obrada odgovora

#### **4. Pisani i elektronski mediji – teorija i praksa**

- kratka povijest hrvatskog novinstva
- analiza sadržaja i tekstova
- od biltena do istraživačkog novinarstva
- informacija i razlike u tehnologiji obrade

#### **5. Što je događaj i kako kreirati tekst**

- što s događajem?
- pisanje «dobrog članka»

- istraživačko novinarstvo
- 6. Etika i odgovornost novinara**
- pravila i načela etike novinarstva
- odgovornost za kreiranje javnog mišljenja
- novinarstvo kao zadovoljavanje osobnih i zajedničkih ciljeva i motiva
- kodeks časti hrvatskih novinara

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:**

Predavanja	Vježbe	Diskusija	Konzultacije
------------	--------	-----------	--------------

**Način polaganja ispita:**

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	------	--------------------------------

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:**

Pismeni ispit	Usmeni ispit	Esej
---------------	--------------	------

**Literatura:**

**a) obvezna**

Uvod u novinarstvo, Grupa autora, Zagreb, Izvori, 1996.

Marko Sapunar, Osnove znanosti o medijima, Sveučilišna naklada, Zagreb, 2000.

**b) dopunska**

Istraživačko novinarstvo, HND, Zagreb, 2004.

Dejan Verčić, Odnosi s medijima, Masmedia Zagreb, 2004.

Mario Plenković, Komunikologija masovnih medija, Barbat Zagreb, 1993.

Drago Bobić, »Što s događajem?» Informator, Zagreb, 1987.

**Bodovna vrijednost: 5**

**Hrvatska književnost u Bosni i Hercegovini i dijaspori**

Bodova: 5

Trajanje: 1 semestar, VIII.

Status: izborni, diplomski studij

Oblik nastave: predavanja i seminari, 3 sata (2 + 1 )

Uvjeti: ispit iz

Provjera znanja: seminarski rad, pismeni i usmeni ispit

## **Sadržaj:**

Predmet kolegija je književnopovijesni, teorijskometodološki kao i sociološko-kulturološki aspekt proučavanja hrvatske književnosti nastale i Bosni i Hercegovini, u kojoj je hrvatski narod oduvijek bio konstitutivan, kao i one nastale u egzilu od 1945.-1990. godine. Valja se upoznati s adekvatnom terminologijom, razvojem, okolnostima i književnim osobitostima u hrvatskoj književnosti BiH počevši od srednjega vijeka do danas. Napose treba ukazati na bilingvizam kao obilježje franjevačke književnosti u BiH koja se ostvarivala na hrvatskom i latinskom jeziku niz stoljeća. Isto tako, valjalo bi istaknuti značenje narodnog jezika i pisma bosančice kojima svoje djelo piše Matija Divković te navesti njegove sljedbenike i ostale pisce koji su pisali narodnim jezikom i latinicom. Usuprot nabožno-prosvjetiteljskoj zadaći koju neumorno vrše franjevci, u njihovu će se krilu javiti i prva djela svjetovne književnosti, poglavito one koju će pisati „b-h ilirci“ – narodni preporoditelji ( Jurkić, Martić, Šunjić, Nedić, Bakula, Kraljević, Knežević, Milićević itd.). Znameniti su i ljetopisci koji govore o životu u samostanima (Benić, Bogdanović, Lašvanin).

Iz hrvatske književnosti BiH u 20.st. trebalo bi se upoznati sa svim onim književnicima koji su ostvarili relevantno književno djelo a, unatoč tome, tako često su nepravedno zapostavljeni. Njih bi valjalo vratiti u jedinstven hrvatski književni korpus i tamo im odrediti mjesto prema književnoumjetničkoj kvaliteti (Zvonimir Remeta, A.R. Glavaš, Ivan Softa, Vitomir Lukić, Andelko Vučetić, Veselko Koroman, Vlado Pavlović, Gojko Sušac, Janko Bubalo, Nikola Martić i dr.).

Proučavajući književnost u egzilu, nameće nam se niz motrišta kao što su sociopolitička, kulturna, psihološka, a napose literarna s kojih pristupamo poimanju i interpretaciji te literature. Izučava se žanrovska slika emigrantske književnosti, ali i njezin odnos prema matičnoj književnosti, odnosno prema kulturi i literaturi zemlje u kojoj boravi pisac emigrant. Koristeći se pozitivnim transferom, a imajući u vidu slične književne fenomene u nekim književnostima kao što su irska, židovska, poljska, njemačka, ruska, kao i njihova istraživačka iskustva, trebamo sustavnije kritički dosljednije i metodološki postupnije proučavati našu književnost u iseljeništvu, te je znanstveno utemeljeno i kritički objektivnije vrednovati. Provedemo li takav postupak zasigurno će neki književnici emigranti naći ugledno mjesto u hrvatskoj povijesti književnosti (Antun Bonifačić, Vinko Nikolić, Viktor Vida, Lucijan Kordić, Jure Prpić, Boris Maruna, Šimun Šito Čorić, Gracijan Raspudić, Vinko Grubišić, a zatim i Meštrović, Kljaković, Radica, Kadić i dr.)

## *Literatura*

### Obvezatna:

1. Koroman, Veselko, Hrvatska proza BiH od Matije Divkovića do danas, Mostar, 1995.
2. Koroman, Veselko, Hrvatsko pjesništvo BiH od Lovre Sitovića do danas, Mostar, 1996. Pranjković, Ivo, Hrvatski jezik i franjevci Bosne Srebrenе, Zagreb, 2000.
3. Alilović, Ivan, Hrvatski pripovjedači iz Hercegovine, Zagreb, 1983.
4. Jelenić, Julijan, Kultura i bosanski franjevci, Sarajevo, 1912.
5. Kuna, Herta, Starija književnost I.(hrestomatija), Sarajevo, 1974.
6. Grubišić, Vinko, Hrvatska književnost u egzilu, München-Barcelona, 1990.
7. Lovrenović, Ivan, Književnost bosanskih franjevaca (izbor tekstova), Sarajevo, 1982.
8. Brešić, Vinko, Hrvatska emigrantska književnost (1945.-1990.), Teme Novije hrvatske književnosti, Zagreb, 2001.

9. Adorno, W.T., Pitanja intelektualnoj emigraciji, „Tvrđa“ I-II, 2000.
10. Biti, Vladimir, Pojmovnik suvremene književne teorije (Hegemonija, ideologija, postkolonijalna teorija itd.), Zagreb, 2000.

Dodatna:

1. Gavran, Ignacijs, Suputnici bosanske povijesti, Sarajevo, 19990.
2. Jelčić, Dubravko, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 1997.
3. Žmegač, Viktor, Književno stvaralaštvo i povijest društva, Zagreb, 1976.
4. Musa, Šimun, Hrvatski kulturni preporod u Hercegovini i F. Milićević, Mostar, 1992.
5. Škvorc, Boris, Australski Hrvati: mitovi i stvarnost, Zagreb, 2005.
6. Lukšić, Irena, Egzil, emigracija: novi kontekst, Zagreb, 2002.
7. Blažetin, Stjepan, Književnost Hrvata u Mađarskoj od 1918. do danas, Osijek, 1998.

### **Hrvatska književnost Boke kotorske**

**Sadržaj:** Pregled hrvatske književnosti Boke kotorske. Pripadnost hrvatskoj kulturi. Starije razdoblje. Tko su bili starosjedioci Boke kotorske? Kulturni život Boke kotorske od srednjeg vijeka do danas. Perast. Kotor. Dobrota. Tivat. Pjesnici i prozaisti. Usmena predaja. Anonimno pučko pjesništvo. Viktor Vida. F. Alfrević i Boka.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Upoznavanje s glavnim crtama hrvatske književnosti u Boki, posebice usporedba s hrvatskom književnosti u Dubrovniku.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, seminar, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** I. Banac, S. P. Novak, B. Sbutega, Stara književnost Boke, Zagreb, 1993.

Hrvatska književnost Boke kotorske do preporoda, (priredila Vanda Babić), Erasmus naklada, Zagreb, 1998.

**Dopunska literatura:** Hrvatski bibliografski leksikon, sv. 1, 1983.

Hrvatski bibliografski leksikon, sv. 2, 1989.

Hrvatski latinisti, Pet stoljeća hrvatske književnosti, knj.2, Zagreb, 1969.

Ivo Frangeš, Povijest hrvatske književnosti, NZMH, Zagreb-Ljubljana, 1987.

### **Hrvatska književnost 19. stoljeća**

**Sadržaj:** Književni rodovi, vrste, opusi i autori, odnosno stilovi, pravci i modeli hrvatske književnosti od predromantizma i romantizma, preko protorealizma i realizma do moderne.

**Književnici:** Stanko Vraz, Petar Preradović, Ivan Mažuranić, Dimitrija Demetar, Matija Mažuranić, Antun Nemčić, Janko Jurković, Mato Vodopić, Franjo Marković, August Šenoa, Rikard Jorgovanić, Ante Kovačić, Eugen Kumičić, Josip Kozarac, Vjenceslav Novak, Ksaver Šandor Gjalski, Josip Eugen Tomić, Fran Mažuranić, Silvije Strahimir Kranjčević, Janko Leskovar, Antun Gustav Matoš, Vladimir Vidrić, Vladimir Nazor, Ivo Vojnović, Milan Begović, Milutin Cihlar Nehajev, Dinko Šimunović, Fran Galović, Janko Polić Kamov.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanjem nacionalne književnosti od prvih desetljeća 19. do polovice drugog desetljeća 20. st. u svoj njenoj širini studenti će dobiti cjelovit, sintetski uvid u njene razvojne procese kao i sposobnost analize specifičnih problema nacionalne književnosti u tom periodu te značajnih djela i autora; ovladat će temeljnom periodizacijskom shemom modela tzv. novije hrvatske književnosti u prvom stoljeću njenog trajanja.

**Oblici provođenja nastave:** predavanja, seminari, konzultacije

**Način provjere znanja:** seminarski rad, praćenje aktivnosti na seminarima, pismeni i usmeni ispit

**Obvezna literatura:** Milorad Živančević - Ivo Frangeš: *Ilirizam. Realizam. (Povijest hrvatske književnosti)*, knj. 4, Zagreb, 1975.; Miroslav Šicel, *Moderna (Povijest hrvatske književnosti)*, knj. 5) Zagreb, 1978.; Miroslav Šicel, *Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća*, Zagreb, 1997.; Miroslav Šicel, *Povijest hrvatske književnosti knj. I. Od Andrije Kačića Miošića do Augusta Šenoe (1750.-1881.)*

**Dopunska literature:** Slavko Ježić, *Hrvatska književnost od početaka do danas (1100.-1941.)*, Zagreb, 1944; 1993.; Ivo Frangeš, *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb – Ljubljana, 1987.; Dubravko Jelčić, *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb, 1997.; Slobodan Prosperov Novak, *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb, 2004; Miroslav Šicel: *Stvaraoci i razdoblja u novijoj hrvatskoj književnosti*, Zagreb, 1971.; Nikola Batušić, *Hrvatska drama 19. stoljeća*, Zagreb, 1981.; Krešimir Nemeć, *Povijest hrvatskog romana od početaka do kraja devetnaestog stoljeća*, Zagreb, 1994. Viktor Žmegač, *Duh impresionizma i secesije*, Zagreb, 1993.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija seminarskog rada i aktivnosti na seminaru

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni ispit, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Hrvatska književnost 20. stoljeća**

**Sadržaj:** Književni rodovi, vrste, opusi i autori, odnosno pravci i modeli hrvatske književnosti od perioda u kome prevladavaju ekspressionistički stilovi (1917.-1928.), preko

perioda u kome dominira tzv. socijalno angažirana književnost s naglašenim realističkim stilom do druge/kasne moderne (1950.-1970.) i postmoderne (od 1970.).

**Književnici:** Miroslav Krleža, Antun Branko Šimić, Ulderiko Donadini, Augustin Ujević, Ivo Andrić, August Cesarec, Slavko Kolar, Ivo Kozarčanin, Đuro Sudeta, Ivan Goran Kovačić, Dobriša Cesarić, Dragutin Tadijanović, Nikola Šop; Petar Šegedin, Ranko Marinković, Vladan Desnica, Mirko Božić, Vjekoslav Caleb, Slobodan Novak, Matko Peić, Marijan Matković, Ivo Brešan, Ivan Aralica, Nedjeljko Fabrio; Jure Kaštelan, Vesna Parun, Ivan Slamnig, Josip Pupačić, Danijel Dragojević, Luko Paljetak.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Sintetskim upoznavanjem hrvatske književnosti 20. stoljeća studenti će steći cjelovit uvid u njene razvojne procese i u njenu stilsku i žanrovsku slojevitost, ovladat će temeljnom periodizacijskom shemom modela tzv. novije hrvatske književnosti u prošlom stoljeću; sposobit će se za analizu specifičnih problema nacionalne književnosti u tom periodu te značajnih djela i autora.

**Oblici provođenja nastave:** predavanja, seminari, konzultacije

**Način provjere znanja:** seminarski rad, praćenje aktivnosti na seminarima, pismeni i usmeni ispit

**Obvezna literatura:** *Panorama hrvatske književnosti XX. stoljeća* (ur. Vlatko Pavletić), Zagreb, 1965.; Ivo Frangeš, *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb – Ljubljana, 1987., /odgovarajuća poglavlja/; Miroslav Šicel, *Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća*, Zagreb, 1997., /odgovarajuća poglavlja/; Slobodan Prosperov Novak, *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb, 2003., /odgovarajuća poglavlja/.

**Dopunska literatura:** Nikola Ivanišin, *Tradicija – eksperiment – avangarda*, Split, 1978.; Nikola Ivanišin, *Fenomen hrvatskoga ekspresionizma*, Zagreb, 1990.; Gordana Slabinac, *Hrvatska književna avangarda. Poetika i žanrovski sistemi*, Zagreb, 1978.; Cvjetko Milanja, *Pjesništvo hrvatskog ekspresionizma*, Zagreb, 2000.; Dunja Detoni-Dujmić, *Krugovi*, Zagreb, 1983.; Aleksandar Flaker, *Proza u trapericama*, Zagreb, 1983.; Cvjetko Milanja, *Hrvatski roman 1945.-1990. Nacrt moguće tipologije hrvatske romaneske prakse*, Zagreb, 1996.; Krešimir Nemec, *Povijest hrvatskog romana od 1900. do 1945.*, Zagreb, 1998.; Krešimir Nemec, *Povijest hrvatskog romana od 1945.-2000.*, Zagreb, 2000.; Jurica Pavičić, *Hrvatski fantastičari*, Zagreb, 2000.; Branko Hećimović, *Hrvatska drama između dva rata*, Zagreb, 1968.; Nikola Batušić, *Povijest hrvatskoga kazališta*, Zagreb, 1981.; Igor Mrduljaš, *Dramski vodič od Vojnovića do Matišića*, Zagreb; Zvonimir Mrkonjić, *Suvremeno hrvatsko pjesništvo*, Zagreb, 1971., Cvjetko Milanja, *Hrvatsko pjesništvo od 1950. do 2000.*, Zagreb, 2002.; Vinko Grubišić, *Hrvatska književnost u egzilu*, München-Barcelona, 1990.; Dubravka Oraić Tolić, *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*, Zagreb, 1996.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija seminarskog rada i aktivnosti na seminaru

### **Hrvatski književni povjesničari**

**Sadržaj:** -od Vatroslava Jagića do Ive Frangeša

- D. Šurmin i njegova filološka metoda
- A. Barac i "duh vremena"
- I. Frangeš i stilistička kritika
- B. Croce i književni povjesničari

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Produbljivanje znanja o hrvatskoj književnosti specijalnim studijem rada hrvatskih književnih povjesničara.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** nastava na predavanjima i seminarima; seminarski rad; ispitivanje na seminarima; usmeni ispit.

**Obvezna literatura:** A. Barac, *Hrvatska književna kritika*, Zagreb, 1938. – Z. Lešić, *Književnost i njena istorija*, Sarajevo, 1985. – I. Frangeš, *Nove stilističke studije*, Zagreb, 1986.

**Dopunska literatura:** *Zbornik o B. Vodniku*, Zagreb, 2001.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnione dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Hrvatska narječja**

**Sadržaj:** Upoznavanje sa svim hrvatskim narječjima. Glavne značajke svih dijalekata.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje dijalektoloških činjenica. Osposobljavanje za dijalektološki rad na terenu

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava na predavanjima i seminarima. Provjera znanja na seminarima (razgovor o terenskom radu; rasprava o pročitanoj literaturi).

**Obavezna literatura:** D. Brozović P. Ivić, *Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski*, Zagreb, 1988;

Josip Lisac, *Hrvatska dijalektologija 1.*, Zagreb, 2003; Milan Moguš, *Čakavsko narječe – fonologija*, Zagreb, 1977; Mijo Lončarić, *Kajkavsko narječe*, Zagreb, 1996.

**Dopunska literatura:** Iva Lukežić, *Čakavski ikavsko-ekavski dijalekt*, Rijeka, 1990; Zvonimir Junković, "Jezik Antuna Vramca i podrijetlo kajkavskog dijalekta", *Rad JAZU*, 363, 1972; Stjepan Ivšić, "Današnji posavski govor", *Rad JAZU*, 196-197, 1913; Dalibor Brozović, "O problemu ijkavskošćakavskog (istočnobosanskog) dijalekta", *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 2, 1966.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova – 1 bod za redovito pohađanje predavanja, 1 bod za konzultacije, 1 bod za seminare, 2 boda za ispit

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** Studentska evaluacija, kolegjalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka.

### **Hrvatsko pravno nazivlje**

**Sadržaj:** Obilježja stručnoga jezika. Terminologizacijski postulati. Hrvatski pravni jezik i njegovo nazivlje. Hrvatsko pravno nazivlje u usporedbi s lat., njem. i sl. Hrvatska terminološka tradicija i novi terminološki izazovi.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Studenti stječu temeljne spoznaje o posebnostima hrvatskoga stručnog jezika, što osobito dolazi do izražaja u stručnoj terminologiji nazivlju). Studenti sve to upoznaju na reprezentativnim primjerima iz hrvatskoga pravnog jezika, posebno njegova nazivlja.

Kako su pravni tekstovi u temeljima standardizacije hrvatskoga jezika, studenti upoznaju hrvatsku terminološku tradiciju, uspoređujući je s drugima. Ospozljavaju se i za rješavanje suvremenih terminoloških izazova.

**Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari.

**Obvezna literatura: (dio iz knjige)**

**(knjiga)**

Mamić, M. (2004). *Hrvatsko pravno nazivlje*. Zadar: LIN-CRO.

**(dio iz knjige)**

Mamić, M. (1999). *Temelji hrvatskoga pravnog nazivlja*. Zagreb: Profil internacional. Str. 135 – 144.

Mihaljević, Milica (1998). *Terminološki priručnik*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. Str. 60 - 149.

**Dopunska literatura:** Nastavnik će preporučiti dopunsku literaturu svakom studentu posebno.

**Bodovna vrijednost:** 4 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Hrvatsko-slovenski književni utjecaji**

**Sadržaj:** Kolegij će prikazati povijesni, kulturološki i civilizacijski razvoj slovenske književnosti, od samih početaka pismenosti do najnovijih pojava koje bilježe povijesni pregledi. Osobita će se pozornost posvetiti komparativnom aspektu s obzirom na razvoj hrvatske književnosti kako bi studenti dobili cjelovit uvid u međusobnu povezanost, utjecaje i kontakte, ali i različitosti, što se očituju u djelima najvažnijih predstavnika pojedinih književnih stilskih formacija, o kojima će biti najviše riječi za vrijeme trajanja kolegija.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Studenti će izabrati 15-ak najreprezentativnijih djela (prevedena na hrvatski) koja će im biti ponuđena na popisu lektire, samostalno će ih predstavljati u sklopu seminara, a tijekom trajanja kolegija održavat će se i radionice čitanja kraćih izvornih tekstova ili ulomaka djela.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, seminar, radionice, diskusija, internet, konzultacije, praćenje studenata tijekom trajanja kolegija

**Obvezna literatura:** Ivan Cesar – Jože Pogačnik, *Slovenska književnost*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.

**Dopunska literatura:**

Jože Pogačnik, *Tragovi u vremenu*, Matica hrvatska, Zagreb, 2001.

Jože Pogačnik, Franc Zadravec, *Istorija slovenačke književnosti*, Nolit, Beograd, 1973.

*Slovenska književnost*, Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1998.-2001.

Janko Kos, Slovenska moderna, *Dubrovnik*, Matica hrvatska ; 12 (2001), 3 ; str. 183-197

Alojz Jembrih, *Hrvatsko-slovenske književnojezične veze*, Zrinski, Čakovec, 1991.

Miran Hladnik, *Trivijalna literatura*, Državna založba Slovenije, 1983.

Slovenska pripovjedna proza, *Književna revija*, Ogranak Matice hrvatske, Osijek, 40 (2000), 1/2 ; str. 3-53

- povijesti hrvatske književnosti, prema vlastitom izboru

a) Internet izvori

<http://www.krajnc.net/znanje/besedila.htm>

<http://www.kud-mld.si/locutio/>

**Bodovna vrijednost:** 5 Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 1 bod pisanje seminarskih radova, 1 bod internet, 1 bod učenje literature

**Način polaganja ispita:** Konačna ocjena bit će zbroj ocjena seminarskog rada, razgovora o pročitanim djelima i aktivnosti studenta.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Interpretacija književnoga teksta**

**Sadržaj:** Namjera je kolegija potaknuti razvijanje interpretativnih sposobnosti studenata, što uključuje i sposobnosti dubljeg razumijevanja književnoga djela, kao i otkrivanje novih perspektiva i izazova koje književna umjetnina, neovisno o povijesnom razdoblju u kojem je nastala, stavlja pred suvremenog čitatelja. Predavanja će upoznati studente s kronološkom poviješću kritičkih pristupa književnom djelu, ukazat će se na njihove prednosti i nedostatke, a posebna pozornost svratit će se pravcima u 20. stoljeću koji su u središte zanimanja konačno stavili djelo samo.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Vrlo važan dio ovog kolegija bit će vježbe čitanja i interpretiranja književnih tekstova pri kojima će se studente poticati na samostalno intuitivno i analitičko pronicanje biti djela, na otkrivanje povezanosti svih elemenata koji djelo čine književnom umjetninom, kao i na traganje za vlastitim odgovorima na temeljna pitanja djela, s ciljem otkrivanja novoga komunikacijskog odnosa između pisaca i njih samih što nastaje svakim aktualnim činom čitanja.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava će se odvijati na predavanjima i seminarima. Studenti će se uvježbavati i u vlastitom prosuđivanju kvalitete određenog djela, a poticat će ih se na znanstveno argumentiranje određenih kritičkih stavova, odnosno na praktičnu primjenu spoznaja dosad usvojenih iz sadržaja cjelokupnog studija. Dio nastave odvijat će se i u obliku internetskih diskusijskih grupa koje će moderirati izvođač kolegija i gdje će studenti voditi rasprave o pojedinim zadanim tekstovima.

**Obvezna literatura:** Zdenko Škreb, Ante Stamać, *Uvod u književnost*, Nakladni zavod, Globus, Zagreb, 1998.  
poglavlje: Zdenko Škreb, Interpretacija

**Dopunska literatura:** Gajo Peleš, *Iščitavanje značenja*, Izdavački centar Rijeka, 1982.  
Northrop Frye, *Anatomija kritike*, Golden marketing, Zagreb, 2000.  
Jurij Mihajlovič Lotman, *Struktura umjetničkog teksta*, Alfa, Zagreb, 2001.  
Cohen, Stanley J., Odnos pisca i čitatelja u pripovjednom stilu : od dvorca do dvorca Louis-Ferdinanda Celinea, *Treći program Hrvatskog radija*, (1999), 55/56 ; str. 68-77  
Gajo Peleš, Mogući svjetovi i semantika priče, *Umjetnost riječi*, 39 (1995), ¾, str. 145-154  
Tomislav Sabljak, Blasfemija čitanja : ironijska upotreba teksta , *Forum*, 38 (1999), knj. 71, 7/9 ; str. 933-944  
Eco, Umberto, Interpretacija i nadinterpretacija : (ulomci), *Književna smotra* : časopis za svjetsku književnost, 28 (1996), 100(2), str. 189-200.  
Nicol, Bran, Čitanje paranoje : paranoja, epistemofilija i postmoderna kriza interpretacije, *Tvrđa* : časopis za književnost, umjetnost, znanost, (2002), 1/2 ; str. 23-35

Internet <http://mockingbird.creighton.edu/english/fajardo/teaching/Miscellan/understand.htm>

<http://www.mala.bc.ca/~johnstoi/eng366/interpretation.htm>

**Bodovna vrijednost:** 3 boda, 1 za pohađanje nastave, 2 boda za aktivno sudjelovanje na nastavi, seminarima i diskusijama

**Način polaganja ispita:** Završna ocjena bit će prosjek ocjena vježbi, kvalitete argumentiranja u sklopu diskusije i seminarског rada. Usmenom ispitу pristupaju studenti koji su propustili dvije ili više vježbi, koji imaju negativnu ocjenu iz bilo koje ispitne sastavnice ili su nezadovoljni konačnom ocjenom.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:**

Studentska evaluacija, kolegjalna evaluacija, uspjeh na ispitу, evaluacija predloženih i provedenih seminarских zadataka.

### **Jezične vježbe I.**

**Sadržaj:** Na konkretnim primjerima prate se jezične zakonitosti, studenti de upoznaju s problemima jezične norme, pravopisne problematike, potiču se na razmišljanje o jezičnim problemima, uvježbava se jezična zakonitost i upozorava na kolebanje u normi te se ospozobljava studente za kritični pristup jezičnoj problematici.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Popravljanje znanja hrvatskoga standardnog jezika u pisanim i usmenim obliku.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava se provodi u vidu jezičnih vježbi. Znanje se provjerava testovima pripremljenim za svaku određenu jezičnu cjelinu, kao i aktivnostima na satu.

**Obvezna literatura:** Barić i dr., Hrvatska gramatika, Zagreb, 1995, Težak – Babić, Hrvatska gramatika, Zagreb, 2003, Babić – Finka – Moguš, Hrvatski pravopis, 1996., IV. izdanje ili isto ponovljeno.

**Dopunska literatura:** Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Jezične vježbe II.**

**Sadržaj:** Na konkretnim primjerima prate se jezične zakonitosti, studenti de upoznaju s problemima jezične norme, pravopisne problematike, potiču se na razmišljanje o jezičnim

problemima, uvježbava se jezična zakonitost i upozorava na kolebanje u normi te se ospozobljava studente za kritični pristup jezičnoj problematici.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Popravljanje znanja hrvatskoga standardnog jezika u pisanom i usmenom obliku.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava se provodi u vidu jezičnih vježbi. Znanje se provjerava testovima pripremljenim za svaku određenu jezičnu cjelinu, kao i aktivnostima na satu.

**Obvezna literatura:** Barić i dr., Hrvatska gramatika, Zagreb, 1995, Težak – Babić, Hrvatska gramatika, Zagreb, 2003, Babić – Finka – Moguš, Hrvatski pravopis, 1996., IV. izdanje ili isto ponovljeno.

**Dopunska literatura:** Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Komparativna književnost staroga vijeka I

**Sadržaj:**

Koncepcija povijesti svjetske književnosti. Svjetska, opća, komparativna i nacionalna povijest književnosti. Epohe književnosti europskoga kulturnoga kruga. Metodologija komparativne književnosti. Orijentalni izvori europske književnosti. Grčka književnost, glavne značajke i razvojne faze. Homerovi epovi. Hesiod. Pregled grčke lirike. Razvoj grčke tragedije i komedije.

(PISCI I DJELA:)

*Gilgameš*

*Biblija (Knjiga postanka, izbor iz Psalama, Knjiga o Jobu, Pjesma nad pjesmama, Otkrivenje)*

Homer: *Ilijada* (1., 6., 9., 16., 18., 22., 24. pjevanje)

*Odiseja* (1., 6., 9., 10., 11., 12., 19., 21. pjevanje)

Hesiod: *Teogonija i Poslovi i dani* (ulomci)

Izbor iz starogrčke lirike (Alkej, Sapfa, Anakreont, Pindar, Teokrit)

Eshil: *Okovani Prometej*, jedno djelo iz *Orestije*

Sofoklo: *Antigona, Kralj Edip*

Euripid: *Medeja*

Aristofan: *Oblaci*

Ezop: *Basne* (izbor)

Aristotel: *Pjesničko umijeće* (poglavlje o tragediji)

Menandar: *Čovjekomrzac* (Diskol, Mrzovoljnik)

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Student stječe (komparativni) uvid u književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga, u razdoblju od njezinih

orientalnih početaka do konca staroga vijeka. Saznanja koja pri tom dobiva mogu mu pomoći u razumijevanju razvitka cjelokupne književnosti zapadnoga kruga kao i starovjekovnih kultura (staroegipatska, mezopotamska, grčka, rimska, helenistička).

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja/ seminar/ konzultacije – usmene ili putem e-maila.

**Obvezna literatura:** Solar, M. (1982 i d.). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.  
Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: Školska knjiga.  
Beker, M. (1979). *Povijest književnih teorija*. Zagreb: SNL. (poglavlja o antičkim književnim teorijama)  
D'Amico, S. (1972). *Povijest dramskog teatra*. Zagreb: Matica hrvatska.. (Poglavlja o grčkom kazalištu i drami)

**Dopunska literatura:** *Povijest svjetske književnosti*, /pogl. Književnost Bliskog i Dalekog istoka/. razni autori. ( 1982).; knj. 2 / Antička književnost/, razni autori. (1977). Zagreb: Mladost.

V. Zamarovsky (1973 i d.). *Junaci antičkih mitova*. Zagreb: Školska knjiga.  
*Leksikon antičkih autora*, ur. D. Škiljan (1996). Zagreb: Latina & Graeca - Matica hrvatska.

Tronski, M. (1951). *Povijest antičke književnosti*, Zagreb: Matica hrvatska.

Meletinski, E. M. (1984). *Poetika mita*, Beograd: Nolit.

Slamnig, I. (1973). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*, Zagreb: Školska knjiga.

Peleš, G. (1989). *Priča i značenje*. Zagreb: Naprijed .

Mrkšić, B. (1971). *Riječ i maska. Pristup scenskoj umjetnosti*, Zagreb: Školska knjiga.

*Mitologija (Ilustrirana enciklopedija)* (1990), prir. R. Cavendish et. al. /prev. G. V. Popović/, Ljubljana-Zagreb: Mladinska knjiga.

Graves /Grevs/, R. (1974). *Grčki mitovi*, 1. i 2. knj., Beograd: Nolit. (odabrana poglavlja)

Hornblower & Spawforth (eds.) (1996). *The Oxford Classical Dictionary*, ed., Oxford: Oxford University Press.

(ČITANKE I ANTOLOGIJE):

Košutić-Brozović, N. (1990. i d.), *Čitanka iz stranih književnosti*, I. dio. Zagreb: Školska knjiga.

*100 pjesnika svijeta*, ur. A. Šoljan (1971). Zagreb: Stvarnost. (autori iz programa)

(ČASOPISI:)

Književna smotra. Zagreb.

Latina et Graeca. Zagreb

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova; 150 kontakt sati

2 sata predavanja + 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:**

1. Praćenje sudjelovanja odnosno angažmana studenata na predavanjima i seminarima.
2. Ocjena seminarskog rada.
3. Provjera znanja na pismenom i usmenom ispitnu.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

## Komparativna književnost staroga vijeka II

**Sadržaj:** Koncepcija povijesti svjetske književnosti. Svjetska, opća, komparativna i nacionalna povijest književnosti. Epohe književnosti europskoga kulturnoga kruga. Metodologija komparativne književnosti. Orientalni izvori europske književnosti. Helenizam. Opće karakteristike i značenje rimske književnosti. Periodizacija. Utjecaj grčke drame (tragedije i komedije) na rimsku. Drama i kazalište u Rimu. Razvoj lirskog i epskog pjesništva. Proza.

(PISCI I DJELA:)

Longo: *Dafnis i Hloja* ili Ksenofont Efeški: *Efeške priče*

Plaut: *Tvrđica (Aulularia)*

Terencije: *Braća, Svekrva* ili *Formion* (po izboru)

Izbor iz lirike Katula, Propercija, Tibula i Marcijala

Vergilije: *Eneida* (2., 4. i 6. pjevanje)

Horacije: izbor iz lirike, *Poslanica Pizonima*

Ovidije: izbor iz lirike i 5 priča po vl. izboru iz *Metamorfoza*

Fedro: *Basne* (izbor)

Petronije: Satirikon (izbor uključujući dijelove *Trimalhionova gozba* i *Udovica iz Efeza*)

Apulej: Zlatni magarac (izabrani ulomci)

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Student stječe (komparativni) uvid u književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga, u razdoblju od njezinih orientalnih početaka do konca staroga vijeka. Saznanja koja pri tom dobiva mogu mu pomoći u razumijevanju razvitka cjelokupne književnosti zapadnoga kruga kao i starovjekovnih kultura (staroegipatska, mezopotamska, grčka, rimska, helenistička).

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja/ seminar/ konzultacije – usmene ili putem e-maila.

**Obvezna literatura:** Solar, M. (1982 i d.). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.

Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: Školska knjiga.

Beker, M. (1979). *Povijest književnih teorija*. Zagreb: SNL. (poglavlja o antičkim književnim teorijama)

D'Amico, S. (1972). *Povijest dramskog teatra*. Zagreb: Matica hrvatska..

**Dopunska literatura:** Škrebl/Stamać (1983). *Uvod u književnost*. Zagreb: GZH.

*Povijest svjetske književnosti*, knj. 1 /pogl. Književnost Bliskog i Dalekog istoka/ razni autori (1982); knj. 2 / Antička književnost/ (1977). razni autori. (1973). Zagreb: Mladost.

V. Zamarovsky (1973 i d.). *Junaci antičkih mitova*. Zagreb: Školska knjiga.

*Leksikon antičkih autora*, ur. D. Škiljan (1996). Zagreb: Latina & Graeca - Matica hrvatska.

Tronski, M. (1951). *Povijest antičke književnosti*, Zagreb: Matica hrvatska. (poglavlja u vezi s programom)

Meletinski, E. M. (1984). *Poetika mita*, Beograd: Nolit.

Slamnig, I. (1973). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*, Zagreb: Školska knjiga.

Peleš, G. (1989). *Priča i značenje*. Zagreb: Naprijed .

Mrkšić, B. (1971). *Riječ i maska. Pristup scenskoj umjetnosti*, Zagreb: Školska knjiga.

*Mitologija (Ilustrirana enciklopedija)* (1990), prir. R. Cavendish et. al. /prev. G. V. Popović/, Ljubljana-Zagreb: Mladinska knjiga.

Graves /Greves/, R. (1974). *Grčki mitovi*, 1. i 2. knj., Beograd: Nolit. (odabrana poglavlja)

Hornblower & Spawforth (eds.) (1996). *The Oxford Classical Dictionary*, ed., Oxford: Oxford University Press.

(ČITANKE I ANTOLOGIJE:)

Košutić-Brozović, N. (1990. i d.), *Čitanka iz stranih književnosti*, I. dio. Zagreb: Školska knjiga.  
*100 pjesnika svijeta*, ur. A. Šoljan (1971). Zagreb: Stvarnost. (autori iz programa)

(ČASOPISI:)

*Književna smotra*. Zagreb.

*Latina et Graeca*. Zagreb

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova; 150 kontakt sati

2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:**

1. Praćenje sudjelovanja odnosno angažmana studenata na predavanjima i seminarima.
2. Ocjena seminarskog rada.
3. Provjera znanja na pismenom i usmenom ispitу.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

**Kratka priča u suvremenoj slovenskoj književnosti**

**Sadržaj:** Kolegij će prikazati razvoj slovenske kraće pripovijedne proze, s osobitim osvrtom na posljednja dva desetljeća 20. st. Studenti će se upoznati s najpoznatijim suvremenim piscima slovenske književnosti koji su stvarali kratku priču ( Miran Štuhec, Milan Kleč, Marjan Tomšič, Rudi Šeligo, Andrej Blatnik, Drago Jančar, Branko Gradišnik, i dr. ), a njihova će se djela komparativno promatrati s obzirom na slične smjernice u suvremenoj hrvatskoj književnosti. Okvirne teme:

Položaj kratke priče u cjelini razvoja suvremene slovenske proze. Prikaz razvoja: od Cankara do reafirmacije 80-tih godina 20. st. Apolitičnost i urbanost generacije 80-tih. Utjecaji američke i latinoameričke proze ( J. L. Borgesa ) i Kafke. Generacijski časopis *Literatura*. Tri tipološka modela pisaca: metafikcionalisti ( "bibliotekari" ), subjektivni "realizam" ( "individualisti" ) i arhaizatori. Model čiste fantastike. Smjernice razvoja slovenske kratke priče u 90-tima. Autonomnost pojedinačnih poetika ( Maja Novak, Andrej Morovič, Jani Virk, Mohor Hudej, Dušan Čater, Aleš Čar ), odnos prema tradiciji. Usporedba sa sličnim streljenjima u hrvatskoj književnosti istoga razdoblja.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Na satima seminara čitat će se djela autora na izvornom jeziku i studenti će se, prema vlastitim mogućnostima i sklonostima, moći okušati u njihovu samostalnom prevođenju.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, seminar, radionice, diskusija, internet, konzultacije, praćenje studenata tijekom trajanja kolegija

**Obvezna literatura:** Mitja Čander, *Krunski svjedoci, antologija slovenske kratke priče*, Naklada MD, Zagreb, 2001.

*Antologija novije slovenske pripovijetke /* priredio i preveo Josip Osti, Buybook, Sarajevo, 2001 .

**Dopunska literatura:**

Slovenska kratka priča / priredio Mitja Čander Quorum : časopis za književnost / [urednik Miroslav Mićanović, Roman Simić]. - 16 (2000), 5/6 ; str. 114-149

Slovenska pripovjedna proza, *Književna revija*, Ogranak Matice hrvatske, Osijek, 40 (2000), 1/2 ; str. 3-53

Aleš Debeljak, *Postmoderna sfinga : kontinuiteta modernosti in postmodernosti*, Celovec ; Salzburg, Wieser, 1989.

Toma Virk, *Postmoderna i "mlada slovenska proza"*, Obzorja, Maribor, 1991.

Jože Pogačnik, *Tragovi u vremenu*, Matica hrvatska, Zagreb, 2001.

*Slovenska književnost*, Državna založba Slovenije,Ljubljana, 1998.-2001..

Ferguson, Suzanne C. , Definiranje kratke priče, *Književna revija*, Ogranak Matice hrvatske Osijek ; 38 (1998), 3/6 ; str. 222.-231.

Ivan Cesar – Jože Pogačnik, *Slovenska književnost*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.

b) Internet izvori

[http://www.zarez.hr/82/z\\_tema3.htm](http://www.zarez.hr/82/z_tema3.htm)

[http://www.drustvo-dsp.si/publikacije/Litterae\\_Slovenicae/litterae\\_slovenicae.html](http://www.drustvo-dsp.si/publikacije/Litterae_Slovenicae/litterae_slovenicae.html)

**Bodovna vrijednost:** 5 Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 1 bod pisanje seminarskih radova, 1 bod internet, 1 bod učenje literature

**Način polaganja ispita:** Konačna ocjena bit će zbroj ocjena seminarskog rada, razgovora o pročitanim djelima i aktivnosti studenta.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

**Makedonska književnost 19. i 20. st.**

**Sadržaj:** Obradba pojedinih poglavlja iz makedonske književnosti 19. st. (J. Krčovski, K. Pejčinović, T. Sinaitski, J. HK – Džinot, braća Petković, Rajko Žinzifov, K. Miladinov, G.

Prličev, jezične koncepcije, novine i časopisi); obradba pojedinih poglavlja iz makedonske književnosti 20. st. (K.P. Misirkov, V. Černodrinski, A. Panov, R. Krle, V. Iljoski, makedonska poslijeratna knjiženost: S.Janevski, B. Koneski, A. Šopov, G. Todorovski, B. Đuzel; K. Čašule, G. Stefanovski, V. Andonovski, D. Dukovski, T. Kacarov, Ž. Mirčevska, S. Nasev, J. Petrovski; S. Janevski, V. Maleski, T. Georgievski, B. Pavlovski; makedonska književna kritika itd.).

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Uvid u razvoj makedonske književnosti i usporedbe s razvojem hrvatske književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, konzultacije, diskusija, internet

**Obvezna literatura:** b) *Makedonska književnost 19. veka* [izbor Haralampije Polenaković], Novi Sad, 1978; *Makedonska književnost* [grupa autora], Zagreb, 1988. i 1991; Miodrag Drugovac, *Istorija na makedonskata kniževnost : XX vek*, Skopje, 1990; *Antologija nove makedonske drame* [odabrao, preveo i predgovor napisao Borislav Pavlovski], Zagreb, 2000; Duško Nanevski, *Makedonska pesnička škola*, Sarajevo, 1979.

**Dopunska literatura:** Tome Sazdov, *Studii za makedonskata narodna kniževnost*, Skopje, 1978; Slavomir Sambunjak, *Gramatozofija*, Zagreb, 1998; Goran Kaloder, *Hrvatsko-makedonske književne veze*, Rijeka, 1996; Ognen Bojadžiski, *Kronologija Ohridske arhiepiskopije*, Zagreb, 1994; Borislav Pavlovski, *Gospodari labirinta*, Zagreb, 1998;

Internet izvori: [ a) – b)]: [www.nubsk.edu.mk](http://www.nubsk.edu.mk)

(Nacionalna i univerzitetska biblioteka "Kliment Ohridski", Skopje, R. Makedonija)

**Bodovna vrijednost:** 3 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Makedonska narodna i srednjovjekovna književnost**

**Sadržaj:** Obradba pojedinih poglavlja iz makedonske narodne književnosti (sakupljači, periodizacija, klasifikacija, poetika makedonske narodne poezije, obradba pojedinih poglavlja iz srednjovjekovne književnosti (braća Ćiril i Metodij, sljedbenici učenja Ćirila i Metodija: Kliment i Naum Ohridski), damaskinska književnost).

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Uvid u razvoj makedonske narodne i srednjovjekovne književnosti i usporedba s razvojem istih žanrova u hrvatskoj književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, konzultacije, diskusija, internet

**Obvezna literatura:** Obvezna lektira, Tome Sazdov, *Makedonska narodna poezija*, Skopje, 1976; *Makedonska književnost* [grupa autora], Zagreb, 1988. i 1991.; Vera Antić, *Od srednovekovnata književnost*, Skopje 1976.

**Dopunska literatura:** Tome Sazdov, *Studii za makedonskata narodna kniževnost*, Skopje, 1978; Slavomir Sambunjak, *Gramatozofija*, Zagreb, 1998; Goran Kalodera, *Hrvatsko-makedonske književne veze*, Rijeka, 1996; Ognen Bojadžiski, *Kronologija Ohridske arhiepiskopije*, Zagreb, 1994; Borislav Pavlovski, *Gospodari labirinta*, Zagreb, 1998;

Internet izvori: [ a) – b)]: [www.nubsk.edu.mk](http://www.nubsk.edu.mk)

(Nacionalna i univerzitska biblioteka "Kliment Ohridski", Skopje, R. Makedonija)

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni i pismeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Makedonski jezik (Povijest i fonologija makedonskog jezika)**

**Sadržaj:** Obradba razvoja makedonskog jezika ood najstariih vremena do danas. Jezik slavenske pismenosti u Makedoniji. Narodni jezik u crkvenoj književnosti. Tekstovi na narodnom jeziku pisani grčkim pismom. Jezične koncepcije u 19. st. Pogledi K.P. Misirkova. Makedonski jezik između dva rata. Makedonski jezik za vrijeme Drugog svjetskog rata. Službeno priznanje makedonskog jezika; naglasak u makedonskom jeziku: pravila, odstupanja, naglasne cjeline, naglasak tuđica. Obradba fonoloških pitanja u makedonskom jeziku: samoglasnici, suglasnici, jednačenje po zvučnosti, udvojeni suglasnici, grupe suglasnika.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje sa standardizacijom makedonskog jezika i s fonološkim sustavom makedonskog književnoga jezika.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, konzultacije, diskusija, internet

**Obvezna literatura:** a) Blaže Koneski, *Istorija na makedonskot jazik*, Skopje, 1981; Blaže Koneski, *Gramatika na makedonskot literaturen jazik*, Skopje, 1981.

Internet izvori: [ a) – b)]: [www.nubsk.edu.mk](http://www.nubsk.edu.mk)

(Nacionalna i univerzitska biblioteka "Kliment Ohridski", Skopje, R. Makedonija)

**Dopunska literatura:** Internet izvori: [ a) – b)]: [www.nubsk.edu.mk](http://www.nubsk.edu.mk)

(Nacionalna i univerzitska biblioteka "Kliment Ohridski", Skopje, R. Makedonija)

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni i pismeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Medijska kultura u nastavi**

**Sadržaj:** Moderna priopćivila (mediji). Medijska kultura u odgoju mладеžи. Suvremeni školski pristupi medijskoj kulturi. Kazalište u nastavi. Strip u nastavi. Radio u nastavi. Film u nastavi. Televizija u nastavi. Računalo u nastavi. Internet u nastavi.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se osposobljavaju za izvođenje nastave hrvatske književnosti u osnovnim i srednjim školama.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje i seminar

**Obvezna literatura:**

1. Aristoteles, *Nauk o pjesničkom umijeću*, Zagreb, 1977.
2. Stjepko Težak, *Metodika nastave filma na općeobrazovnoj razini*, Zagreb, 1990.  
Hrvoje Turković, *Razumijevanje filma*, Zagreb, 1998.
3. *RTV-pedagogija*, Zagreb, 1970.
4. Miroslav Tuđman, *Teorija informacijske znanosti*, Zagreb, 1990.

**Dopunska literatura:**

1. Ante Peterlić, *Osnove teorije filma*, Zagreb, 2001.
2. Zvjezdana Ladika, *Dijete i scenska umjetnost*, Zagreb, 1970.
3. *Televizija u školi*, Zagreb, 1997.
4. Silvano Šavle, *Internet*, Rijeka, 2001.
5. Damir Boras - Zdravko Dovedan, *Informatika, udžbenik za 1. razred srednjih škola*, Zagreb, 1994.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Metodičke osnove suvremene nastave hrvatskoga jezika**

**Sadržaj:** Predmet Metodičke osnove suvremene nastave hrvatskoga jezika predstavlja spoznaje do kojih su došli lingvodidaktičari i lingvometodičari u traganju za najboljim načinima poučavanja hrvatskoga jezika u školama gdje je taj jezik učenicima prvi standardni jezik. Ustroj nastavne jedinice hrvatskoga jezika, Motivacija, Nastavnikova priprema za obradu jezične nastavne jedinice, Izrada pisane priprave nastavne jedinice, Nastava fonetike i fonologije, Nastava morfologije, Nastava tvorbe riječi, Nastava sintakse, Nastava stilistike, Nastava leksikologije, Dijalektologija u nastavi hrvatskoga jezika, Nastava povijesti hrvatskoga jezika, Pisanje, ocjena i ispravak obvezatne školske zadaće, Primjena didaktičkih načela u nastavnoj praksi, Strip u nastavi hrvatskoga jezika, Književno djelo u nastavi hrvatskoga jezika.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti usvajaju znanja i vještine izvođenja nastave hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, terenski rad, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija, internet.

**Obvezna literatura:** Stjepko Težak, Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1996. (str. 225-455.)

Stjepko Težak, Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2, Školska knjiga, Zagreb, 1998.

**Dopunska literatura:** Dunja Pavličević, Kompjutorske igre u nastavi hrvatskoga jezika, Školske novine, Zagreb, 1992.

Stjepko Težak, Gramatika u osnovnoj školi, Školska knjiga, Zagreb, 1984.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda predavanja, 2 boda terenski rad, 1 bod seminar

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Metodika nastave govornog i pismenog izražavanja**

**Sadržaj:** Kratka povijest govorništva. Povjesni pregled pismenog izražavanja. Govorničke (predavačke) strategije. Profesor: govornik-predavač do naših dana. Suvremena teorija i praksa nastave govornoga i pismenog izražavanja. Priprema i ustrojba predavanja (govora). Slušanje govora (predavanja). Kultura i govor. Govorne vrste. Vrste pisanih uradaka. Funkcionalni stilovi. Govorničke figure. Stilsko-kompozicijsko vježbanje. Priopovijedanje. Opisivanje. Raspravljanje. Izlaganje. Tumačenje. Argumentacija. Moderna priopćiva u izražavanju.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se osposobljavaju za izvođenje nastave hrvatske književnosti u osnovnim i srednjim školama.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje i seminar

**Obvezna literatura:**

1. Aristotel, *Retorika*, Zagreb, 1989.
2. Stjepko Težak, *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*, Zagreb, 1996.
3. Vlado Pandžić, *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Zagreb, 2001.

**Dopunska literatura:**

1. Marko Fabije Kvintiljan, *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, 1984.
2. Ivo Škarić, *Temeljci suvremenog govorništva*, Zagreb, 2000.
3. Miroslav Beker, *Kratka povijest antičke retorike*, Zagreb, 1997.

**Bodovna vrijednost:** 3. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

**Metodika nastave ( školske recepcije) hrvatske književnosti**

**Sadržaj:** Književnost kao nastavni predmet. Struktura nastavnog predmeta. Književnost u sustavu odgojno-obrazovnog područja. Nastavni sat književnosti. Nastavni sat – nastavna situacija. Strukturiranje nastavnog sata. Znanosti o književnosti – povijest književnosti i teorija književnosti. Tipovi nastavnih sati. Metodički sustavi nastave književnosti. Sustavi, svrha i metode književnog odgoja i obrazovanja. Organizacija nastavnog sata književnosti. Metodičke osnove za interpretaciju poezije (interpretacija i recepcija književnih djela). Sat interpretacije lirske pjesme. Sat interpretacije pripovjedne proze. Sat interpretacije dramskog djela. Odnos nastave književnosti i jezika. Nastava književnosti i druge umjetnosti.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se osposobljavaju za izvođenje nastave hrvatske književnosti u osnovnim i srednjim školama.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje i seminar

**Obvezna literatura:**

1. Dragutin Rosandić, *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*, Zagreb, 1986.
2. Dragutin Rosandić, *Novi metodički obzori*, Zagreb, 1993.
3. Vlado Pandžić, *Putovima školske recepcije književnosti*, Zagreb, 2001.
4. Vlado Pandžić, *Prilozi za hrvatsku povijest recepcije književnosti*, Zagreb, 2004.

**Dopunska literatura:**

1. Milorad Nikčević, *Metodičko-problemske komunikacije*, Zagreb, 1991.
2. Ana Gabrijela Šabić, *Učenik i lirika*, Zagreb, 1991.
3. Vlatko Pavletić, *Kako razumjeti poeziju*, Zagreb, 1995.
4. Aristotel, *Nauk o pjesničkom umijeću*, Zagreb, 1983.
5. Zvonimir Diklić, *Književni lik u nastavi*, Zagreb, 1978.
6. Miroslav Beker, *Povijest književnih teorija*, Zagreb, 1986.
7. Gajo Peleš, *Tumačenje romana*, Zagreb, 1999.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnom dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketirane studenata o uspješnosti nastave.

<b>Milan Begović</b>
----------------------

**Sadržaj:** Književni poretni pisca / Posrednik među kulturama / Poezija; «Knjiga Boccadoro» - pjesnikova uloga u književnosti hrvatske moderne / Dramsko stvaralaštvo / Političko kazalište / Begović i Pirandello / Romansijerska i novelistička djelatnost / Književnokritička i kazališno kritička djelatnost / Prevoditeljska djelatnost / Redatelj i dramaturg / Recepacija Milana Begovića

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti će se upoznati s cijelokupnim Begovićevim književnim stvaralaštvom. Upoznat će se s piščevom ulogom u hrvatskom književnom, a napose dramskom stvaralaštvu prve polovice 20. st., te će nastojati rasvijetliti diskrepanciju tuzemne i inozemne recepcije njegovog književnog opusa

**Oblici provođenja nastave:** Predavanja i seminarски rad.

**Obvezna literatura:** Milan Begović, život i djelo (zbornik – ur. J. A. Soldo), 1997.; Recepacija Milana Begovića (zbornik – ur. T. Maštrović), 1998.; Boris Senker, Kazališni čovjek Milan Begović, 1985.; Boris Senker, Begovićev scenski svijet, 1987.; Tihomil Maštrović, Drama i kazalište hrvatske moderne, 1990.; Boris Senker, Hrestomatija novije hrvatske drame I, 1895.-1940., 2000.

**Dopunska literatura:** Branko Hećimović, 13 hrvatskih dramatičara, 1976.; Miroslav Šicel, Književnost moderne, *Povijest hrvatske književnosti, knj. 5.*, 1978; Tihomil Maštrović, Nad jabukama vile Hrvatice. Kroatičke studije, 2001.; Sabrana djela Milana Begovića, (kritičko izdanje), HAZU i Naklada Ljevak, sv. I-XXIII, 2002-2005. (osobito kritičke napomene uz svaki svezak).

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** Ispit se sastoji od pismenog i usmenog dijela.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Mit, obred i običaj

#### Sadržaj:

- Mit, mitologija, (bajoslovlje); obred i obredni čin
- Korijeni nastanka mitova
- Struktura mita i mitologije
- Obredi i običaji-socijalni, kulturološki i psihološki aspekt
- Europska mitologija
- Slavenska mitologija
- Kult, legende, vile i vilenjaci
- Hrvatski mitski svijet
- Pjesme o vilama i bogovima
- Simbolika mita i kontinuitet
- Kratka povijest magije (kršćanstvo i srednji vijek, renesansa do današnjih dana)
- Spoznaje o praslavenskoj vjeri i bajoslovlju
- Poganska vjera, kultura i tradicija; utjecaj poganske kulture na kršćanstvo
- Poganski utjecaji i pučka vjerovanja
- Pučki običaji u Dalmaciji i Boki kotorskoj
- Pučka vjerovanja i pučka pobožnost danas
- Suvremena proučavanja i pogledi

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Upoznavanje s osnovnom problematikom, s naročitim naglaskom na stanje u hrvatskoj književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, seminar, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** Vitomir Belaj, Hod kroz godinu, Zagreb, 1998.

Milovan Gavazzi, Godina dana hrvatskih narodnih običaja, Zagreb, 1939, (2) 1988.

Stipe Botica, Biblija i hrvatska kulturna tradicija, Zagreb, 1995.

Europska mitologija, Otokar Keršovani, 1988.

Kršćanska mitologija, Otokar Keršovani, 1988.

**Dopunska literatura:** Vitomir Belaj, Jasna Čapo Žmegač, Jadranka Grbić, Aleksandra Muraj, Zorica Vitez, Hrvatska etnografija, Zagreb, 1998.

E. R. Dods, Pagan and Christian in an Age of Anxiety, Cambridge University Press, 1965.

J. Frazer, Zlatna grana

Vitomir Belaj, Marija u pučkim vjerovanjima Hrvata, Marija u barokno doba, Zbornik radova hrvatske sekcije IX. Međunarodnog mariološkog kongresa na Malti 1983. godine, Zagreb, 1988b, str. 190.-195.

Natko Nodilo, Stara vjera Srba i Hrvata, Logos, Split (pretisak Rada JAZU 1885.-1890.

Jasna Čapo Žmegač, Hrvatsko korizmeno-uskrsni običaji u svjetlu teorije rituala prijelaza, Etnološka tribina 16, 1993. str. 75-112

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni ispit, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Morfologija hrvatskoga standardnog jezika**

#### **Sadržaj:**

Gramatičke (morphološke) kategorije. Sklonidba (deklinacija) imenskih riječi. Morfologija glagola. Morfološke višestrukosti i kolebanja. Fonemske alternacije u morfologiji (alomorfizacija). Odnos pravopisa i pravogovora. Ponašanje naglasaka u morfologiji.

#### **Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Studenti stječu temeljne spoznaje o hrvatskom jeziku na morfološkoj razini, upoznaju morfološke višestrukosti i njihovu raspodjelu, njihovu stilističku vrijednost.. Studenti razvijaju kategorijalno mišljenje i razvijaju sposobnost apstrahiranja. Povezuju svoje prethodno znanje s novim spoznajama, te uočavaju stanovite zakonitosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari.

#### **Obvezna literatura: (dio iz knjige)**

Kekez, J. – Pandžić, V. – Mamić, M. (1998). *Hrvatski 2 Jedinstveni udžbenik za drugi razred strukovnih tehničkih (četverogodišnjih) škola*. Zagreb: Profil internacional. Str. 9-57.

Barić, E. & al. (1995). *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga. Str. 95-271.

Babić, S. & al. (1991). *Povjesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti & al. Str. 453-719.

**Dopunska literatura:** Nastavnik će preporučiti dopunsку literaturu svakom studentu posebno.

#### **Bodovna vrijednost:** 5

Praćenje suradnje studenata u problemskim pitanjima na predavanjima.

Praćenje studenata na seminarima. Ocjena seminarskoga rada. Usmeno izlaganje o nekom jezičnom pitanju. Pročitana literatura.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## **Morfologija i sintaksa makedonskog jezika**

**Sadržaj:** Upoznavanje studenata s pitanjima iz područja morfologije makedonskog jezika: vrste riječi, određeni član, glagolski oblici; obradba sintakse makedonskog jezika (udvajanje objekta) i sl.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, konzultacije, diskusija, internet

**Obvezna literatura:**

Blaže Koneski, *Gramatika na makedonskiot literaturen jazik*, Skopje, 1981; Liljana Minova-Đurkova, *Svrzuvački sredstva vo makedonskiot jazik*, Skopje, 1997; Liljana Minova-Đurkova, *Sintaksa na makedonskiot standarden jazik*, Skopje, 1994.

**Dopunska literatura:**

Internet izvori: [ a) – b)]: [www.nubsk.edu.mk](http://www.nubsk.edu.mk)

(Nacionalna i univerzitetska biblioteka "Kliment Ohridski", Skopje, R. Makedonija)

**Bodovna vrijednost:** 4 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni i pismeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## **Osnove govorništva**

**Opis/sadržaj kolegija**

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Predmet Temelji govorništva sastoji se od sljedećih tematskih jedinica:

Specifičnost govorništva, Kratka povijest govorništva, Vrste govorništva, Suvremene gorovne vrste, Razgovori, Službeni razgovor, Anketa, Intervju, Razgovor na temu, Debata, Nabacivanje ideja, Kratki monolozi, Uvodna riječ, Izjava, Vijest, Diskusija, Komentar, Izvještaj, Posebne gorovne vrste, Voditeljstvo, Najava, Prevođenje, Prijenos, Pripovijedanje, Recitiranje, Sredstva govorništva, Uloga govornikove osobnosti, Bitne značajke govora, Predmet govora, Cilj govora, Obilježja uvjerljiva govora, Način uvjeravanja, tehniku uvjeravanja, Priprema govora, Pamćenje govora, Držanje govora, Slušanje, Retoričke figure.

### **Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:**

PREDAVANJA	SEMINAR	SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE
TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE
RADIONICE	DISKUSIJA	INTERNET

### **Obveze studenata**

PISMENI ISPIT	USMENI ISPIT	SEMINARSKI RAD	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI
---------------	--------------	----------------	--------------------------------

### **Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata**

pismeni ispit	usmeni ispit	istraživanje	seminarski rad
---------------	--------------	--------------	----------------

### **Obvezna literatura:**

Ivo Škarić, *Temeljci suvremenog govorništva*, Šk, Zg.;  
Miloš Janošević, *Retorika*, Zagreb, 2003.

Đuro Gračanin, *Temelji govorništva*, Zagreb,

### **Dopunska literatura:**

Dale Carnegie, Psihologija uspjeha III – Kako steći samopouzdanje i savladati govorno umijeće, Prosvjeta / Draganić, Zagreb, 1990.

### **Bodovna vrijednost: 5**

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Osnove filmske umjetnosti

**Sadržaj:** Filmska kultura kao dio opće kulture, filmski fenomeni.

- Film i ostale umjetnosti
- Znanost o filmu. Filmska povijest. Filmska teorija. Filmska kritika.
- Definicija filma. Razvoj filmske tehnike
- Osobitosti filmskog izraza - tehničke osnove, montaža, faze u stvaranju filma.
- Povijest filma: pretpovijest, preteče filma u 19. stoljeću (Muybridge, Reynaud, Edison); pionirsko doba nijemog filma (Lumiere, Melies); klasično doba nijemog filma (Griffith, Chaplin, Eisenstein, Dovženko, Lang); klasično doba zvučnog filma (Clair, Reonoir, Ford, Hitchcock, De Sica); razvoj animiranog filma (Cohl, Fleischer, Disney, Trnka); razvoj faktografskog filma (brajtonška škola, Vertov, Flaherty); važnija imena suvremenog filma.
- Film i pravci u umjetnosti: ekspresionizam, impresionizam, nadrealizam, neorealizam. Čisti film, montažni film, novi val, film istina, avangarda.
- Filmski rodovi i vrste
- Razvoj hrvatskog filma
- Film u nastavi – nastavni film. Film kao nastavno sredstvo, film kao nastavni predmet.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Uvid u filmsku umjetnost s usporedbama filmske i književne umjetnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** G. Sadoul, Povijest filmske umjetnosti, Zagreb

A. Peterlić, Pojam i struktura filmskog vremena, Zagreb, 1976.

H. Turković, Razumijevanje filma, Zagreb, 1988.

S. Težak, Metodika nastave filma, Zagreb, 1988.

Ivo Škrabalo, 101 godina filma u Hrvatskoj 1896.-1997.

**Dopunska literatura:**

Filmska enciklopedija 1, 2, Zagreb 1986.-1990.

Hrvoje Turković, Filmska opredjeljenja, Zagreb, 1985.

Hrvoje Turković, Teorija filma, Zagreb, 2000.

R. Arnheim, Film kao umetnost, Beograd 1962.

**Bodovna vrijednost: 5** Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Petar Petrović Njegoš**

**Sadržaj:** -nastanak Gorskoga vijenca

- žanrovska klasifikacija
- specifičnost deseterca
- komentari S. Ljubiše, M. Rešetara, A. Barca i drugih
- ostala Njegoševa djela

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** nastava na predavanjima i seminarima; seminarski rad; ispitivanje na seminarima; usmeni ispit.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

**Obvezna literatura:** M. Đilas, *Legenda o Njegošu*, Beograd, 1952. – J. Deretić, *Kompozicija Gorskog vijenca*, Beograd, 1969. – I. Andrić, *O Gorskem vijencu*. U: Sabrana djela I. Andrića. Beograd, 1982., knjiga 13.

**Dopunska literatura:** J. Deretić, *Kratka istorija srpske književnosti*, Beograd, 1987.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnione dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Poljska pripovijetka 20. stoljeća**

**Sadržaj:**

Novelistička tradicija u poljskoj književnosti: tematska težišta.

Analiza izabranih pripovijedaka 20. stoljeća. Pisci: Schulz, Gombrowicz, Białoszewski, Mrożek (vremenski sinkretizam i reducirana fabula); Uniłowski, Kawalec, Dąbrowska, Nałkowska

("mali" realizam, autentizam); Borowski, Różewicz (čovjekova etičnost); Hłasko, Nowakowski, Stachura (deziluzionizam i negatorski odnos prema zatečenom svijetu); Iwaszkiewicz i dr. (polarizirano viđenje svijeta); Lem, Tokarczuk i dr. (fantastika).

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Uvođenje studenata u prijelomne odrednice razvoja poljske proze: 1. međuratno razdoblje obilježeno ekonomskom krizom i fašizacijom svijeta, 2. rat i poratno razdoblje (u sjeni genocidnog rata, tehnički napredak i moralna zaostalost), 3. struju tematski vezanu uz selo i 4. današnju fantastičnu prozu. Proučavanje zadanih tekstova, paralelno čitanje tekstova na poljskom i hrvatskom; samostalno istraživanje i proučavanje znanstvene literature, adekvatne za analizu tekstova.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Seminar 60%, konzultacije 5%, čitanje djela i znanstvene literature obvezne i dopunske) 25%, pisanje seminara o jednom autoru 10%.

**Obvezna literatura:** Bujnicki, T. & Kajtoch, J. (wybór, wstęp i noty). /Izbor/. (1976). *Polska nowela współczesna*. Kraków: Wydawnictwo Literackie  
Malić., Z. (Prir. i prev.). /Izbor/. (1984). *Antologija poljske pripovijetke 20. stoljeća*. Sarajevo: Veselin Masleša.  
Malić, Z. (2004). *Iz povijesti poljske književnosti*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, str.181-328

**Dopunska literatura:** Barth, R. (1971). *Književnost, mitologija, semiologija*. Beograd: Nolit.  
Malić, Z. (2000). *Mickiewicz itd. Rasprave, članci i eseji o poljskoj književnosti*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.  
Milosz, C. (Prir. i prev. P.Mioč). 2000. *Usputni psić* /Izbor/. Zagreb.  
Vidović Bolt, I. & Nowacki, D. (Prir.). (2001). *Orkestru iza leđa. Antologija poljske kratke priče*. /Izbor/. Zagreb: Naklada MD.  
Sławiński, J. (Red.). (2000). *Słownik terminów literackich*. Wrocław-Warszawa-Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.  
Vladović-Relja, E. (1986). Antologija poljske pripovijetke XX. stoljeća. /Ogled/. *Zadarska revija*, 3-4, 359-360.

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** Ocjena se sastoji od sljedećih komponenata: 1. praćenja sudjelovanja studenata na seminarima, 2. ocjene dvaju eseja (o jednome autoru i odabranoj pripovijetcu), 3. usmene interpretacije odabranih pripovijedaka i provjere znanja o pročitanoj literaturi.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

### Poljski jezik

**Sadržaj:**

Vokalski i konsonantski sustav poljskog jezika, osnovne gramatičke zakonitosti, paradigme promjenljivih riječi, temeljni leksik s najfrekventnijim govornim frazama standardnog jezika. Tekstovi: Stadnikiewicz-Kerep, J., *Język polski*. Osim navedene knjige moguće je proučavanje drugih tekstova prema potrebama i mogućnostima studenata.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Studenti svladavavaju pravilan izgovor poljskih glasova, proučavaju poljsku gramatiku na zasićenim tekstovima, prate poljske WEB-stranice, izabrane emisije na radju i tv. Samostalno postavljaju pitanja, slažu rečenice iz područja svakodnevnog života - stječu solidne temelje govornih vještina. Uče pisati privatna i službena pisma te esej na slobodnu temu.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari.

**Obvezna literatura:** Izabrani tekstovi (kulturološki i informativni).

Pintarić, N. Kratka poljska gramatika=Gramatyka polska w skrócie. U: Moguš, M.& Pintarić,

N. (2002). *Poljsko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga, str. 1117-1151.

Stadnikiewicz-Kerep, J (1976). *Język polski*. Zagreb: Filozofski fakultet.

**Dopunska literatura:**

Baba, S. & Dziamska, G.& Liberek, J. (1998). *Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Brückner, A. (1957). *Słownik etymologiczny języka polskiego*. Warszawa 1957.

**Bodovna vrijednost:** 5: 3 boda redovito pohađanje nastave i konzultacija, 2 boda za vježbe.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

#### Posrednici britanske književnosti u hrvatskoj kritici od 1914. do 1940.

**Sadržaj:** Proučavanje posredničke anglističke djelatnosti najistaknutijih predstavnika hrvatske književne kritike u razdoblju izmedju dvaju svjetskih ratova (J. Torbarina, I. Hergešić, V. Krišković, J. Horvat i drugi).

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Student stječe (komparativni) uvid u rad i utjecaj najistaknutijih pojedinaca na području književne kritike u razdoblju od početka prvoga do početka drugoga svjetskog rata (1914. – 1940.), posebice onih koji su najzaslužniji za afirmaciju britanske književnosti u onodobnom hrvatskom prostoru

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja/ seminar/ konzultacije – usmene ili putem e-maila.

**Obvezna literatura:** Peričić, H. (2003). *Posrednici engleske književnosti u hrvatskoj književnoj kritici u razdoblju od 1914. do 1940. godine*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.

Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: Školska knjiga.

Jauss, H. R. (1978). *Estetika recepcije*, (prev. D. Gojković). Beograd.

Milivoj, S. (1981) "Teorija recepcije i problem konteksta" u: *Smrt Sancha Panze*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske.

Solar, M. (1982 i d.). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.

- Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: Školska knjiga.
- Beker, M. (1979). *Povijest književnih teorija*. Zagreb: SNL. (poglavlja o antičkim književnim teorijama)
- Škreb/Stamać (1983). *Uvod u književnost*. Zagreb: GZH. (poglavlja u vezi s programom)
- Čale, F. (1976). *Povijest svjetske književnost*, knj. 6. Zagreb: Mladost.

**Dopunska literatura:** Drabble, M. (ed.) (1970). *The Oxford Companion to English Literature*. London: OUP.

Barac, A. (1938). *Hrvatska književna kritika*. Zagreb: JAZU.

Beker, M. (1986). *Suvremene knjižene teorije*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber.

M. Engelsfeld, "Bibliografija objavljenih radova Josipa Torbarine (1928-1990)", *Croatica*, 34, 1990, 147-159.

Filipović, R. (1972). *Englesko-hrvatske književne veze*. Zagreb: Liber.

Frangeš, I. (1987). *Povijest hrvatske književnosti*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske - Cankarjeva založba, Zagreb-Ljubljana.

Horvat, J. (1962). *Povijest novinstva Hrvatske 1771-1939*. Zagreb.

Horvat, J. (1984). *Živjeti u Hrvatskoj, 1900-1941. (Zapisci iz nepovrata)*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber (Bibl. Monografije-biografije-dokumenti, knji.11).

*Hrvatska enciklopedija*, sv. IV, Nakl. Hrvatskog izdavačkog bibliografskog zavoda, Zagreb, 1942.

*Hrvatska književna kritika, V. Nehajev i suvremenici* (Predgovor napisao i izbor izvršio Šime Vučetić), Zagreb, Matica hrvatska 1964.

Lasta, Petar (ur.) (1966). *Hrvatska književna kritika, IX. Kritika između dva rata*. Zagreb: Matica hrvatska.

Pavletić, Vl. (1958). *Hrvatski književni kritičari I. i II.* Zagreb: Školska knjiga.

Lodge, D. (ed.) 1975). *20th Century Literary Criticism*. London: Longman.

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;  
2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:**

1. Praćenje sudjelovanja odnosno angažmana studenata na predavanjima i seminarima.
2. Ocjena seminarskog rada.
3. Provjera znanja na pismenom i usmenom ispitu.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

**Povjesna gramatika hrvatskoga jezika**

**Sadržaj:** Obradba jezičnih (fonoloških, morfoloških, sintaktičkih, tvorbenih, leksičkih) značajki hrvatskih govora, hrvatskih spomenika i književnih djela.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje s glavnim elementima historijske gramatike hrvatskoga jezika. Omogućavanje da studenti mogu samostalno analizirati jezik organskih idioma te jezik povijesnih spomenika i književnih djela.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava se provodi na predavanjima (obradba temeljnih pitanja), na seminarima (raščlamba tekstova) i samostalnim radom studenata (čitanje tekstova, analiza tekstova). Znanje se provjerava na seminarima (raščlamba tekstova, rasprava o pročitanoj literaturi).

**Obvezna literatura:** Milan Moguš, *Fonološki razvoj hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1971; Radoslav Katičić, "Gramatika Bartola Kašića", *Rad JAZU*, 388, 1981; Milan Moguš, "Križanićeva hrvatska gramatika", *Radovi Zavoda a slavensku filologiju*, 19, 1984; Dalibor Brozović – Pavle Ivić, *Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski*, Zagreb, 1988; Blaž Jurišić, *Nacrt hrvatske slovnice I-II*, Zagreb, 1992; Eugenija Barić i ostali, *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1995; Dragica Malić, *Na izvorima hrvatskoga jezika*, Zagreb, 2002; Stjepan Damjanović, *Slovo iskona*, Zagreb, 2004.

**Dopunska literatura:** Eduard Hercigonja, *Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb, 1994; Radoslav Katičić, *Litterarum studia*, Zagreb, 1998; Josip Lisac, *Hrvatski dijalekti i jezična povijest*, Zagreb, 1996.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova – 1 bod za redovno praćenje nastave, 1 bod za konzultacije, 1 bod za seminar, 2 boda za ispit

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** Studentska evaluacija, kolegjalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka

### **Povijest hrvatskoga književnog jezika**

**Sadržaj:** Razvoj hrvatskoga književnog jezika od najstarijih vremena do 21. stoljeća. Jezik književnih djela, gramatike, rječnici.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Sposobnost raščlambe jezika svih razdoblja, uključujući rječnike i gramatike.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Nastava se održava u vidu predavanja i na seminarima, a znanje se provjerava na seminarima i u provjeri samostalno obrađenih pitanja.

**Obavezna literatura:** Ivo Banac, *Hrvatsko jezično pitanje*, Zagreb, 1991; Dalibor Brozović, "Hrvatski jezik, njegovo mjesto unutar južnoslavenskih i drugih slavenskih jezika, njegove

povijesne mijene kao jezika hrvatske književnosti", u: *Hrvatska književnost u evropskom kontekstu*, Zagreb, 1978, 9-83; Radoslav Katičić, *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb, 1992; Milan Moguš, *Povijest hrvatskoga književnoga jezika*, Zagreb, 1995; Zlatko Vince, *Putovima hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb, 2002; Josip Vončina, *Jezična baština*, Split, 1988.

**Dopunska literatura:** *Hrvatska i Europa 1-3*, Zagreb, 1997, 2000, 2003; Josip Vončina, *Preporodni jezični temelji*, Zagreb, 1993; Ivo Pranjković, *Hrvatski jezik i franjevci Bosne Srebrenе*, Zagreb, 2000; Josip Lisac, *Faust Vrančić i drugi*, Šibenik, 2004.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova – 1 bod za redovito praćenje nastave, 1 bod za konzultacije, 1 bod za seminar, 2 boda za ispit

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** Studentska evaluacija, kolegjalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka.

### **Povijest hrvatskoga stiha**

**Sadržaj:** Najčešći stihovni oblici u europskim književnostima. Pjesništvo čirilo-metodske tradicije i prijevodi latinske himnodije različitim načinima od ritmizirane proze, izomernoga stiha do silabičkoga stiha. Najčešći oblici stiha od srednjovjekovlja do akcenatskoga stiha u XIX. stoljeću. Strani stihovi u hrvatskom pjesništvu. Pojava slobodnoga stiha i njegovi oblici. Semantika i metametrika stiha.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Primjena spoznajnih dostignuća versologije u pjesničkim tekstovima. Uloga stihovnih i nadstihovnih oblika u razumijevanju i interpretaciji pjesničkoga teksta. Razumijevanje povijesti književnosti i poetičkih mijena preko razvoja stiha.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice.

**Obvezna literatura:**

**Slamník, Ivan:** *Hrvatska versifikacija*, Zagreb, Liber, 1981.

**Petrović, Svetozar:** *Oblik i smisao*, MS, Novi Sad 1988.

**Kravar, Zoran:** *Tema „stih“*, ZZK, Zagreb 1994.

**Kravar, Zoran:** *Stih i kontekst*, Književni krug Split, Split 2000.

**Pavličić, Pavao:** *Stih i značenje*, Zagreb 1993.

**Dopunska literatura:**

**Gasparov, M. L.:** *A history of European versification*, translated by G. S. Smith and Marina Tarlinskaja, Clarendon press, Oxford, 1996.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda seminar, 1 bod mentorski, 1 bod samostalni rad, 1 bod predavanja

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

**Pregled starije hrvatske književnosti**

**Sadržaj:** Periodizacija starije hrvatske književnosti do polovice 19. stoljeća.

Srednjovjekovlje. Epigrafski spomenici. Liturgijski i pravni spisi. Srednjovjekovna proza. Pjesništvo; razvoj versifikacijskih oblika. Srednjovjekovna crkvena prikazanja. Pisma, jezik, tiskarska djelatnost.

Humanizam. Domaći humanizam kao dio procvata sredozemnog humanizma.  
Predstavnici.

XVI. stoljeće. Preduvjeti snažnom renesansnom zamahu u Hrvata. Poetičke zakonitosti renesanse. Renesansa susjedne Italije i njezin utjecaj na hrvatske književne vrste. Oživljavanje antičke trijadne podjele književnosti. Važniji predstavnici.

XVII. stoljeće. Barok kao književno razdoblje ili barok kao književni stil? Lirsко pjesništvo kao vrsta u kojoj se barok pokazao najplodonosnijim. Barokna religiozna poema. Tradicija baroknoga epa na Gundulićevu tragu. Barokna melodrama. Utjecaj *commedie dell' arte* na dramski repertoar kraja XVII. stoljeća. Književnost na hrvatskom sjeveru i zakašnjeli barok u Slavoniji.

XVIII. stoljeće. Političke i kulturne prilike. Veća povezanost među književnim regijama. Zamiranje književnosti u Dubrovniku unatoč intenzivnom kulturnom životu. Pluralizam poetoloških odrednica u tom stoljeću. Klasicizam u književnosti. Pučko-prosvjetiteljska dimenzija književnosti. Epika sa stilom usmene epike.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Usvajanje znanja o razdobljima, piscima i književnim djelima starije književnosti i vezama s europskim emisionim kulturnim centrima. Vještina čitanja i sposobnost samostalne analize djela starih pisaca te prepoznavanje stilskih odrednica kojima djelo deklarira pripadnost određenom razdoblju.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija.

**Obvezna literatura:**

Piručnici

**Kombol, Mihovil:** *Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda*, Zagreb 1945. (II izd. 1961).

**Georgijević, Krešimir:** *Hrvatska književnost od 16. do 18. st. u sjevernoj Hrvatskoj i Bosni*, Zagreb 1969.

**Matić, Tomo:** *Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije preporoda*, Zagreb 1945.

**Novak, Slobodan Prosperov:** *Povijest hrvatske književnosti. Od početka do Krbavske bitke 1493.*, (I. knjiga), Zagreb 1996.; *Povijest hrvatske književnosti. Od humanističkih početaka do Kašićeve ilirske gramatike 1604.*, (II. knjiga), Zagreb 1997.; *Povijest hrvatske književnosti, Od Gundulićeva Poroda od tmine do Kačićeva Razgovora ugodnog naroda slovinskoga*, Zagreb, Antibarbarus, 1999.

**Dopunska literatura:**

Srednjovjekovlje

**Badurina, Andelko:** *Iluminirani rukopisi u Hrvatskoj*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, Institut za povijest umjetnosti, 1995.

**Batušić, Nikola:** *Povijest hrvatskoga kazališta*. Zagreb, ŠK 1978.

*Dani hvarskog kazališta*, II, 1985, *Srednjovjekovna i folklorna drama i kazalište*.

**Fališevac, Dunja:** *Hrvatska srednjovjekovna proza*, Zagreb, HFD, 1980.

**Hercigonja, Eduard:** *Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja*, Zagreb, MH, 1994.

**Katičić, Radoslav:** *Na ishodištu*, Zagreb, MH, 1994. 134 str. (Sažetak monografije).

**Malić, Dragica:** *Jezik najstarije hrvatske pjesmarice*, Zagreb, Liber, 1972.

**Nemec, Krešimir:** *Povijest hrvatskoga romana, Od početka do kraja 19. stoljeća.* Zagreb, Znanje 1994.

**Novak, S.P., Lisac, J.:** *Hrvatska drama do narodnog preporoda*, Split, Logos, 1984, sv, 1.

**Pantelić, Marija:** *Prvotisak glagoljskog misala iz 1483. Prema misalu kneza Novaka iz 1368.* "Radovi Staroslavenskog instituta", 6, 1967.

**Šanjek, Franjo:** *Kršćanstvo na hrvatskom prostoru*, pregled religiozne povijesti Hrvata (7-20 st), Zagreb, KS, 1991.

## XV. i XVI. stoljeće

**Banac, Ivo - Novak, Slobodan Prosperov – Sbutega, Branko:** *Stara književnost Boke*, Zagreb, Slon, 1993. (V. Mirko Kratofil: Literatura za povijest starije književnosti Boke.)

**Bartolić, Zvonimir:** *Sjevernohrvatske teme*, 1-4, Čakovec, Zrinski, 1980-1989.

**Bartolić, Zvonimir:** *Sjevernohrvatske teme*, Čakovec, 1980.

**Batušić, Nikola:** *Povijest hrvatskoga kazališta*. Zagreb, ŠK 1978.

**Bučar, Franjo:** *Povijest hrvatske protestantske književnosti za reformacije*, Zagreb, MH, 1910, (Crtice iz hrvatske književnosti, sv. 5)

**Budiša, Dražen:** *Počeci tiskarstva u europskih naroda*, Zagreb, 1984.

**Čale, Frano** (priredio): *Marin Držić. Djela*. Liber, 1979, 2. izdanje. Zagreb, 1987.

**Čale, Frano:** *Petrarca i petrarkizam*, Zagreb, ŠK, 1971.

**D. Birnbaum, Marianna:** *Croatian and Hungarian Latinity in the Sixteenth Century*, Zagreb-Dubrovnik, 1993.

*Dani hvarskog kazališta*, 3, **Renesansna drama i kazalište**, Knjiž. krug , Split 1976, 378 str.

**Fališevac, Dunja:** *Elementi grotesknog i fantastičnog u Vetranočićevu "Pelegrinu"*. "Mogućnosti", 1988, br. 1-2, str. 161-172.

**Fališevac, Dunja:** *Marulićeva šaljiva - satirična poezija*, "Republika", 7, 1986, br. 3-4.

**Fališevac, Dunja:** *Poetika Lucićeva kanconijera*, Dani hvarskog kazališta, 113, 1987, str. 181-202.

**Fališevac, Dunja:** *Stari pisci hrvatski i njihove poetike*, Zagreb 1989.

**Fisković, Cvito:** *Baština starih hrvatskih pisaca*, Split, MH, 1971, sv 1; 2. 1978.

**Fisković, Cvito:** *Eseji*. Split, Logos 1982.

**Jembrih, Alojz:** *Hrvatski filološki aspekti*, Osijek, IC Revija, 1990, 210 str.

**Katičić, Radoslav:** *Korijeni i pretpostavke hrvatske renesansne književnosti*, Studia Slavica, 1979.

**Košuta, Leo:** *Il mondo vero e il mondo a rovescio in “Dundo Maroje” di Marino Darsa* (Marin Držić). “Ricerche slavistiche”, 12, 1964, str. 65-122.

**Košuta, Leo:** *Siena nella vita e nell’opera di Marino Darsa.* „Ricerche slavistiche”, 9, 1961, str. 61-121.

**Kravar, Zoran:** *Emblematika Vetranovićeva “Pelegrina”*, “Filologija”, 10, 1980-81.

**Macan, Trpimir:** *Povijest hrvatskog naroda*, Zagreb, 1992.

**Novak, S.P. - Lisac, J.:** *Hrvatska drama do narodnog preporoda*. Split, Logos, 1984, sv. 2.

**Novak, S.P.:** *Hrvatske dramske robinje*, ibid., str. 185-204.

**Novak, S.P.:** *Otkriće Vetranovićeve “Istorije od Dijane” u Milanu i Perastu*, “Forum”, 21, 1982, br. 1-3, str. 88-100. U istom broju “Forum” v. članke J. Vončine, G. Brajkovića.

**Novak, S.P.:** *Planeta Držić*, Zagreb, Cekade, 1984, 154 str. (1996<sup>2</sup>)

**Pantić, Miroslav:** Književnost na tlu Crne Gore i Boke Kotorske od XVI do XVIII veka.

Beograd, SKZ, 1990.

**Pavličić, Pavao:** *Judita i Osman kao tipovi epa*, “Umjetnost riječi”, 20, 1976, br. 4.

**Pederin, Ivan:** *Začinjavci, štioci i pregaoci*, Zagreb NZMH, 1977.

**Petković, Milivoj:** *Dubrovačke maskerate*, Beograd, SANU, 1950.

**Petrarca i petrarkizam u slavenskim zemljama.** Radovi Međunarodnog simpozija, *Petrarca e il petrarchismo nei paesi slavi. Atti del convegno internazionale*. Dubrovnik, 6-9. XI. 1974, Zagreb, JAZU, 1984, sv. 1 i 2.

**Petrović, Svetozar:** *Problem soneta u staroj hrvatskoj književnosti*, Rad JAZU, 350, 1968.

**Ravlić, Jakša** (uredio): *Marin Držić*. Zbornik radova. Zagreb, Matica hrvatska, 1969.

**Sigetska epopeja od Karnarutića do Vitezovića** (1584-1684). Zbornik radova Zadar, 1986.

**Slamník, Ivan:** *Hrvatska versifikacija*, Zagreb, Liber, 1981.

**Slamník, Ivan:** *Marko Marulić, kozmopolit i patriot*, u: *Hrvatska književnost u europskom kontekstu*, Zagreb Liber, 1978.

**Šojat, Olga:** *Pregled hrvatske kajkavske književnosti od polovine 16. do polovine 19. stoljeća i jezično-grafijska borba uoči i za vrijeme Ilirizma* u: *Hrvatski kajkavski pisci 1*, 1977, str. 7-69. (Pet stoljeća hrvatske književnosti, sv. 15/I.)

**Švelec, Franjo:** *Komički teatar Marina Držića*. Zagreb, MH, 1968.

**Švelec, Franjo:** *Osnovi Zoranićeve poetike*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 3, 1964, str. 99-116.

**Tomasović, Mirko:** *Dinko Ranjina - Philippe Desportes*. Zagreb, “Most/The Bridge”, 1994.

**Tomasović, Mirko:** *Hrvatska renesansna književnost u europskom kontekstu*, u: *Hrvatska književnost u europskom kontekstu*, Zagreb 1978.

**Tomasović, Mirko:** *Marko Marulić Marul*, Zagreb, Liber 1989, (Nedjeljka Paro. Bibliografija radova o Marku Maruliću.)

**Tomasović, Mirko:** *Mavro Vetranočić u hrvatskoj književnoj historiografiji*, "Croatica", 8, 1977, br. 9-10, str. 81-93.

**Tomasović, Mirko:** *O hrvatskoj književnosti i romanskoj tradiciji*, Mladost, Zagreb 1978.

**Tomasović, Mirko:** *Poeti i začinjavci*, Dubrovnik, Ogranak Matice hrvatske, 1991.

**Tomasović, Mirko:** *Zoranić i Petrarka*, "Forum", 14, 1975, br. 1-2, str. 36-58.

**Torbarina, Josip:** *Hektorovićevo "Ribanje" u kontekstu europske tradicije*, "Forum", 8, 1969, br. 3, str. 325-354.

**Torbarina, Josip:** *Italian Influence on the Poets of the Ragusan Republic*, London, Williams and Norgate, 243 str.

**Torbarina, Josip:** *Strani elementi i domaća tradicija u Zoranićevim "Planinama"*, "Zadarska revija", 8, 1959, br. 1, str. 7-24.

**Vončina, Josip:** *Jezična baština, Lingvostilistička hrestomatija hrvatske književnosti od kraja 15. do početka 19. st.*, Split 1988.

## XVII. stoljeće

**Fališevac, Dunja:** *Kaliopin vrt, Studije o hrvatskoj epici*, I, Split 1997, II, 2001.

**Fališevac, Dunja:** *Smiješno & ozbiljno u staroj hrvatskoj književnosti*, Zagreb 1995.

**Fališevac, Dunja:** *Stari pisci hrvatski i njihove poetike*, Zagreb 1989.

**Katičić, Radoslav:** *Gramatika Bartola Kašića*, Rad JAZU, 388, 1981, str. 5-129.

**Kravar, Zoran:** *Das Barock in der kroatischen Literatur*, Köln, Weimar, Wien, 1991.

**Kravar, Zoran:** *Funkcija i struktura opisa u hrvatskom baroknom pjesništvu*, Zagreb 1980.

**Kravar, Zoran:** *Nakon godine MDC, Studije o književnom baroku i dodirnim temama*, Dubrovnik 1993.

**Kravar, Zoran:** *Studije o hrvatskom književnom baroku*, Zagreb 1975.

**Matić, Tomo:** *Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije Preporoda*, Zagreb, 1945, (Djela HAZU, knj. 41)

**Novak, S. P.:** *Vučistrah i dubrovačka tragikomedija*, Split, 1979.

**Pavličić, Pavao:** *Stih u drami & drama u stihu*, Zagreb 1985.

**Pavličić, Pavao:** *Rasprave o hrvatskoj baroknoj književnosti*, Split 1979.

**Pavličić, Pavao:** *Stih i značenje*, Zagreb 1993.

**Slamnig, Ivan:** *Hrvatska poezija sedamnaestog stoljeća*, Zagreb 1964.

**Slamnig, Ivan:** *Svjetska književnost zapadnoga kruga*, Zagreb, 1973.

Švelec, Franjo: *Hrvatska književnost sedamnaestog stoljeća*, u: *Povijest hrvatske književnosti*, knj. 3, Zagreb 1974.

**Vodnik, Branko:** *Slavonska književnost u XVIII. vijeku*, Zagreb 1907. Pretisak Vinkovci 1994.

### XVIII. stoljeće

**Dani hvarskog kazališta.** *Književnost XVIII. stoljeća, Tematski i žanrovski aspekti*, Književni krug Split 1997, i 1998.

**Dukić, Davor:** *Epski žanrovi i poetike u književnosti XVIII. stoljeća*, Književni krug Split, 2003.

**Dukić, Davor:** *Sultanova djeca. Predodžbe Turaka u hrvatskoj književnosti*, Zadar, Thema, 2004.

**Fališevac, Dunja:** *Kaliopin vrt, Studije o hrvatskoj epici*, I, Split 1997, II, 2001.

**Matić, Tomo:** *Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije preporoda*, Zagreb 1945.

**Šojat, Olga:** *Kajkavski pisci od 18. do pol. 19. st.*, PSHK, knj. 16, prir., Zagreb 1979.

**Tatarin, Milovan:** *Od svita odmetnici. Rasprave iz književnosti XVIII. stoljeća*, Književni krug Split, 2000.

### Bodovna vrijednost: 5

Obrazloženje: 2 boda seminar, 1 bod mentorski rad, 1 bod samostalni rad, 1 bod predavanja

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Razvoj i mijene kazališnih oblika

**Sadržaj:** Nesekularizirano kazalište i antički teatar. Od srednjovjekovnoga crkvenog teatra do novijega zapadnoeuropskog kazališta. Alternativni teatar XX. stoljeća. Kazališne teorije kao refleks ili dio kazališne prakse u antici i srednjovjekovlju. Uloga glumca i definiranje uloge

redatelja u kazalištu. Teoretičari kazališne umjetnosti XIX. i XX. stoljeća. Poseban osvrt na teoriju i praksi političkoga teatra.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Usvajanje znanja o odnosu teksta, glumca i publike u kazališnoj predstavi. Sposobnost račlambe uloge teksta u predstavi i definiranje potrebnih zahvata u predložak koji nije namijenjen sceni da bi ga se adaptiralo za predstavu. Stjecanje sposobnosti razlikovanja metodologije teatrolologije i znanosti o književnosti. Gledanje predstave s „odmakom“.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, posjet kazališnim predstavama.

#### **Osnovna literatura:**

**Carlson, Marvin:** *Kazališne teorije* I, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1996; i *Kazališne teorije* II, *Kazališne teorije* III, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1997.

**Batušić, Nikola:** *Uvod u teatrologiju*, GZH, Zagreb 1994.

**Molinari, Cesare:** *Istorija pozorišta*, prevela Jugana Stojanović, Vuk Karadžić, Beograd 1980.

#### **Dopunska literatura:**

**Švacov, Vladan:** *Temelji dramaturgije*, Školska knjiga, Zagreb 1979.

**D'Amico, Silvio:** *Povijest dramskog teatra*, preveo Frano Čale, Zagreb 1975.

#### **Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda seminar, 1 bod mentorski, 1 bod samostalni rad, 1 bod predavanja

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad, posjet kazališnim predstavama.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

#### **Romani Meše Selimovića**

**Sadržaj:** -šest romana M. Selimovića u očima čitatelja i kritičara

- roman *Derviš i smrt*, "vanjski" i "unutrašnji" pristup romanu
- suvremeno društvo u romanu *Krug*

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** nastava na predavanjima i seminarima; seminarski rad; ispitivanje na seminarima; usmeni ispit.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Raščlamba glavnih Selimovićevih djela koja se može primijeniti u obradbi cijelovita njegova opusa.

**Obvezna literatura:** *Savremena književnost u BiH* (Zbornik), Sarajevo, 1968. – *Kritičari o M. Selimoviću* (Zbornik), Sarajevo 1973. – N. Fabrio, *Spisateljski profil M. Selimovića*, Predgovor romanu *Derviš i smrt*, Zagreb, 1974.

**Dopunska literatura:** M. Selimović, *Sjećanja*, Sarajevo, 1977.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnione dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Ruska književnost 19. stoljeća

#### **Okvirni sadržaj predmeta:**

Ruska književnost 19. stoljeća predaje se u odabranim poglavljima njezine povijesti, počevši od kraja 18. i prvi desetljeća 19. stoljeća, preko 40-ih godina, faze ranog realizma, zatim faze razvijenog i visokog, pa sve do posljednje njezine faze, dezintegracije realizma. Na početnim predavanjima daje se pregled osnovnih poetičkih i književnopovijesnih obilježja ruskoga romantizma i realizma. U prvom se dijelu na seminarima studenti upoznaju s poezijom i prozom ruskoga romantizma te osobito s njegovom središnjom figurom – Aleksandrom Puškinom. Studente se podučava poetici romantizma, razdoblja koji po mnogim svojim značajkama najavljuje iduće povjesno razdoblje (realizam), osobito značajno u kontekstu zapadnoeuropeiske, ne samo ruske kulture. U drugom dijelu seminara analiziraju se temeljni prozni tekstovi ruske realističke književnosti (od ranog do visokog realizma, prema dezintegraciji). Studenti se upoznaju s osnovnim značajkama realističke proze i njezinim dominantnim vrstama (roman i novela). Pozornost se posvećuje suodnosu ruske realističke proze s prozom u drugim nacionalnim književnostima, njezinim sličnostima i razlikama te utjecajima na prozu 20. stoljeća. Obrađivat će se i analizirati djela sljedećih autora: Ju.; Gogol', N. V.; Turgenev, I., S.; Gončarov, A. I.; Leskov, N. S.; Tolstoj, L. N.; Dostoevskij, F. M. U posljednjem dijelu kolegija tumače se oni povjesni književni i kulturni procesi koji su doveli do dezintegracije stilske formacije realizma krajem 19. stoljeća. Već u djelima Tolstoja i Dostojevskog zapažaju se one tendencije, koje su sukladne težnjama ruskih modernista na razmeđi stoljeća. Javljuju se i novi autori, koje realizam u prozi preosmišljavaju (A. P. Čehov, V. Garšin ), odnosno preoblikuju ga u skladu s novim strujanjima ( naturalizam, impresionizam, esteticizam, kraja 19. stoljeća ).

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanje, seminar; seminarski radovi, aktivno sudjelovanje u nastavi, diskusija

### **Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Usvajaju se pojmovi i pojave specifične upravo za rusku književnost ruskog romantizma kroz analizu paradigmatskih za ovu književnost tekstova (Puškin, Lermontov, rani Gogol').

Studenti se zatim upoznaju s osnovnim književnopovijesnim značenjem ruskoga realizma te teorijom proze. Zbog tzv. mimetičke prirode realizma studenti će se upoznati sa suodnosima zbiljskog i fikcionalnog u konkretnim tekstovima. Nadalje se usvajaju znanja istraživanjem na koji se način realizam transformira u nove, modernistički usmjerene oblike (što je posebno zanimljivo pratiti kroz prozne oblike književnosti).

### **Literatura:**

**Obvezna:** Jedan od pregleda ruske književnosti 19. stoljeća kao što su:

*История русской литературы в четырех томах*, Ленинград, 1980-1983. или *История русской литературы XIX-ого века*, Москва 1973-1978.; Flaker, A., *Ruski klasici 19. stoljeća*, Zagreb, 1965.; Flaker, A., *Ruska književnost*, Zagreb: SNL.; *История русской литературы*, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Ленинград: Наука. Flaker, A. 1976. *Stilske formacije*, Zagreb: SNL; Flaker, A. 1986. *Ruska književnost*, Zagreb: SNL. *История русской литературы*, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Ленинград: Наука; Литература конца XIX – начала XX века ( 1881 – 1917 ) том IV. У: *История русской литературы I – IV*, Наука, Ленинград, 1981 – 1983.; Боголомов, Н. А. ( ред. ) *Русская литература рубежа веков ( 1890 – начало 1920-х годов ). I – II.* Наследие, ИМЛИ РАН, Москва, 2001.

**Dopunska literatura:** M. Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit; *Литературный энциклопедический словарь*, 1987. Москва: Советская энциклопедия; Flaker, A., *Stilske formacije*, Zagreb, 1986. ; Žmegač, V., *Književnost i zbilja*, Zagreb, 1982; Силард, Л. *Русская литература конца XIX – начала XX века ( 1890 – 1917 )*, том I, II, Tankönyvado, Budapest, 1983.

### **Internet izvori:**

[infolio.asf.ru](http://infolio.asf.ru)

[www.lib.ru](http://www.lib.ru)

**Bodovna vrijednost:** 5.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka

### **Ruski jezik**

**Okvirni sadržaj predmeta:** Rusko pismo, vokalski i konsonantski sustav ruskoga jezika, osnovne gramatičke zakonitosti, paradigme promjenljivih riječi, temeljna leksika ruskoga standardnog jezika vezana za teme iz svakodnevnog života, adaptirani tekstovi iz ruske klasične književnosti.

**Opća i specifična znanja i vještine:** Studenti upoznaju rusko čirilično pismo, svladavaju pravilan izgovor specifičnih ruskih glasova, proučavaju rusku gramatiku s naglaskom na

usporedbi s hrvatskom, kroz seminarski rad na tekstovima i dijalozima stječu govorne vještine; dobivaju uvid u rusku klasičnu književnost.

**Oblici provodenja nastave:** Predavanja i seminari.

**Popis literature:**

**Obvezna:** В.Славкин: *Русский язык для всех*, Москва, 1995.; Poljanec, R. F.: *Pregled gramatike ruskoga jezika*, 1972.; Т.М.Дорофеева, М.Н.Лебедева: *Учебная грамматика русского языка*, Москва, 2002.

**Dopunska:** М.Н.Борисова, Х.М.Яфаева: *Литературное чтение на русском языке*, Москва, 1957.; Н.В.Колокольцев, А.С.Отачкин: *Литературное чтение на русском языке*, Москва, 1957.

**Bodovna vrijednost:** 5.

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave. Studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija predloženih i provedenih seminarskih zadataka.

### Sintagmatika i sintaksa teksta

**Sadržaj:** Sintagma i sintagmatika, Odnos sintagme spram drugih sintaktičkih jedinica. Osnovni sintagmatski modeli i njihovo razvijanje funkcionalnom i kategorijalnom preobrazbom. Tipovi veza među sastavnicama sintagme (sročnost, upravljanje, pridruživanje). Slobodne i vezane sintagme. Jednostavne i složene sintagme. Struktura složene sintagme (unutarsintagmatski i izvansintagmatski odnosi). Opis supstantivnih, verbalnih, adjektivnih i adverbnih sintagmi. Nezavisna sintagma. Tekst i sintaksa teksta. Tekst i diskurs. Struktura teksta na gramatičkoj i obavijesnoj razini. Tekstna (tematska) progresija. Foričnost kao temeljno načelo uklapanja rečenica u tekst. Tipovi veza među rečenicama (iskazima) u tekstu (lančana, paralelna). Uloga glagolskih oblika. Leksički i gramatički konektori. Teorija teksta i teorija stilskih figura. Osnovni tekstni tipovi i njihove značajke. Tekstne vrste

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje s osnovnim načelima kompozicije teksta u hrvatskome standardnome jeziku.

**Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminari, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** I. Pranjković: *Sintaksa hrvatskog jezika*; N. Ivanetić: *Uporabni tekstovi*, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2003., str. 1 – 66.; Z. Glovacki – Bernardi: *O tekstu*, Školska knjiga, Zagreb 1990.; Lj. Stančić: *Sintaktostilistička raščlamba i razdioba smisla*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 26, 1999., str. 73 – 83.

**Dopunska literatura:** J. Silić: *Od rečenice do teksta*, Zagreb 1984.; M. Velčić: *Uvod u lingvistiku teksta*, Školska knjiga, Zagreb 1987.

**časopis** SOL II / 3, Zagreb 1987.

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

#### **Sintaksa hrvatskoga standardnoga jezika**

**OKVIRNI SADRŽAJ KOLEGIJA:** Opis sintaktičke strukture hrvatskoga jezika obuhvatit će sva područja na koja se, prema razinama kojima pripadaju predmeti njezine analize, dijeli moderna sintaksa: sintagmatiku, sintaksu rečenice i sintaksu teksta.

**KOMPETENCIJE KOJE SE STJEČU:** Studenti stječu znanja o temeljnoj jezičnoj razini na kojoj se sve jedinice kombiniraju (slažu) da bi se dobila poruka, odnosno cjelovitu predodžbu o stvaralačkoj moći jezika. Osposobljavaju se za utemeljene analize i interpretacije tekstova, za prevodenje, za oblikovanje bitnih tekstnih vrsta, lektoriranje i dr.

**Način izvođenja nastave i usvajanja znanja**

Predav	Ser	Disk	Konzult
--------	-----	------	---------

**LITERATURA:**

**Obvezna:** Barić i dr: *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb 1997., str. 391 – 599; I. Pranjković: *Sintaksa hrvatskog jezika*; N. Ivanetić: *Uporabni tekstovi*, Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2003., str. 1 – 66; Z. Glovacki – Bernardi: *O tekstu*, Školska knjiga, Zagreb 1990.; Lj. Stančić: *Sintaktostilistička raščlamba i razdioba smisla*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 26, 1999., str. 73 – 83.

**Dopunska:** I. Pranjković: *Koordinacija u hrvatskom književnom jeziku*, Zagreb 1984.; J. Silić: *Od rečenice do teksta*, Zagreb, 1984.; M. Velčić: *Uvod u lingvistiku teksta*, Školska knjiga, Zagreb 1987.

**časopisi:** SOL II / 3, Zagreb 1987.; *Filologija*, 10 / 1980 – 1981/, str. 151 – 163; *Jezik*, 37, 4, str. 97 – 103.

**ECTS bodovi:** 5

**Način polaganja ispita:** Pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Slavenska filologija

**Sadržaj:** Dat će se pregled osnovnih pitanja slavenske filologije: Poredbeno jezikoslovje i mjesto slavenskih jezika u jezicima svijeta; raspodjeljivanje praindeuropske zajednice; praslavenski jezik, formiranje i razvitak fonetskih sustava slavenskih jezika; etnogeneza, rana povijest i kultura Slavenâ; suvremeni slavenski jezici; povijest slavistike.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Student će naučiti osnove slavenske filologije, upoznati se sa slavenskom civilizacijom i znati ju smještavati među druge stvarajući sud o jezičnoj i kulturnoj bliskosti Slavenâ, uz interdisciplinarnost karakterističnu zataj predmet.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari, konzultacije, mentorski rad, diskusija, internet, samostalno istraživanje: u okviru predmeta studenti mogu birati temu završnoga rada.

**Obvezna literatura:** Conte, Francis: *Les Slaves. Aux origines des civilisations d'Europe centrale et orientale (VI – XIII siecles)*, Paris, 1986. (Postoji i srpski prijevod: Kont, Fransis - *Sloveni. Nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI – XIII vek)*, 1 – 2, Beograd, 1989.

Sambunjak, Slavomir: Etimologija riječi kletva i psovka, *Radovi FF Zd*, vol. 31(21), 1991/1992 (91-100). Sambunjak, Slavomir: Artemis i Artemid Slavenâ, *Radovi FF Zd*, 36 (26), 1997., (1999.), (37-50)

**Dopunska literatura:** Ivšić, Stjepan: *Slavenska poredbena gramatika*, Zagreb, 1970. (Str. 179 – 378) Knežević, Anto: *Filozofija i slavenski jezici*, Zagreb, 1988. Damjanović, Stjepan: *Opširnost bez površnosti. Podsjetnik na život i djelo Vatroslava Jagića*, Zagreb, 1988; Gluhak, Alemko: *Porijeklo imena Hrvat*, Zagreb, 1990. \*\*\* *Slavjanski jezici. Gramatični očerci*. Sofija, 1994. Matasović, Ranko: *Uvod u poredbenu lingvistiku*, Zagreb, 2001. Mihaljević, Milan: *Slavenska poredbena gramatika. I. dio: Uvod i fonologija*, Zagreb, 2002.

**Bodovna vrijednost:** 5. Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 2 boda pisanje seminarskih radova, 1 bod učenje literature.

**Način polaganja ispita:** Ocjenjuje se seminarski rad, prati i ocjenjuje aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

## Slovenski jezik

**Sadržaj:** Cilj je kolegija upoznati studente s osnovama slovenskoga jezika, osposobiti ih za jednostavnu komunikaciju u svakodnevnim prilikama te, prema potrebama i osobnim sklonostima, za čitanje jednostavnijih tekstova na slovenskom jeziku. Kolegij je prvenstveno

namijenjen studentima *Kroatistike i južnoslavenskih filologija*, ali ga mogu slušati i svi ostali studenti jezičnih grupa, kao i studenti *Kulture i turizma*.

Na predavanjima će se obrađivati pojedina tema uz pomoć udžbenika i dostupnih audiovizualnih metoda, nakon čega će se studentima razložiti određene gramatičke celine koje prate temu i nužne su pri svedavanju i razumijevanju sadržaja predavanja.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** U sklopu kolegija održavat će se i radionice čitanja tekstova na slovenskom jeziku te komunikacijske radionice jednostavnijega sadržaja što će osposobiti studente za osnove uporabe govornoga jezika i snalaženje u pisanim tekstovima na slovenskom jeziku.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, vježbe, radionice, internet, konzultacije, praćenje studenata tijekom trajanja kolegija

#### **Obvezna literatura**

Andreja Markovič, Špela Kajič Kmetič, Katarina Rigler Šilc, Danuša Škapin  
*SLOVENSKA BESEDA V ŽIVO*, Center za slovenščino, Ljubljana, 2001.

**Dopunska literatura:** Jože Toporišič, *Slovenska slovnica*, Obzorja, Maribor, 1991.

Janko Jurančič, *Slovensko-hrvatski ili srpski rječnik*, Državna založba Slovenije, Ljubljana ; Školska knjiga, Zagreb, 1989.

Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar, *A,B,C...1,2,3 Gremo*, Center za slovenščino, Ljubljana, 2001.

Ljubica Crnivec, *Slovenične preglednice slovenskega jezika*, Center za slovenščino, Ljubljana, 2000.

Pucer, Mitja, *Hrvaško-slovenski in slovensko-hrvatski žepni slovar*, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2003.

časopis: *Slovenski jezik*

A. Vidovič-Muha: Razmerje do srbohrvašćine. *Jezik in slovstvo*, 1992/93, br. 1.

c) Internet izvori

<http://www.people.ku.edu/~mlg/slovene-language.html>

<http://slovenian.com/Enter/index.html>

**Bodovna vrijednost:** 5 Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 1 internet, 1 bod konzultacije, 1 bod učenje literature

**Način polaganja ispita:** Konačna ocjena bit će zbroj vježbi i aktivnosti tijekom trajanja kolegija. Pismenom ispitu pristupaju studenti koji nisu zadovoljni konačnom ocjenom ili su propustili više od 3 sata vježbi.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Sociolingvistički pristup jeziku

**Sadržaj:** Povijest sociolingvistike. Sociološki pristupi jeziku koji su prethodili Sociolingvistici. Područje sociolingvistike – sociolingvistički analitički modeli s obzirom na mjesto i funkciju prirodnog jezika u kulturi i društvu. Sociolingvističko tumačenje jezika kao polisustava – jezik kao repertoar (kolektivni i individualni). Temeljni sociolingvistički pojmovi. Metode sociolingvističkih istraživanja. Mikrosociolingvistika i makrosociolingvistika. Govorni i kodificirani (pisani) standard. Funkcionalni stilovi standardnoga jezika. Sociolingvistički pristup standardnom jeziku. Jezik i identitet – standardni jezik u kroatistici. Historijska sociolingvistika i «vanjska» povijest hrvatskog jezičnog standarda. Jezični dodiri. Bilingvizam i diglosija. Primjenjena sociolingvistika

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti stječu nužna jezičnoteorijska znanja, osobito o sociolingvističkom pojmovlju i nazivlju te se tako osposobljavaju za uspješnu izobrazbu i u svim drugim jezikoslovnim predmetima. Nove spoznaje o složenoj naravi jezične pojave temelj su za kritički i kompetentni pristup svim jezikoslovnim problemima.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminari, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** Glovacki–Bernardi i dr.: *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb 2001., str. 191 – 216.; D. Brozović: *Standardni jezik*, Zagreb 1970.; D: Škiljan: *Javni jezik*, Antibarbarus, Zagreb 2000.

**Dopunska literatura:** J.A. Fishman: *Sociologija jezika*, Sarajevo 1978.; B. Tošović: *Funkcionalni stilovi*, Sarajevo 1988.; R. Filipović: *Teorija jezika u kontaktu*, Zagreb 1986.

**časopis:** Strani jezici X, br. 4, 1981.

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Srpska drama

**Sadržaj:** -od J. Vujića do A. Popovića

- Sterijne komedije *Kir, Janja i Rodoljupci*
- K. Trifković kao slikar građanskog društva
- B. Nušić između lakrdije i satire u komedijama, npr. *Narodni poslanik, Pokojnik i Gospođa ministarka*

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Produbljivanje znanja o srpskoj drami, poglavito na temelju usporedbe dramskih tekstova i njihovih izvedbi na pozornicama.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** nastava na predavanjima i seminarima; seminarski rad; ispitivanje na seminarima; usmeni ispit.

**Obvezna literatura:** *Srpska drama u književnoj kritici*. Zbornik, uredio Raško B. Jovanović, Beograd, 1966. – J. Lešić, *Nušićev smijeh*, Beograd, 1981. – J. Deretić, *Istorija srpske književnosti*, Beograd, 1983.

**Dopunska literatura:** P. Popović, *Srpska drama u 19. veku*, SKG, Beograd, 1902.

**Dopunska literatura:** Z. Lešić, *Književnost i njena istorija*, Sarajevo, 1985.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnione dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Srpski književni povjesničari**

**Sadržaj:** -od St. Novakovića do J. Deretića

- J. Skerlić i njegova varijanta pozitivističke metode
- Metode M. Savkovića i njegov esejistički stil
- J. Deretić i njegove dvije povijesti srpske književnosti

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Produbljivanje znanja o srpskoj književnosti specijalnim studijem rada srpskih književnih povjesničara.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** nastava na predavanjima i seminarima; seminarski rad; ispitivanje na seminarima; usmeni ispit.

**Obvezna literatura:** J. Skerlić, *Istorija nove srpske književnosti*, Beograd, 1914. – M. Savković, *Ogledi*, Beograd, 1952. – *Srpska književnost u književnoj kritici. Kritika*, Beograd, 1972. (drugo izdanje)

**Dopunska literatura:** Z. Lešić, *Književnost i njena istorija*, Sarajevo, 1985.

**Bodovna vrijednost:** 5. Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnione dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni ispit

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Starija hrvatska dramska književnost

### Starija hrvatska dramska književnost

**Sadržaj:** Liturgijska drama i srednjovjekovna crkvena prikazanja. Počeci plautovskoga teatra u Dubrovniku i uloga Ilije Crijevića. Kazališni život u Dubrovniku i Hvaru u XVI. i XVII. stoljeću. Poseban osvrt na teatar Marina Držića; teatar Ivana Gundulića i melodramu Junija Palmotića; *frančezarije* u Dubrovniku; dramsku književnost XVIII. stoljeća na Sjeveru i Jugu Hrvatske.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upućivanje studenta u fenomen književnog djela pisana za scenu i, s tim u vezi, prikazivanih i neprikazivanih dramskih djela starije književnosti. Rad na kritičkom pristupu usvajanja spoznaja o domaćem podrijetlu određenih dramskih vrsta u starijoj književnosti i neposrednim stranim utjecajima u razvitku hrvatskoga teatra. Važnost arhivskih podataka u proučavanju teatarskih zbivanja i kulturne klime u Hrvatskoj prije preporoda.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, posjeti kazališnim predstavama i arhivima.

#### Obvezna literatura:

**Batušić, Nikola:** *Povijest hrvatskoga kazališta*. Zagreb, ŠK 1978.

**Novak, S.P., Lisac, J.:** *Hrvatska drama do narodnog preporoda*, Split, Logos, 1984, sv, 1 i 2.

#### Dopunska literatura:

**Čale, Frano** (priredio): *Marin Držić. Djela*. Liber, 1979, 2. izdanje. Zagreb, 1987.

*Dani hvarskog kazališta*, II, 1985, *Srednjovjekovna i folklorna drama i kazalište*.

*Dani hvarskog kazališta*, III, **Renesansna drama i kazalište**, Književni krug , Split 1976.

**Košuta, Leo:** *Il mondo vero e il mondo a rovescio in "Dundo Maroje" di Marino Darsa (Marin Držić)*. „Ricerche slavistiche”, 12, 1964, str. 65-122.

**Košuta, Leo:** *Siena nella vita e nell'opera di Marino Darsa*. „Ricerche slavistiche”, 9, 1961, str. 61-121.

**Novak, S.P.:** *Hrvatske dramske robinje, Dani hvarskog kazališta*, III, str. 185-204.

**Novak, S.P.:** *Planeta Držić*, Zagreb, Cekade, 1984. (1996<sup>2</sup>)

**Pavličić, Pavao:** *Stih u drami & drama u stihu*, Zagreb 1985.

**Petković, Milivoj:** *Dubrovačke maskerate*, Beograd, SANU, 1950.

**Ravlić, Jakša** (uredio): *Marin Držić*. Zbornik radova. Zagreb, Matica hrvatska, 1969.

**Švelec, Franjo:** *Komički teatar Marina Držića*. Zagreb, MH, 1968.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda seminar, 2 boda samostalni rad, 1 bod predavanja

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Staroslavenski jezik**

**Sadržaj:** Povijesni i kulturni uvjeti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature: Glagoljica, latinica i cirilica; Ćiril i Metodij; slavensko bogoslužje; starocrkvenoslavenski spomenici; dijalektalna osnovica, glasovi i gramatička struktura starocrkvenoslavenskoga jezika; redakcije i recenzije i spomenici mlađih redakcija; staroslavenski leksik kao izraz kulture; analiza staroslavenskih tekstova.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** razvijanje vještine uočavanja problema i načina njihova rješavanja; sposobnost razmišljanja o jeziku i književnosti, posebice u kontekstu kulture; poznавање cjelovite strukture staroslavenskoga jezika, uvid u spomenike, razumijevanje staroslavenskih tekstova i civilizacije.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari, samostalno istraživanje, diskusija, konzultacije, internet.

**Obvezna literatura:** Sambunjak, Slavomir: *Gramatozofija Konstantina Filozofa Solunskoga*, Zagreb, 1998. (Str. 1–94; 263–353) Damjanović, Stjepan: *Slovo iskona, Staroslavenska/starohrvatska čitanka*, Zagreb, 2002. (Str. 5–169) Damjanović, Stjepan: *Staroslavenski jezik*, Zagreb, 2003. Damjanović, Stjepan i suradnici: *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 2005. Hamm, Josip: *Staroslavenska gramatika*, Zagreb, 1970., 40-49, 187-198.

**Dopunska literatura:** Hamm, Josip: *Staroslavenska čitanka*, Zagreb (bilo koje izdanje) Grivec, Franc: *Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod*, Zagreb, 1985. Bratulić, Josip: *Žitja Konstantina-Ćirila i Metodija i druga vrela*, Zagreb, (bilo koje izdanje) Vašica, Josef: *Literární památky epochy velkomoravské (863-885)*, Vyšehrad-Praha, 1996. Huťanová, Jana: *Lexika starých slovanských rukopisov*, Bratislava, 1998. Damjanović, Stjepan: *Jedanaest*

*stoljeća nezaborava*, Osijek-Zagreb, 1991. *Kirilometodijevska enciklopedija*, I-IV, Sofija, 1985 – 2003. Napomena: Više literature i nastavni materijali bit će prezentirani u seminarima.

**Bodovna vrijednost:** 5. Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 2 boda pisanje seminarских radova, 1 bod učenje literature.

**Način polaganja ispita:** Ocjenjuje se seminarски rad, prati i ocjenjuje aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

### **Stil hrvatskoglagoljskih sakralnih tekstova**

**Sadržaj:** Sakralni (vjerski, religijski) se funkcionalni stil logički utemeljuje, omeđuje mu se sfera uporabe, određuju žanrovi i jezično-stilska obilježja, analiziraju se stilske razine svetih i obrednih hrvatskoglagoljskih tekstova: izdvaja se uloga metafore, alegorije i simbolike te moć pisma i svetost/ideologičnost pravopisa; naglašuje se formulacijskost religijskoga jezika i njegova poetska i sakralna funkcija ostvarena zvučanjem, ritmom, ponavljanjima karakterističnima za obred, a tekstovi se proučavaju i kao predmet kontrastivne stilistike.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** razvijanje vještine uočavanja stilističkih problema i načina njihova rješavanja; sposobnost tumačenja sakralnih tekstova i razumijevanja značenja, posebice simbola i alegorija koji upućuju na religijsko i eshatološko.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari, samostalno istraživanje, diskusija, internet, konzultacije, mentorski rad: studentu se pruža mogućnost izbora diplomskoga rada.

**Obvezna literatura:** Sambunjak, Slavomir: Gradnja, kletva i brak, *Radovi FF Zd*, 34-35 (24-25), 1995/1996, (127-142) Sambunjak, Slavomir: *Gramatozofija Konstantina Filozofa Solunskoga: hipoteza o postanku i značenju glagoljice*, Zagreb, 1998. (Str. 27 – 57; 243 – 263) Sambunjak, Slavomir: Simbolika i stil glagoljskoga magijskog obreda očišćenja, *Radovi Filozofskoga fakulteta u Zadru (Razdrio filoloških znanosti)*, vol. 38 (28), 1998 (2000), (1-24) Sambunjak, Slavomir: *Jezik i stil hrvatskih glagoljskih prenja*, Split, 2000. (izabrani odlomci) Petkanova, Donka: *Srednovekovna literaturna simvolika*, Sofija, 2000. Sambunjak, Slavomir: Magijski znak – Kristov monogram, *Radovi Filozofskoga fakulteta u Zadru/razdrio povijesnih znanosti*, vol. 39 (26), 2000, (2002) (109-121) \*\*\* Tkonski zbornik: *hrvatskoglagoljski tekstovi iz 16. stoljeća: transliterirao i popratne tekstove napisao Slavomir Sambunjak*. Tkon, 2001. Damjanović, Stjepan: *Slovo iskona, Staroslavenska/starohrvatska čitanka*, Zagreb, 2002. (Str. 170 – 281) Sambunjak, Slavomir: *Libar glagoljaša don Antona od Silbe*, Zagreb, 2004.

**Dopunska literatura:**

Hercigonja, Eduard: *Nad iskonom hrvatske knjige*, Zagreb, 1983. (Odabrani članci) Genette, Gérard: *Mimologije. Put u Kratiliju*, Zagreb, 1985. \*\*\**Tropi i figure*. Benčić, Ž. i Fališevac D. (ur.), Zagreb, 1995. Katnić-Bakaršić, Marina: *Stilistika*, Sarajevo, 2001. Nöth, Winfried:

*Priručnik semiotike*, Zagreb, 2004. (Odabrana poglavlja); Ivas, Ivan, *Ideologija u govoru*, Zagreb, 1988; Čolović, Ivan, *Politika simbola*, Beograd, 2000.

**Bodovna vrijednost:** 5. Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 2 boda pisanje seminarskih radova, 1 bod učenje literature.

**Način polaganja ispita:** Ocjenjuje se seminarski rad, prati i ocjenjuje aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

### **Stilistika**

**Sadržaj:** Problematizira se odnos jezika i stila, jezikoslovja i stilistike te književne i lingvističke stilistike; propituju se izvori i povijest stilistike, razmatra odnos retorike i stilistike i daje pregled škola i doktrina moderne stilistike; klasificiraju se stilovi, svladavaju razine stilističke analize i uče osnovni pojmovi kompozicije; prikazuje se odnos teksta i stila te stilistike i tekstne lingvistike; analizaju se hrvatski primjeri funkcionalnih stilova, posebice prozni i stihovani književnoumjetnički tekstovi.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Student će steći opća znanja o stilistici i njezinoj povijesti te o modernoj stilističkoj teoriji i praksi; naučit će istraživati jezikoslovje i znanost o književnosti: formulirati probleme s područja stilistike i retorike i rješavati ih uz pomoć nastavnika, potom i samostalno; vježbat će precizno i kratko izražavati se pišući eseje i seminarske radove, govor i raspravu u polemikama; stvarat će naviku kontinuiranoga rada i razviti osjećaj za postupke koje koriste pisci u izboru rješenja pri odstupanju od normâ.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari, samostalno istraživanje, konzultacije, mentorski rad, diskusija, internet; student ima mogućnost pisanja završnoga rada.

**Obvezna literatura:** Pranjić, Krunoslav: *Jezik i književno djelo* (bilo koje izdanje) Sambunjak, Slavomir: Gradnja, kletva i brak, *Radovi Filozofskoga fakulteta u Zadru (Razdio filoloških znanosti)*. 34-35 (24-25), 1995/1996, Molinié, Georges: *Stilistika*, Zagreb, 2002. \*\*\*Važno je imati stila (*zbornik*), Zagreb, 2002. Tošović, Branko: *Funkcionalni stilovi*, Graz, 2002; Škiljan, Dubravko, *Govor nacije*, Zagreb, 2002.

**Dopunska literatura:** Guiraud, Pierre: *Stilistika*, Sarajevo, 1964. Jakobson, Roman: *Lingvistika i poetika*, Beograd, 1966. Frangeš, Ivo: *Nove stilističke studije*, Zagreb, 1986. Slamnig, Ivan: *Sedam pristupa pjesmi*, Rijeka, 1986. Bourdieu, Pierre: *Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena*, Zagreb, 1992. Bagić, Krešimir: *Živi jezici*, Zagreb, 1994. Škiljan, Dubravko: *Javni jezik*, Zagreb, 2000. Manguel, Alberto: *Povijest čitanja*, Zagreb, 2001. Kovačević, M. i Badurina, L.: *Raslojavanje jezične stvarnosti*, Rijeka, 2001. Pranjković, Ivo: *Jezik i beletristica*, Zagreb, 2003.

**Bodovna vrijednost:** 5. Obrazloženje: 1 bod predavanja, 1 bod predavanja, 1 bod rad u grupi, 2 boda pisanje seminarskih radova, 1 bod učenje literature.

**Način polaganja ispita:** Ocjenjuje se seminarски rad, prati i ocjenjuje aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

### **Suvremena hrvatska leksikologija**

**Sadržaj:** U središtu su pozornosti postignuća suvremene hrvatske leksikologije, odnosno relevantna i teorijski izvrorno utemeljena promišljanja hrvatskih jezikoslovaca o bitnim leksikološkim temama:

- Odnos leksikologije i leksikografije
- Leksička jedinica
- Definicija riječi
- Leksičko značenje i njegove sastavnice
- Struktura značenja
- Struktura leksika
- Opći i mentalni leksik
- Leksička norma
- Odnos leksika i uporabe
- Uporabna raslojenost leksika (vremenska, prostorne i funkcionalna)
- Leksičko posuđivanje
- Semantički odnosi

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Upoznavanje s temeljnim semantičkim pojmovima.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, diskusija, konzultacije

**Obvezna literatura:** M. Samardžija: *Leksikografija hrvatskog jezika*, Školska knjiga, Zagreb 1995.; J. Melviner: *Leksikologija* (skripta), Osijek 1984. II / 1990.

**Dopunska literatura:** A. Menec: *Srednji član u antonimskim parovima u ruskom i hrvatskom jeziku*, Filologija, knj. 16, Zagreb 1993., str. 115 – 126.; Lj. Šarić: *Antonimija: neke značajke i tvorbene odrednice*, Rasprave Zavoda za hrvatski jezik, 18, Zagreb 1992.; B. Tafra: *Jezikoslovna razdvojba*, Matica hrvatska, Zagreb 1995.; N. Vajs: *Leksikografski metajezik*, Filologija 22 – 23, 1994., 323 – 334.; M. Bratanić: *Leksikologija i leksikografija*, Filologija, 22 – 23, 1994., 235 – 244.

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** usmeni, pismeni, seminarски rad, aktivno sudjelovanje u nastavi

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## Suvremena hrvatska proza

**Sadržaj:** Stilska i žanrovska raznoličnost suvremene hrvatske proze (posebno romana) od njenih naslijedenih tradicionalnih realističkih struktura preko modernog egzistencijalističkog romana i proze u trapericama do fantastične proze I novopovijesnog romana te proze novoga vala.

**Književnici:** Petar Šegedin, Ranko Marinković, Vladan Desnica, Mirko Božić, Novak Simić, Ivan Dončević, Vjekoslav Kaleb, Antun Šoljan, Slobodan Novak, Ivan Raos, Živko Jeličić, Matko Peić, Joža Horvat, Zvonimir Majdak, Ivan Slamnig, Irena Vrkljan, Dubravka Ugrešić, Ivan Aralica, Nedjeljko Fabrio, Pavao Pavličić, Goran Tribuson, Stjepan Čuić, Višnja Stahuljak, Miljenko Jergović.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti će se osposobiti za produbljeniji žanrovske pristup jednom segmentu hrvatske književnosti – njenim suvremenim proznim žanrovima i poetičkim modelima; cjelovitije će upoznati tipove proznoga diskurza te pojedine prozaike i njihova djela.

**Oblici provođenja nastave:** predavanja, seminari, konzultacije

**Način provjere znanja:** seminarski rad, praćenje aktivnosti na seminarima, pismeni i usmeni ispit

**Obvezna literatura:** Cvjetko Milanja, *Hrvatski roman od 1945. do 2000. Način moguće tipologije hrvatske romaneske prakse*, Zagreb, 1996.; Krešimir Nemec, *Povijest hrvatskog romana od 1945.-2000.*, Zagreb, 2003.; Branimir Donat, *Strujanja u novoj hrvatskoj noveli*, Zagreb, 1971.; Aleksandra Flaker, *Proza u trapericama*, Zagreb, 1983.; Jurica Pavičić, *Hrvatski fantastičari*, Zagreb, 2000.; *O hrvatskoj poratnoj prozi*, tematski broj časopisa *Kritika*, 1970, br. 15.

**Dopunska literatura:** Branimir Donat, *Brbljava sfinga. Kronika hrvatskoga poratnog romana*, Zagreb, 1978.; Velimir Visković, *Mlada proza*, Zagreb, 1983.; Velimir Visković, *Pozicija kritičara*, Zagreb, 1988.; Zdravko Zima, *Noćna strana uma*, Zagreb, 1990.; Zdravko Zima, *Zvjezdana prašina*, Zagreb, 1990.; Igor Mandić, *Romani krize*, Zagreb, 1991.; Igor Mandić, *Književno (ST)ratište*, Zagreb, 1992.; Dubravka Oraić Tolić, *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*, Zagreb, 1996.; *Intertekstualnost & intermedijalnost* (zbornik), ur. Dubravka Oraić Tolić – viktor Žmegač, Zagreb, 1988.; *Intertekstualnost & autoreferencijalnost* (zbornik), ur. Dubravka Oraić Tolić – Viktor Žmegač, Zagreb, 1993.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija seminarskog rada i aktivnosti na seminaru

## **Suvremene metodičke osnove nastave jezičnog izražavanja**

**Sadržaj:** Predmet Metodičke osnove suvremene nastave jezičnog izražavanja predstavlja spoznaje do kojih su došli lingvodidaktičari i lingvometodičari u traganju za najboljim načinima poučavanja nastave jezičnog izražavanja. Predmet se sastoji od sljedećih tematskih jedinica: Kultura govora, Jezični osjećaj i književnojezična norma, Između misli i riječi, Svrha nastave izražavanja, Načela nastave izražavanja, Metodički sustavi i pristupi nastave izražavanja, Osnovni tipovi govornih vježbi, Gramatičko-pravogovorne vježbe, Gramatičke vježbe, Leksičke vježbe, Pravogovorne vježbe, Pravogovorno-pravopisne vježbe, Stilsko-kompozicijske govorne vježbe, Vježbe razgovaranja, Vježbe opisivanja, Vježbe pripovijedanja, Vježbe tumačenja, Vježbe raspravljanja, Vježbe upućivanja, Govorne vježbe u kontekstu organizacije nastavnog procesa.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti usvajaju znanja i vještine izvođenja nastave jezičnog izražavanja u osnovnoj i srednjoj školi.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, terenski rad, mentorski rad, konzultacije, radionice, diskusija, internet

**Obvezna literatura:** Stjepko Težak: Govorne vježbe u nastavi hrvatskoga ili srpskoga jezika, Školska knjiga, Zagreb, 1990.

**Dopunska literatura:** Vlado Pandžić, Govorno i pismeno izražavanja u srednjoj školi, Zagreb, 2001.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda predavanja, 3 boda terenski rad

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad, istraživanje

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

## **Svjetska književnost 1 (Pregled književnosti zapadnoga kruga od početaka do srednjeg vijeka)**

**Sadržaj:** Svjetska književnost 1 daje pregled svjetske književnosti zapadnoga kruga od orientalnih i antičkih izvora do srednjega vijeka.

Razrada:

Koncepcija povijesti svjetske književnosti. Svjetska, opća, komparativna i nacionalna povijest književnosti. Epohe književnosti europskoga kulturnoga kruga. metodologija

komparativne književnosti. Orijentalni izvori europske književnosti. Antičke književnosti. Grčka književnost, glavne značajke i razvojne faze. Homerovi epovi. Kratak pregled grčke lirike. Razvoj tragedije i komedije. Helenizam. Opće karakteristike i značenje rimske književnosti. Kazalište u Rimu. Razvoj lirskog i epskog pjesništva. Srednjovjekovna književnost i njezine značajke. Junački ep i viteški roman. Razvoj lirike. Drama.

**PISCI I DJELA:**<sup>†</sup>

Spjev o Gilgamešu (ulomak iz Čitanke 1)

Biblija (Knjiga postanka, Psalm 137, Pjesma nad pjesmama)

Homer: Ilijada (pj. VI., XXII., XXIV.)

Odiseja (pj. I., XI.)

Sofoklo: Kralj Edip/Antigona

Aristofan: Oblaci ili neka druga komedija po izboru studenta Izbor iz lirike Alkeja, Sapfe, Anakreonta, Pindara, Teokrita (Čitanka 1)

Vergilije: Eneida (IV. i VI. pj.)

Izbor iz lirike Katula, Horacija, Tibula, Propercija, Ovidija (Čitanka 1)

Plaut: Tvrđica (Škrtač, Aulularia)

Helenistička proza (izbor ulomaka iz Čitanke 1)

Srednjovjekovni spjevovi (izbor ulomaka iz Čitanke 1)

Izbor iz trubadurske lirike (Čitanka 1)

Dante: 10 pjevanja iz Pakla po izboru studenta

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Nastava iz predmetâ uključenih u skupinu pod naslovom Svjetska književnost pruža globalni – komparatistički aspektirani - uvid u najznačajnije svjetske nacionalne književnosti i djela koja su odredila epohe i stilske formacije, te upućuje studente u razvitak književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga u razdoblju od njezinih korijena u egipatskoj, mezopotamskoj i starohebrejskoj književnosti do suvremenosti, kako bi dobivena saznanja oni mogli primijeniti (i) na izučavanje, razumijevanje i kontekstualiziranje književnopovijesnih pojava u hrvatskoj književnosti a koje su vrlo često neodvojive ili čak posljedice poticaja i fenomena iz stranih nacionalnih književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja (frontalna/uz sudjelovanje studenata)/ seminari (analiza tekstova iz primarne i sekundarne literature; izrada seminarskog rada)

**Obvezna literatura:** Košutić Brozović, N. (novija izdanja). *Čitanka iz stranih književnosti 1 i 2*. Zagreb: Školska knjiga.

Solar, M. (2003). *Povijest svjetske književnosti*. Zagreb: Golden marketing.

**Dopunska literatura:** Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). *Povijest svjetska književnosti 1 i 2*. Zagreb: Mladost.

Slamnig, I. (drugo izdranje, 1999). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*. Zagreb: Školska knjiga.

Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: SNL.

D'Amico, S. (1972). *Povijest dramskog teatra*. Zagreb: Nakladni zavod MH.

Shipley, J. T. (ed.) (1972). *Dictionary of World Literature*. Totowa, New Jersey: Littlefield, Adams & Co.

<sup>†</sup> Kosa zagrada između imena autora ili naslova djela ukazuje na to da student može birati jedno od ponuđenih djela.

*Književna smotra* (časopis). Zagreb

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;  
2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:** Praćenje sudjelovanja studenata na predavanjima i seminarima (izrada seminar skog rada). Pismena i usmena provjera znanja temeljenog na primarnoj i sekundarnoj literaturi (interpretacija književnog djela ili djela iz referencijalne literature). Konzultacije, usmeno ili putem e-maila.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Mišljenje studenata o kvaliteti nastave putem anketa.

#### **Svjetska književnost 2 (Pregled književnosti zapadnoga kruga od humanizma do romantizma)**

**Sadržaj:** Svjetska književnost 2 nudi pregled svjetske književnosti zapadnoga kruga od humanizma do romantizma.

Razrada:

Koncepcija povijesti svjetske književnosti. Svjetska, opća, komparativna i nacionalna povijest književnosti. Epohe književnosti europskoga kulturnoga kruga. Metodologija komparativne književnosti. Humanizam i renesansa. Opće karakteristike i duh epohe. Renesansa u Italiji (Petrarca i Boccaccio, commedia erudita i commedia dell'arte, talijanska renesansna epika). Francuska renesansa. Zlatni vijek španjolske književnosti (pikarski i viteški roman, Cervantes, drama). Elizabetinsko doba u Engleskoj (Shakespeare). Pojam baroka i karakteristike barokne književnosti. Klasicizam u Francuskoj. Teorija i praksa klasicističke tragedije. Komedija (Moliere). Pojam prosvjetiteljstva. Enciklopedija i enciklopedisti. Filozofski roman u Francuskoj. Engleski građanski roman 18. st. Sentimentalizam.

Preromantizam i romantizam, opće značajke. Romantizam u Engleskoj, Njemačkoj (Goethe), Francuskoj i Italiji. Slavenski romatizam (Puškin).

PISCI I DJELA:<sup>‡</sup>

Petrarca (tri pjesme iz Kanconijera po izboru studenta)

Boccaccio: Decameron (5 novela iz pet dana, po izboru)

Ariosto: Mahniti Orlando (1 pjevanje, po izboru)

Cervantes: Don Quijote (po 3 poglavlja iz I. i II. dijela, po izboru studenta)

Shakespeare: 2 dramska djela po izboru

Izbor iz lirike Gongore i Marina ( Čitanica 1)

Tasso: Oslobođeni Jeruzalem ( 1 pj. po izboru)

Calderon: Život je san

Corneille: Cid /Racine: Fedra

Molière: jedno dramsko djelo po izboru

Voltaire: Candide ( 3 poglavlja po izboru)

Goethe: Patnje mladog Werthera / Faust (I. dio)

Schiller: Razbojnici

Izbor iz pjesništva iz razdoblja romantizma (Byron, Wordsworth, Lamartine, Puškin, Heine, Poe i dr., iz Čitanke 2)

<sup>‡</sup> Kosa zagrada između imena autora ili naslova djela upućuje na to da student može birati jedno od ponuđenih djela.

Ljermontov: Junak našeg doba

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Nastava iz predmetâ uključenih u skupinu pod naslovom Svjetska književnost pruža globalni – komparatistički aspektirani - uvid u najznačajnije svjetske nacionalne književnosti i djela koja su odredila epohe i stilske formacije, te upućuje studente u razvitak književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga u razdoblju od njezinih korijena u egipatskoj, mezopotamskoj i starohebrejskoj književnosti do suvremenosti, kako bi dobivena saznanja oni mogli primijeniti (i) na izučavanje, razumijevanje i kontekstualiziranje književnopovijesnih pojava u hrvatskoj književnosti a koje su vrlo često neodvojive ili čak posljedice poticaja i fenomena iz stranih nacionalnih književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja (frontalna/uz sudjelovanje studenata)/ seminari (analiza tekstova iz primarne i sekundarne literature; izrada seminarskog rada)

**Obvezna literatura:** Košutić Brozović, N. (1994. i novija izdanja). *Čitanka iz stranih književnosti 1 i 2*, Zagreb: Školska knjiga.

Solar, M. (2003). *Povijest svjetske književnosti*, Zagreb: Golden marketing.

**Dopunska literatura:** Slamnig, I .(1999). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*. Zagreb: Školska knjiga.

Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). *Povijest svjetska književnosti 3-5*. Zagreb: Mladost.

Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: SNL.

Auerbach, E. (1979). *Mimesis*. Beograd: Nolit.

D'Amico, S. (1972). *Povijest dramskog teatra*. Zagreb: Nakladni zavod MH.

Flaker, A. (1979). *Stilske formacije*. Zagreb: Liber.

Šoljan A. (1980). *Sto najvećih djela svjetske književnosti*. Zagreb: Matica hrvatska.

Shipley, J. T. (ed.) (1972). *Dictionary of World Literature*. Totowa, New Jersey: Littlefield, Adams & Co.

*Književna smotra* (časopis). Zagreb

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;

2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:** Praćenje sudjelovanja studenata na predavanjima i seminarima (izrada seminarskog rada). Pismena i usmena provjera znanja temeljenog na primarnoj i sekundarnoj literaturi (interpretacija književnog djela i djela iz referencijalne literature). Konzultacije, usmeno ili putem e-maila.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Mišljenje studenata o kvaliteti nastave putem anketa.

### Svjetska književnost 3 (Pregled književnosti zapadnoga kruga od realizma do suvremenosti)

**Sadržaj:** Svjetska književnost 3 nudi pregled svjetske književnosti zapadnoga kruga od realizma do suvremenih strujanja s posebnom pozornošću na pojavama i piscima koji su imali udjela i u formiranju hrvatske književnosti.

Razrada:

Koncepcija povijesti svjetske književnosti. Svjetska, opća, komparativna i nacionalna povijest književnosti. Epohe književnosti europskoga kulturnoga kruga. metodologija komparativne književnosti. Realizam prema romantizmu. Glavni predstavnici realističke proze u Engleskoj, Francuskoj i Rusiji.

Naturalizam i verizam. Procvat skandinavskog teatra. Razvoj lirskoga izraza od Baudelairea do simbolizma. Književnost na razmeđu 19. i 20. st. Moderna i modernizam. Glavni književni smjerovi u 20. st. (futurizam, ekspresionizam, dadaizam, nadrealizam, egzistencijalizam i dr.). Književna situacija u Europi i Americi između dvaju svjetskih ratova. Postmodernizam. Suvremena strujanja.

PISCI I DJELA: §

Balzac: *Otac Goriot* / Stendhal: *Crveno i crno*

Flaubert: *Gospodja Bovary*

Dostojevski: roman po izboru studenta / Tolstoj: roman po izboru sudenta

Zola: roman po izboru / Maupassant: 4 novele po izboru

Ibsen / Strindberg: drama po izboru

Izbor iz lirike Baudelairea, Verlainea, Rimbauda, Mallarme, Bloka, Majakovskog, Jesenjina, Rilkea, T. S. Eliota (*Čitanka 2*)

Proust: roman po izboru

Joyce: 1 poglavljje iz *Uliksa* po izboru

Kafka: *Preobražaj*

Brecht: *Majka Hrabrost* / Pirandello: *Šest lica traži autora*

Faulkner / Hemingway (djelo po izboru studenta)

Sartre: *Mučnina* / Camus: *Stranac*

Beckett / Ionesco (drama po izboru studenta)

Bulgakov: *Majstor i Margarita*

1 autor (roman, dramska zbirka, pjesnička zbirka) iz druge polovice 20. stoljeća po izboru studenta

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Nastava iz predmetâ uključenih u skupinu pod naslovom Svjetska književnost pruža globalni – komparatistički aspektirani - uvid u najznačajnije svjetske nacionalne književnosti i djela koja su odredila epohe i stilske formacije, te upućuje studente u razvitak književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga u razdoblju od njezinih korijena u egipatskoj, mezopotamskoj i starohebrejskoj književnosti do suvremenosti, kako bi dobivena saznanja oni mogli primijeniti (i) na izučavanje, razumijevanje i kontekstualiziranje književnopovijesnih pojava u hrvatskoj književnosti a koje su vrlo često neodvojive ili čak posljedice poticaja i fenomena iz stranih nacionalnih književnosti.

§ Kosa zagrada između imena autora ili naslova djela ukazuje na to da student može birati jedno od ponuđenih djela.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja (frontalna/uz sudjelovanje studenata)/ seminari (analiza tekstova iz primarne i sekundarne literature; izrada seminarског rada)

**Obvezna literatura:** Košutić Brozović, N. (novija izdanja). *Čitanka iz stranih književnosti 1 i 2*, Zagreb: Školska knjiga.

Solar, M. (2003). *Povijest svjetske književnosti*, Zagreb: Golden marketing.

**Dopunska literatura:** Slamnig, I .(1999). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*. Zagreb: Školska knjiga.

Čale, F. et al.. (od 1971. i dalje). *Povijest svjetska književnosti 3-7* (razni autori). Zagreb: Mladost.

Beker, M. (1995). *Uvod u komparativnu književnost*. Zagreb: SNL.

Auerbach, E. (1979). *Mimesis*. Beograd: Nolit.

Bahtin, M. (1979). *Problemi poetike Dostojevskog*. Beograd, 1979.

D'Amico, S. (1972). *Povijest dramskog teatra*. Zagreb: Nakladni zavod MH.

Flaker, A. (1979). *Stilske formacije*, Zagreb: Liber.

Friedrich, H. (1969). *Struktura moderne lirike*. Zagreb: Stvarnost.

Solar, M.(1980). *Ideja i priča*. Zagreb: Znanje.

Solar, M. (1982). *Suvremena svjetska književnost*. Zagreb: Školska knjiga .

Šoljan A. (1980). *Sto najvećih djela svjetske književnost*. Zagreb: Matica hrvatska.

Shipley, J. T. (ed.) (1972). *Dictionary of World Literature*. Totowa, New Jersey: Littlefield, Adams & Co.

Žmegač, V. et al. (ur.) (1968). *Strani pisci. Književni leksikon*. Zagreb: Školska knjiga.

*Književna smotra* (časopis). Zagreb

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;

2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:** Praćenje sudjelovanja studenata na predavanjima i seminarima (izrada seminarског rada). Pismena i usmena provjera znanja temeljenog na primarnoj i sekundarnoj literaturi (interpretacija književnog djela ili djela iz referencijalne literature). Konzultacije, usmeno ili putem e-maila.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

### Teorija književnosti

**Sadržaj:** Priroda književnosti i proučavanje književnosti. Poetika i retorika. Znanost o književnosti; njezine glavne grane (teorija književnosti, povijest književnosti, književna kritika). Struktura književnog djela. Stilistika. Stilske figure. Versifikacija.

Klasifikacija književnosti. Književni rodovi i vrste. Poezija. Proza. Drama. Smjerovi istraživanja književnosti. Povjesni pregled razvoja teorije književnosti od Aristotela do suvremenosti.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Student dobija uvid u osnove teorije književnosti kao grane znanosti o književnosti odnosno discipline koja obrađuje pitanja prirode književnosti, načela književnoga oblikovanja te općih i posebnih osobina književnih djela kao umjetničkih ostvarenja. Time student stječe temelje za bilo koji filološki studij odnosno izučavanje (pojedine nacionalne) književnosti.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja/ Seminar/ Konzultacije, usmene ili putem e-maila/ Samostalna zadaća/Rad u paru

**Obvezna literatura:** Solar, M. (1976. i poslije). *Teorija književnosti*. Zagreb: ŠK  
Beker, M. (1979). *Povijest književnih teorija*. Zagreb: SNL (odabrana poglavlja)  
Škreb, Z. -Stamać, A. (1983). *Uvod u književnost*. Zagreb: Globus (odabrana poglavlja)  
Biti, V. (1997). *Pojmovnik suvremene književne teorije*. Zagreb: MH.

**Dopunska literatura:** Kravar, Z. (1993). *Tema: Stih*. Zagreb: ZAZNOK.  
Tomaševski, B. V. (1972). *Teorija književnosti*. Beograd: SKZ.  
Pavličić, P. (1993). *Stih i značenje*. Zagreb  
Antoš, A. (1972). *Osnove lingvističke stilistike*. Zagreb.  
Genette, G. (1986). *Figure*. Beograd: Vuk Karadžić.  
Wellek, R. - Warren, A. ( 1965).*Teorija književnosti*. Beograd: Nolit.  
Wellek /Velek/, R (1966). *Kritički pojmovi*. Beograd: Vuk Karadžić.  
Stamać, A. (1983). *Teorija metafore*. Zagreb: Cekade.  
Škreb, Z. et al.. (1986). *Rečnik književnih termina*. Beograd: Nolit.

Časopisi:

*Umjetnost riječi* (Zagreb)

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;  
2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:** Kontinuirano provjeravanje znanja tijekom nastave na predavanjima (testovi postignuća) i seminarima (seminarski rad). Ocjena književnoteorijskog znanja na temelju pročitane obvezne literature i odabранe dopunske (na pismenom i/ili usmenom ispitu).

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

### **Teorija usmenoknjjiževnih oblika**

**Sadržaj:** Književno-teorijsko objašnjenje fenomena usmene književnosti. Usmana komunikacija tijekom povijesti i književna komunikacija usmenim putem. Nazivi i pristupi. Relacije prema etnologiji i folkloru. Od mita do priče. Terminološko pitanje. Pučka i usmena književnost. Interferencije usmene i pisane književnosti s posebnim obzirom na stariju hrvatsku pisanu književnost. Osobitosti versifikacije, stilske značajke, jezični izraz. Usmena književnost unutar književnih vrsta. Usmene lirske pjesme. Epske pjesme. Priče. Dramski oblici. Govornički oblici. Sitni oblici

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Uvid u problematiku s teoretskoga i književnopovijesnoga aspekta.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminar, diskusija, terenski rad, konzultacije, samostalno istraživanje

**Obvezna literatura:** Stipe Botica, Hrvatska usmenoknjiževna čitanka, Školska knjiga, Zagreb, 1995.

Maja Bošković-Stulli, Usmena književnost kao umjetnost riječi, Mladost, Zagreb, 1975.

Usmene lirske pjesme (priredio Stipe Botica), Matica hrvatska, Zagreb, 1996.

Usmene pripovijetke i predaje (priredila Maja Bošković-Stulli), Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

Folklorno kazalište (priredio Ivan Lozica), Matica Hrvatska, Zagreb, 1996.

Poslovice, zagonetke, govornički oblici (priredio Josip Kekez), Matica hrvatska, Zagreb, 1996., SHK

Epske narodne pjesme I. (priredio Olinko Delorko), PSHK, knj.24., Matica hrvatska-Zora, Zagreb, 1964.

Epske narodne pjesme II. (priredila Maja Bošković-Stulli), PSHK, knj.25., Matica hrvatska-Zora, Zagreb, 1964.

Narodne pripovijetke (priredila Maja Bošković-Stulli), PSHK, knj.26., Matica hrvatska-Zora, 1963.

Narodne drame, poslovice i zagonetke (priredio Nikola Bonifačić Rožin, PSHK. 27., Matica hrvatska-Zora, Zagreb, 1963.

Hrvatske narodne pjesme, I-X(IX), Matica hrvatska Zagreb, 1896.-1954.

**Dopunska literatura:** Stipe Botica, Biserno uresje, Mladost, Zagreb, 1990.(ili izdanje iz 1993. i 1998.)

Maja Bošković-Stulli, Pjesme, priče, fantastika, NZMH, Zavod za istraživanje folklora, Zagreb, 1991.

Josip Kekez, Prva hrvatska rečenica, Matica hrvatska, Zagreb, 1988.

Olinko Delorko, Zanemareno blago, NZMH, Zagreb, 1979.

Usmena književnost (priredila Maja Bošković-Stulli), Školska knjiga, Zagreb, 1971.

Luka Zima, Figure u našem narodnom pjesništvu, NZMH, Zagreb, 1988. (pretisak iz 1888.)

**Bodovna vrijednost:** 5 Kako bodovna vrijednost ovisi o naknadnome dogovoru nastavnika i studenata, ona će biti određena tijekom rada.

**Način polaganja ispita:** pismeni, usmeni, seminarski rad, istraživanje

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### Tvorba riječi u hrvatskom standardnom jeziku

**Sadržaj:**

Tvorbene i netvorbene riječi. Preoblike i značenje.

Tvorbene jedinice i tvorbeni načini. Plodnost i neplodnost pojedinih tvorbenih obrazaca.

Polivalentnost sufikasa.

Pregled sufikasa i prefikasa u tvorbi hrvatskih imenskih riječi, te usporedba s odgovarajućim internacionalizmima na toj razini i u drugim njima poznatim jezicima.

### **Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:**

Studenti stječu temeljne spoznaje o hrvatskom jeziku na tvorbenoj razini, upoznaju tvorbene mogućnosti hrvatskoga jezika.

Tvorbene mogućnosti hrvatskoga jezika studenti povezuju s tvorbom riječi u drugim jezicima te utvrđuju posebnosti hrvatske tvorbe.

O sposobljavaju se za stvaranje novih riječi po postojećim tvorbenim obrascima.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja, seminari.

### **Obvezna literatura: (dio iz knjige)**

Barić, E. & al. (1995). *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga. Str. 285-371.

Babić, S. (1991). *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti & al. Str. 21- 462.

**Dopunska literatura:** Nastavnik će preporučiti dopunsку literaturu svakom studentu posebno.

### **Bodovna vrijednost: 5**

1. Praćenje suradnje studenata u problemskim pitanjima na predavanjima.
2. Praćenje studenata na seminarima.
3. Ocjena seminarskoga rada.
4. Usmeno izlaganje o nekom tvorbenom pitanju.
5. Pročitana literatura.

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Uvod u komparativnu književnost (s primjerima iz svjetske književnosti)**

**Sadržaj:** Predmet bi bio temeljen na brojnim primjerima iz svjetske književnosti s posebnom pozornošću na pojivama i piscima koji su imali udjela i u formiranju hrvatske književnosti.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Predmet daje uvid u osnovna načela i metodologiju komparativnog pristupa književnosti te pitanja s područja koja su u bliskoj vezi s njom: povijest komparativne književnosti, utjecaj kao središnji pojam tradicionalne komparatistike, pojmovi intertekstualnosti i citatnosti, književna razdoblja i rodovi, tematologija, književnost u prijevodu, odnos književnosti i drugih umjetnosti itd.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** Predavanja/ seminar/ konzultacije – usmene ili putem e-maila.

**Obvezna literatura:** Beker, M. (1995), *Uvod u komparativnu književnost*, Zagreb, Školska knjiga.

Košutić Brozović, N. (novija izdanja). *Čitanka iz stranih književnosti, knj. 1 i 2*. Zagreb: Školska knjiga.

Solar, M. (2003). *Povijest svjetske književnosti*, Zagreb: Golden marketing.

Slamnig, I. (1999). *Svjetska književnost zapadnoga kruga*. Zagreb: Školska knjiga.

Solar, M. (1982 i d.). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.

**Dopunska literatura:** Oraić Tolić, D. (1990). *Teorija citatnosti*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.

Pichois, Cl.- Rousseau, A. M. (1973). *Komparativna književnost*. Zagreb: Matica hrvatska.

Weisstein, U. (1973). *Comparative Literature and Literary Theory. Survey and Introduction*. Bloomington-London: Indiana University Press.

Pavličić, P. (1983). *Književna genologija*. Zagreb: Liber.

**Bodovna vrijednost:** 5 bodova;

2 sata predavanja+ 2 sata seminara

**Način polaganja ispita:** Ispit: pismeni /usmeni/prezentacija seminarskog rada

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Studentska evaluacija, konzultacije sa studentima, razmjena iskustava unutar i izvan Odjela.

### **Uvod u metodiku nastave hrvatskoga jezika**

**Sadržaj:** Studenti se upoznaju s osnovnim načelima nastave hrvatskoga jezika. Predmet Uvod u metodiku nastave hrvatskoga jezika sastoji se od sljedećih tematskih jedinica: Bit poučavanja hrvatskoga jezika kao prvog jezičnog standarda, Svrha nastave hrvatskoga jezika na općoj naobrazbenoj razini, Učenik i jezik, Nastavno gradivo hrvatskoga jezika, Tradicionalna i moderna nastava gramatike, Nastavnik hrvatskog jezika, Načela nastave hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi, Sustavi i pristupi u nastavi hrvatskoga jezika, Programske vrste nastave hrvatskoga jezika, Nastavni oblici u nastavi hrvatskoga jezika, Izvori nastave hrvatskoga jezika, Udžbenik hrvatskoga jezika, Nastavne metode u nastavi hrvatskoga jezika, Nastavni plan i program hrvatskoga jezika.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se osposobljavaju za izvođenje nastave hrvatskoga jezika u osnovnim i srednjim školama.

**Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:** predavanja, seminari

**Obvezna literatura:** Stjepko Težak, Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1996. (str. 1-224.).

**Dopunska literatura:** A. Peko – A. Pintarić, Uvod u didaktiku hrvatskoga jezika, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek, 1999.

Ante Bežen i dr., Metodika u sustavu znanosti i obrazovanja, Školske novine, Zagreb, 1986.

**Bodovna vrijednost:** 5

Obrazloženje: 2 boda predavanja, 2 boda seminar, 1 bod konzultacije

**Način polaganja ispita:** pismeni ispit, usmeni ispit, istraživanje, seminarski rad.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Uvod u studij književnosti**

**Sadržaj:** Kolegij je namijenjen prvenstveno studentima kroatistike, ali ga mogu izabrati i studenti drugih humanističkih usmjerenja ( npr. sociologije, povijesti, povijesti umjetnosti, filozofije i sl. ) kao i studenti bibliotekarstva.

Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim pojmovima suvremene književne teorije kako bi ih se osposobilo za kvalitetno praćenje onog dijela studijskog programa koji je posvećen književnosti. Osobita pozornost svratiti će se na suodnos estetike, retorike, filologije, jezikoslovija, potom teorije komunikacije, semiotike, teorije informacije i same književne znanosti kako bi studenti dobili uvid u cjelokupan kontekst u kojem valja razmatrati problematiku književnopovijesnih razdoblja, stilskih formacija i pojedinačnih djela. Tijekom rasprava na satima seminara i putem internetskih grupa ( koje će moderirati izvođač kolegija ) pokušat će se odgovoriti na pitanja poput: Kakav je odnos kulture i književnosti? Postoji li jezik književnosti? Što oblikuje književne kanone određenog razdoblja? Utječe li na djelo autorovo socijalno i ekonomsko stanje, njegov spol, rasa i nacionalni identitet? Zašto su neka djela čitanja od drugih? i sl. Poticaji rasprava bit će radovi hrvatskih i svjetskih znanstvenika koje će studenti trebati pročitati prije razgovora ili sudjelovanja u internetskoj diskusiji na zadatu temu ( iz obvezne i dopunske literature i s interneta ), ali i sama književna djela koja studenti čitaju u tom trenutku.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):** Kolegij bi trebao potaknuti razvijanje sposobnosti povezivanja činjenica iz različitih humanističkih područja i disciplina s posebnim pitanjima vezanima uz književnost i književnu znanost. Studentima će se predočiti i problematika književne povijesti s kratkim osvrtom na temeljna razdoblja i stilske formacije, ali uvjek s naglaskom na potrebi paralelnog razmatranja šireg civilizacijskog i kulturološkog konteksta u kojem nastaje dano djelo, pravac ili formacija. Konačni je cilj pripremiti studente za znanstveni pristup književnom djelu u kojem će sudjelovati i analitičke i intuitivne sposobnosti pojednica da na odgovarajući način produbi svoj doživljaj i razumijevanje pročitanog.

**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** predavanje, seminar, internet, diskusija, konzultacije, praćenje studenata tijekom trajanja kolegija

**Obvezna literatura**

Zdenko Škreb, Ante Stamać, *Uvod u književnost*, Nakladni zavod, Globus, Zagreb, 1998.

**Dopunska literatura:**

Vladimir Biti, *Pojmovnik suvremene književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

Northrop Frye, *Anatomija kritike*, Golden marketing, Zagreb, 2000.

Miroslav Beker, *Povijest književnih teorija*, Zagreb, 1980.

Jurij Mihajlovič Lotman, *Struktura umjetničkog teksta*, Alfa, Zagreb, 2001.

*Kultura i eksplozija*, Alfa, Zagreb, 1998.

Jonathan Culler, *Književna teorija : vrlo kratak uvod*, AGM, Zagreb, 2001.

Milivoj Solar, *Teorija književnosti*, Školska knjiga, 2005.

**d) Internet izvori**

<http://www.bartleby.com/186/11.html>

<http://www.stanford.edu/group/SHR/6-1/html/gumbrecht.html>

<http://www.zarez.hr/49/studiji.htm>

<http://www.zarez.hr/51/paznja.htm>

**Bodovna vrijednost:** 5, 2 za predavanje, 2 za seminar i rad na internetu, 1 za diskusiju i konzultacije

**Način polaganja ispita:** Konačna ocjena bit će zbroj ocjena seminara i razgovora o danoj problematici.

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:** Nastavnikovo vrednovanje uspješnosti i anketiranje studenata o uspješnosti nastave.

### **Uvod u znanost o jeziku**

**Sadržaj predmeta:** Postanje jezika i gramatike; jezična struktura i funkcija; socijalna priroda jezika; jezik kao djelovanje; jezik kao kognitivni sustav; temeljne jezikoslovne discipline: fonologija, morfologija, sintaksa, semantika.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti se upoznaju s prirodom jezika i gramatike, s temeljnim jezikoslovnim nazivljem i različitim načinima proučavanja pojedinih jezičnih pojavnosti i osobitosti.

**Oblici provođenja nastave:** predavanje i seminar

**Provjera znanja:** Ocjenujuju se pismene vježbe izrađene na nastavi i završni esej; prosjek tih ocjena čini konačnu ocjenu. Usmenome ispitu pristupaju: studenti koji su propustili jednu ili više vježbi, studenti koji imaju negativnu ocjenu iz jedne ili više vježbi te studenti koji su nezadovoljni konačnom ocjenom. Studenti kojima je završni esej ocijenjen negativno smiju pristupiti ispitu tek nakon prepravke toga esaja ili izrade novoga.

**Obvezna literatura:**

Radford, Andrew etc. (1999): *Linguistics: An introduction*. Cambridge: University press (odabrani dijelovi). Škiljan, Dubravko (1980): *Pogled u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga.

**Dopunska literatura:** Crystal, David (1965): *Linguistics, language and religion*. London. Glovacki-Bernardi, Zrinjka etc. (2001): *Uvod u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga. Jaspersen, Otto (1970): *Čovječanstvo, narod i pojedinac sa lingvističkog stanovišta*. Sarajevo. Koller, Hermann (1958): Die Anfänge der griechischen Grammatik. *Glotta* 37, 5-40. Lakoff, George. (1987): *Women, Fire, and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind*. Chicago and London: The University of Chicago Press. Lyons, John (1977): *Semantics*. Cambridge: University Press. Riđanović, Midhat (1975): *Jezik i njegova struktura*. Sarajevo.

**Bodovna vrijednost:** Student prikuplja bodove (5): aktivnim sudjelovanjem u nastavi (3 boda) koje se manifestira diskusijom, izradom kraćih eseja i pismenih vježbi te izradom domaćih radova, kao i izradom završnoga eseja (do 6 kartica) na temu koju odabere u dogovoru s nastavnikom (2 boda).

**Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta:** Student može polagati usmeni ispit u nazočnosti studentskoga savjetnika, studentskoga predstavnika ili kojega nastavnika po studentovu izboru. Po završetku nastave studenti u anketi vrednuju način njenoga izvođenja te daju prijedloge za njenim poboljšanjem.

### Vladimir Nazor

**Sadržaj:** Nazorovo stvaralaštvo u kontekstu hrvatske i europske književnosti. Nazorova poezija (lirska i epska), Nazorova proza (priče i novele, romani, dnevnički zapisi). Njegov moderni nacionalizam. Mitološko-legendarna te alegorijska i simbolička podloga njegovih književnih djela. Fantastična paradigma u Nazorovu opusu. Autobiografičnost. Naglašeni artizam i esteticizam Nazorove umjetnosti.

**Značajnija djela:** pjesničke zbirke: *Slavenske legende*, *Hrvatski kraljevi*, *Nove pjesme*, *Intima*, *Pjesni ljuvene*, *Pjesme o četiri arkandela*; epovi: *Živana*, *Medvjed Brundo*, *Ahasver*; zbirke priča novela: *Istarske priče*, *Stoimena*, *Priče iz djetinjstva*, *Piće s ostrva*, *iz grada i sa planine*, *Tri pripovijetke iz jednog dječjeg doma*, *Zagrebačke novele*; romani: *Šarko*, *Pastik Loda*.

**Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:** Studenti će se osposobiti za opći monografski i problemski pristup jednom autoru (Nazoru) i njegovu cjelokupnom opusu te za praćenje organskog razvoja unutar samog tog opusa te u kontekstu hrvatske i europske književnosti.

**Obvezna literatura:** Nedjeljko Mihanović, *Pjesničko djelo Vladimira Nazora*, Zagreb, 1976.; Milan Crnković: "Proza Vladimira Nazora", u knjizi: *Riječke teme*, Rijeka, 1993., str. 35.-62.; Branimir Donat, "Metafore, simboli i alegorije (Pjesničko viđenje svijeta)", u knjizi *Unutarnji rukopis*, Zagreb, 1972., Zvjezdana Rados, "Otok na otoku. (Nazorove autobiografske priče)", *Glasje*, Zadar, god. IV/1997., br. 7-8, str. 77-98.; Zvjezdana Rados, "Nazorova novelistika – od angažirane do intimističke alegorijske proze", *Radovi FF u Zadru* ( Razdrio filoloških znanosti), sv. 28/1999, Zadar, 2000., str. 43-86.

**Dopunska literatura:** Antun Barac, *Vladimir Nazor (Skica za studiju)*, Zagreb, 1918.; Šime Vučetić, *Vladimir Nazor, čovjek i pisac*, Zagreb, 1976.; Ljiljana Ina Gjurgjan, *Mit, nacija i književnost "kraja stoljeća"*: *Vladimir Nazor i William Butler Yeats*, Zagreb, 1995.; Branimir

Donat, "Dvojnik - podijeljeno i(l) umnogostručeno Ja", u knjizi: *Fantastične figure*, Beograd, 1984., str. 40-59.; Pavao Pavličić, *Sedam interpretacija*, Rijeka, 1986.; Miroslav Šicel, "Temeljna izvorišta Nazorove umjetnosti", u knjizi: *Osmišljavanja*, Osijek, 1987., str. 133-139.; Viktor Žmegač, "Secesijski stil i hrvatska moderna", u knjizi: *Duh impresionizma i secesije*, Zagreb, 1993.; Nikola Batušić – Zoran Kravar – Vuktor Žmegač, *Književni protusvjetovi*, Zagreb, 2001.

**Bodovna vrijednost:** 5 ECTS bodova

**Način polaganja ispita:** pismeni i usmeni

**Način evaluacije:** studentska evaluacija, kolegijalna evaluacija, uspjeh na ispitu, evaluacija seminarskog rada i aktivnosti na seminaru

### **3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata na dodiplomskim i diplomskim studijima**

#### **3.3.1. Struktura studija**

Studij je strukturiran tako da se studira hrvatski jezik i hrvatska književnost, uz to svjetska književnost, na jednome studiju južnoslavenske književnosti, u nekoj mjeri također slavistika i slavenski jezici. K tomu se usavršava znanje svjetskoga jezika, a na diplomskome studiju jezična se i književna znanja produbljuju kroz specijalizaciju.

#### **3.3.2 Ritam studiranja i obveze studenata**

Student na svakoj razini studija neometano upisuje ljetni semestar. Zimski semestar upisuje pod uvjetom da je u prethodnoj akademskoj godini ostvario najmanje 50 od mogućih 60 ECTS bodova. Student preddiplomskoga studija V. Semestar upisuje ukoliko je prikupio najmanje 110 od mogućih 120 ECTS bodova.

Student diplomskoga studija obvezan je napisati sinopsis svojega budućeg diplomskog rada i predati ga na odobrenje Stručnom vijeću Odjela najdalje do kraja kalendarske godine u kojoj je upisao VII. semestar studija. Stručno vijeće Odjela obvezno je usvojiti taj sinopsis ili ga negativno ocjeniti te uputiti na izradu novoga sinopisa do početka zimskoga ispitnoga roka. Ukoliko je ocjena negativna, novi sinopsis treba biti odobren do kraja ožujka u toj novoj kalendarskoj godini. Ako se i taj sinopsis ocijeni negativno, studentu prestaje studij. Studij može upisati tako što se iznova upisuje na diplomski studij. Sam diplomski rad koji se izrađuje tijekom diplomskoga studija a brani na njegovu kraju, treba biti manje monografsko djelo. Preduvjeti upisa izbornih predmeta ustanovit će se nakon što se ustanovi konkretno stanje tih predmeta u okviru Sveučilišta.

#### **3. 4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija**

Studenti na preddiplomskom i diplomskom studiju mogu birati kao dio svojih izbornih predmeta obvezne ili izborne predmete koji se studiraju na drugim odjelima Sveučilišta u

Zadru. Dio tih predmeta predviđen je u pojedinim studijima kroatistike. Popis mogućih predmeta s drugih odjela Sveučilišta ograničen je jedino nastavnim planovima i programima tih odjela.

### **3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku**

Predmeti koji bi se izvodili na stranim jezicima jesu izborni. Njih treba pravodobno odrediti kako bi se mogli realizirati u sljedećem semestru.

### **3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova na zadarske studije kroatistike s drugih studija na Sveučilištu u Zadru ili drugih sveučilišta**

Student može kao neke izborne predmete izabrati predmete s drugih odjela Sveučilišta u Zadru ili drugih sveučilišta. Dodjeljuje im se broj ECTS bodova kakav je predviđen. Studentu koji je ranije studirao na nekome drugom studiju pa studij promijenio mogu se na njegov zahtjev kao izborni predmeti priznati oni predmeti koje je slušao i položio na tome prethodnom studiju.

Student koji je ranije studirao kroatistiku na kojemu drugom sveučilištu u Hrvatskoj ili je studirao adekvatan studij kroatistike izvan Hrvatske izravno upisuje nastavak studija na onoj razini na koju je dospio za prethodnoga studija, pri čemu mu se priznaju svi ranije ostvareni ECTS bodovi. Odluku o tome, uključujući i polaganje eventualnih razlika, donosi Sručno vijeće Odjela.

### **3.7. Način završetka studija**

Kandidat preddiplomski studij završava nakon što je tijekom tri akademske godine, ispunivši sve obveze iz nastave, prikupio ukupno 180 ECTS bodova.

Diplomski je studij završen kad student, nakon završetka preddiplomskog studija ostvari dodatnih 120 ECTS bodova, odnosno ukupno prikupi, računajući oba studija, 300 ECTS bodova. Isto je tako kad s ranijim četverogodišnjim studijem skupi 240 ECTS bodova te dalnjim studijem, uključujući uspješnu obranu diplomskog rada, ostvari dodatnih 60 ECTS bodova, odnosno ukupno prikupi, računajući oba studija, 300 ECTS bodova.

Kandidatima koji su završili neku od studijskih razina, Sveučilište u Zadru izdaje odgovarajuću diplomu kojom se ta činjenica posvjedočuje.

### **3.8 Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij**

Student koji je prekinuo studij kroatistike može nastaviti studirati od onog semestra u kojem je ranije stao, ukoliko u međuvremenu nije bitno izmijenjen nastavni plan i program. O potrebi polaganja razlika odlučuje Sručno vijeće Odjela. Odluku o nastavku studija onih studenata koji su izgubili pravo studiranja donosi Sručno vijeće Odjela sukladno statutima Odjela, Sveučilišta u Zadru te pozitivnom hrvatskom zakonodavstvu.